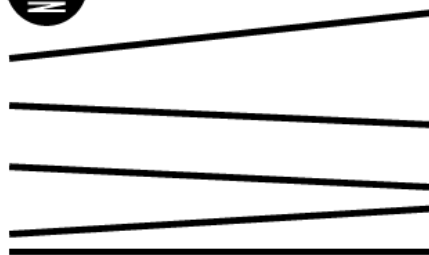

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Shakespeare, William.; oversatte af P. Foersom.
Titel Title:	<u>William Shakspeare's Dramatiske Værker</u>
Alternativ titel Alternative title:	Dramatiske Værker.
Udgavebetegnelse Edition Statement:	3. Udg. /
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 8
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Schubothe, 1861-1873
Fysiske størrelse Physical extent:	Del 1-18 i 16 bd.

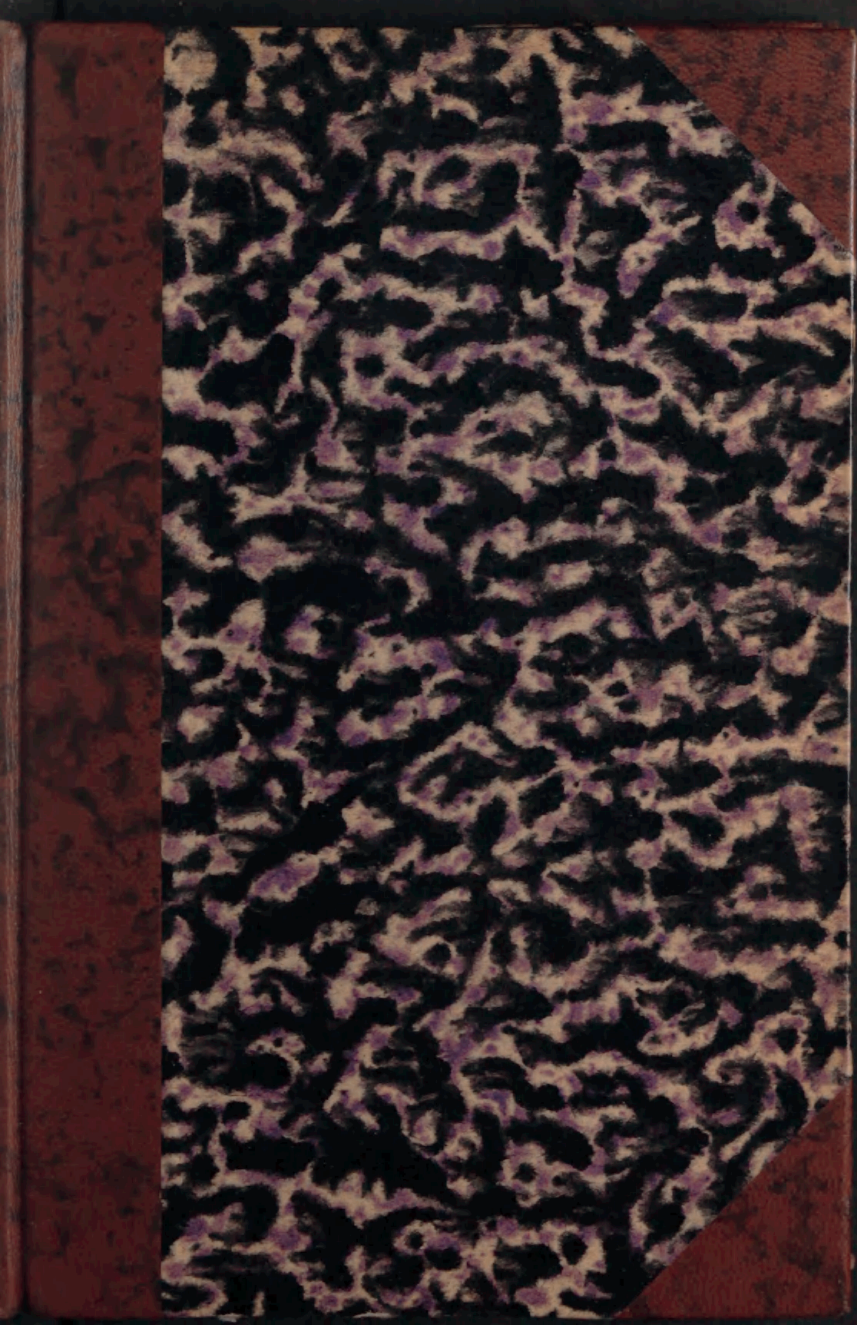
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56,- 150,- 8°

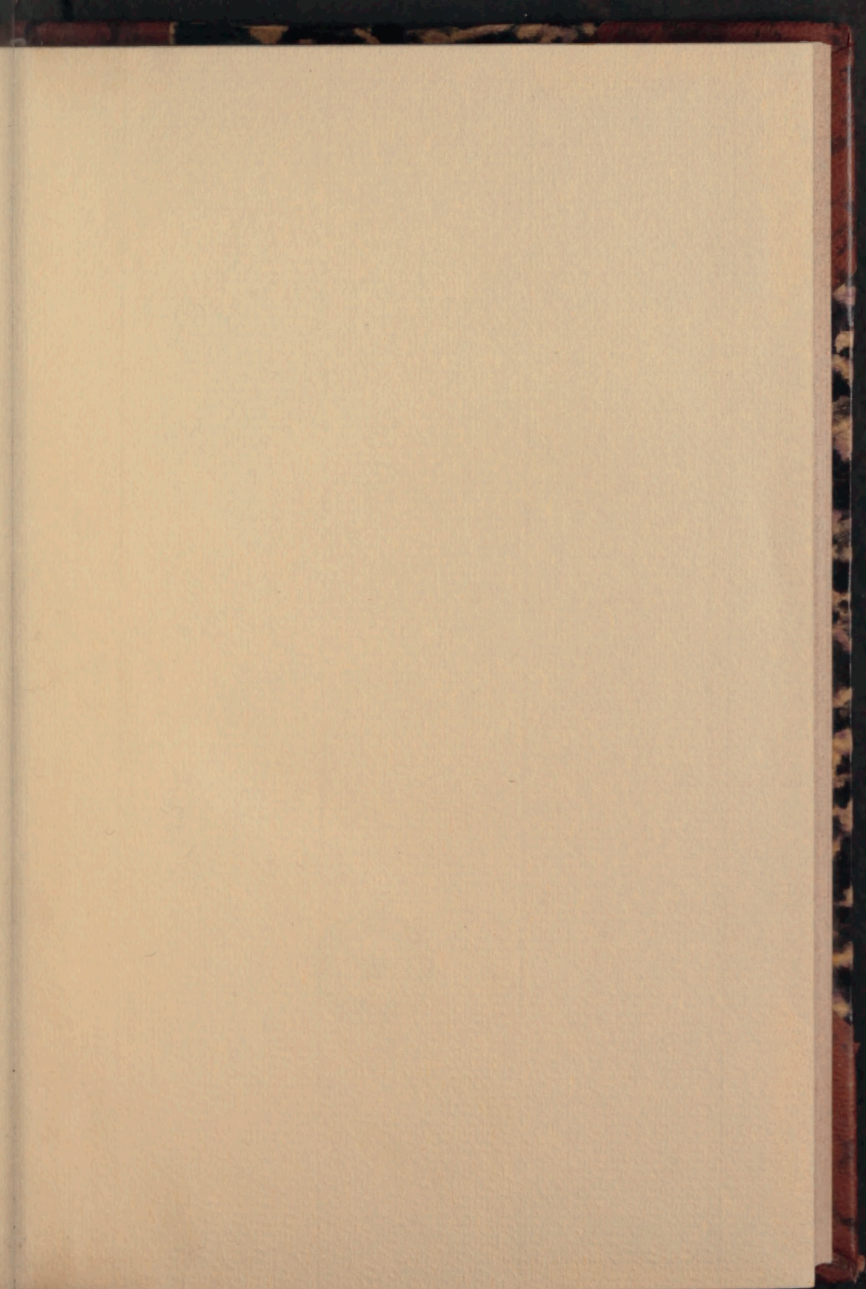
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01059 2

+ REX

7618

William Shakspeare's

Dramatiske Værker,

oversatte

af

P. Foersom og Edn. Lemhcke.

Ottende Del.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Trykt i Græbes Bogtrykkeri.

1866.

William Shakspeare's

Dramatiske Bærker,

oversatte

af

Edn. Lemboke.

Tredie Del.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Trykt i Græbes Bogtrykkeri.

1866.

Cymbeline.

Personer.

Cymbeline, Konge af Britannien.

Cloten, Dronningens Søn af første Ægteffab.

Leonatus Posthumus, en Adelsmand, gift med Imogen.

Belarius, en fredløs Adelsmand, under Navnet Morgan.

Guiderius, } Cymbelines Sønner af første Ægteffab, foregivne
 Sønner af Belarius under Navnene Polydor og
 Arviragus, } Cadwall.

Philario, Posthumus' Ven }
 Iachimo, Philarios' Ven } Italienerne.

En fransk Adelsmand.

En hollandsk Adelsmand.

En spansk Adelsmand.

Cajus Lucius, romersk Feltherre.

Pisanio, Posthumus' Tjener.

Cornelius, Læge.

En romersk Hovedsmand.

To britiske Hovedsmænd.

To Adelsmænd.

To Fangevogtere.

En Spaamand.

Dronningen.

Imogen, Kongens Datter af første Ægteffab.

Helene, hendes Kammerterne.

Herrer, Damer, romerske Senatorer Tribuner, Spillemænd, Hov-
 dinger, Stridsmænd, Bud, Følge, Hander.

Handlingen foregaaer dels i Britannien dels i Rom.

Første Act.

Første Scene.

Britannien. En Have bagved Kongens Slot.

(To Adelsmænd komme ind.)

Første Adelsmand.

J møder her kun Folk med mørke Blik;
ei Blodets Løb adlyder meer Naturen,
end vore Hofmænds Miner lystre Kongens.

Anden Adelsmand.

Men hvad er Grunden da dertil?

Første Adelsmand.

Hans Datter,

hans Riges Arving, som det var hans Afgt
at gifte med sin Hustrus Søn, — en Enke
som han har nylig ægtet, — hun har givet
en brav, men fattig Riddersmand sin Tro
og ægtet ham; derfor er hendes Husbond
forvist, hun fængslet; Alt er ydre Sorg;
dog troer jeg, Kongen gaaer det dybt til Hjerte.

Anden Adelsmand.

Og Ingen ellers?

Første Adelsmand.

Ham, der misted hende,
og Dronningen, som gjerne havde seet

det Giftermaal; men alle Hoffets Folk, —
 fjøndt deres Ansigt i de samme Folder
 er lagt som Kongens, — glæde sig ved det,
 hvortil de see saa mørkt.

Anden Adelsmand.

Og hvorfor det?

Første Adelsmand.

Han, der gik glip af Kongens Datter, er
 for slet en Karl selv til at tale slet om;
 og han, der eier hende, — det vil sige,
 der ægted hende, — af, den gode Mand! —
 og derfor er forvist, — han er saa herlig,
 at hvis man søgte hele Jorden rundt
 hans Lige, vilde Noget fattes den,
 der lignedes med ham; jeg troer, der findes
 hos ingen anden Mand saa stjønt et Vdre
 med slikt et Indre parret.

Anden Adelsmand.

Eders Roes

gaaer vidt.

Første Adelsmand.

Ei videre end han fortjener;
 affortet har jeg snarere hans Roes
 end givet den det fulde Maal.

Anden Adelsmand.

Hvad er

hans Navn og Byrd?

Første Adelsmand.

Jeg kjender ei til Roden
 hans Stammetræ. Sicilius hed hans Fader;
 han delte Æren med Cassibelan
 mod Romerne, men vandt sin Rang dog hos

Tenantius, hvem han med Tre tjente
 og med beundringsværdigt Held; der sit han
 sit Tilnavn Leonatus, og han havde
 foruden denne, som jeg taler om,
 to Sønner, som i den Tids Krigs saldt
 med Sværd i Haand, hvorover deres Fader,
 gammel og børnesjæ, af Kummer døde.
 Hans ædle Frue gif da svanger med
 den Søn, som Talen her er om, og døde,
 da han blev født. Vor Konge tog saa Barnet
 i Varetægt, opdrog ham, gav ham Navnet
 Posthumus Leonatus, tog ham op
 blandt sine Piger og lod ham oplære
 i al den Kundskab, som hans Alder mægted
 at rumme; den indfuged han, som vi
 indfuge Lusten, alt som den blev given;
 hans Baar var Høst; han levede ved Hove,
 som sjældent steer, af Alle rost og elsket,
 et Monster for de Yngste, for de Eldre
 et Speil for Anstand, for de Alderstegne
 et Barn, der leded Gubber; — og hans Hustru,
 for hvis Skyld han er fredløs, — hendes Værd
 bevidner jo, hvor høit hans Dyd hun agted;
 i hendes Balg kan det med Sandhed læses,
 hvad for en Mand han er.

Anden Adelsmand.

Jeg ærer ham
 blot efter Eders Skildring. Sig mig dog,
 har Kongen ingen flere Børn?

Første Adelsmand.

Nei, ingen.

Han havde tvende Sønner, — om I synes,

at det er værd at høre, — tre Aar gammel
den Ene var, den Anden laa i Svøbet,
da de blev stjaalne bort fra Børnekamret,
og Ingen har til denne Stund blot anet,
hvor de blev af.

Anden Adelsmand.

Hvor længe er det siden?

Første Adelsmand.

Vel en Snes Aar.

Anden Adelsmand.

Hvor kunde Kongebørn
saaledes føres bort, saa slet bevogtes
og eftersøges med saa liden Iver,
at intet Spor blev fundet?

Første Adelsmand.

Sælsomt nok,

og latterlig er sliq Forsømmelse;
men desuagtet er det sandt.

Anden Adelsmand.

Jeg troer Jer.

Første Adelsmand.

Nu lad os gaae; der kommer jo Prindsessen
med Dronningen og med sin Husbond; kom.

Anden Scene.

Samme Sted.

(Dronningen, Posthumus, Imogen og Følge komme ind.)

Dronningen.

Nei, tro mig, Datter, du skal ikke finde
hos mig det onde Die, som man lyver
Stedmodre paa. Du er min Fange; men

din Fangevogter giver selv dig Nøglen,
der aabner Fængslets Dør. — I, Posthumus,
saasnart jeg kan formilde Kongens Brede,
jeg tale skal Jer Sag. End brænder høit
hans Harmes Ild, og det var godt, om I
adlød hans Dom med den Laalmødighed,
som Eders Klogskab byder.

Posthumus.

Eders Høihed,

jeg reiser bort idag.

Dronningen.

I kjender Faren; —

jeg vil gaae Haven rundt af Medynk med
tilbagevungen Elskovs Nød, sjøndt Kongen
har strengt forbudet Jer at tale sammen.

(gaaer.)

Imogen.

O falske Venlighed! hvor fint den Grumme
kan kilbre, mens hun saarer! — Kjære Husbond!
vel frygter jeg min Faders Brede; men, —
med al Erbødighed, — jeg frygter Intet
af det, hans Brede kunde gjøre mig.

Du maa herfra, og jeg maa blive her,
hvor brede Bliske ramme mig hver Time,
mens det kun er min Trøst, der er i Verden
en Skat, som jeg engang skal see igjen.

Posthumus.

Min Elskede, min Dronning, søde Hustru,
o, græd ei meer, at Ingen skal saae Grund
til at mistænke mig for større Blødhed,
end nogen Mand bør vise! Jeg vil blive
en Mand saa tro, som nogentid svor Trost.

Jeg gaaer til Rom nu, til Philario;
 han var min Faders Ven; jeg sender ham
 af Breve kun. Skriv til mig der, min Dronning;
 hvert Ord, du sender, vil mit Dje drikke,
 skjøndt Blæk er gjort af Galde.

(Dronningen kommer tilbage.)

Dronningen.

Stynd Jer dog!

Hvis Kongen kommer, veed jeg ei, hvor haardt
 hans Brede rammer mig. (affides.) Jeg vil dog lede
 ham denne Ve; hvortidt jeg trodsrer ham,
 belønner han for Enighedens Skyld
 min Brøde og betaler dyrt min Trods.

(gaaer.)

Posthumus.

Om end vi brugte til at tage Afsted
 den hele Levetid, vi har tilbage,
 Skilsmisfens Kval blev større kun. — Farvel!

Imogen.

O, tøv dog lidt; om end du kun red ud
 for at forlyste dig, en saadan Afsted
 var dog for kort. See her, min Ven; den Ring
 har hørt min Moder til; tag den, mit Hjerte;
 men gjem den, til du beiler til en Anden,
 naar Imogen er død.

Posthumus.

Hvad! Hvad! en Anden? —

I gode Guder, giv mig den, jeg har,
 og luk mig ude fra hver Andens Favntag
 med Dødens Baand! — (sætter Ringen paa sin Finger.)

Bliv der, bliv der saalænge,
 som der er Følelse. — Du Søde, Fagre,

som jeg har byttet bort mit staffels Jeg
for dig til største Tab for dig, saa er det
i disse Smaating stedse mig, der vinder.
Vær du for min Skyld denne her; det er
en Elfskovslænke; jeg vil lægge den
paa denne skønne Fange.

(sætter et Armbaand paa hendes Arm.)

Imogen.

O, I Guder!

naar skal vi sees igjen?

(Cymbeline kommer ind med Følge.)

Posthumus.

O, vee os! Kongen!

Cymbeline.

Afsted, du Niding! bort fra mine Dine!
hvis du mod dette Bud besvarer Hoffet
med din Uværdighed, saa døer du! bort!
du er som Gift og Edder for mit Blod!

Posthumus.

Gid Guderne bevare Jer og signe
hver Hædersmand, som bliver her ved Hoffet;
jeg gaaer.

(gaaer.)

Imogen.

Har Døden nogen Kval saa skarp
som denne?

Cymbeline.

Du Banartede, som burde
forrynge mig! du lægger til min Alder
en Vægt af Ar.

Imogen.

Lad Eders Brede, Herre,

Ser selv ei skade; jeg er følesløs
mod Eders Harm; en større Følelse
betvinger Frygt og Smerte.

Cymbeline.

Helt fortabt?

Al Lydighed forbi?

Imogen.

Mit Haab er tabt,
jeg er fortvivlet, kald det kun fortabt.

Cymbeline.

Min Dronnings Søn du kunde havt til Husbond.

Imogen.

Bed Himlens Gunst han blev det ei; jeg valgte
en Dn og undgif Glenten.

Cymbeline.

Du har valgt
en Tigger, og du vilde gjort min Throne
til Lavheds Sæde.

Imogen.

Snarere forøget

dens Glæds.

Cymbeline.

Glendige!

Imogen.

J selv, min Herre,
er Skyld i, at jeg elsker Posthumus.
J opdrog ham jo som min Legebroder;
han er en Mand, hver Kvindes Elskov værd,
og har betalt mig over min Værdi.

Cymbeline.

Ha! raser du?

Imogen.

Saa næsten, Herre; Himlen
mig sende Bægedom! — O gid jeg var
Kvæghyrdens Datter og min Leonatus
vor Nabo Faarehyrdens Søn!

Gymbeline.

Du Daare! —

(Dronningen kommer ind.)

Jeg traf dem atter sammen; I har ikke
gjort, som jeg bød Jer. Bort med hende flux!
spær hende inde!

Dronningen.

O, vær rolig, Herre!

Li, kjære Frøken Datter! bedste Herre,
lad os alene; søg Jer lidt Opmuntring,
som bedst I kan.

Gymbeline.

Gid hendes Blod hentæres
hver Dag en Draabe, til hun bliver gammel
og døer af dette Vanvid.

(gaaer.)

Dronningen.

O, fy dog! — (til Imogen.) I maa være søielig.

(Pisano kommer.)

See, der er Eders Tjener. — Nu, hvad Nyt?

Pisano.

Hans Høihed, Eders Søn, traf Sværdet mod
min Herre.

Dronningen.

Ha! der skete dog ei Skade?

Pisano.

Der kunde skeet, hvis ei min Herre havde

meer spøgt end sægtet, — Bredden hjalp ham ikke; —
de Herrer, som var hos, gif dem imellem.

Dronningen.

Det glæder mig særdeles.

Imogen.

Eders Søn

er jo min Faders Ven; han holder med ham;
at trække Sværdet mod en fredløs Mand! —
den tappre Herre! — gid de var kun begge
i Afrika, og jeg stod med min Synaal
ved Siden for at stilke den, som veg. —
Har du forladt din Herre?

Pisanio.

Paa hans Bud;

han tillod ikke, at jeg fulgte ham
til Havnen; skriftlig gav han mig Bæsteb
om, hvilken Tjeneste jeg skulde gjøre,
hvis det behaged Jer at bruge mig.

Dronningen.

En trofast Tjener har han altid været;
min Vre tør jeg sætte Jer i Pant for,
at han vil blive det.

Pisanio.

Jeg takker ydmygt,
min høie Dronning.

Dronningen. (til Imogen.)

Rom og lad os nu
gaae lidt omkring.

Imogen.

Rom om en Timestid
og tal med mig. Du maa ialtsald see
din Herre vel ombord. Forlad mig nu.

(de gaae.)

Terre. Scene.

(Cloten og to Adelsmænd komme ind.)

Første Adelsmand.

Jeg vil raade Eders Høihed til at tage en anden Skjorte paa; ved Kampens Hede er I kommen til at dampe som et Offerdyr; hvor Luft gaaer ud, gaaer Luft ind; der er ingen Luft udenfor saa sund, som den I giver fra Jer.

Cloten.

Hvis min Skjorte var blodig, saa kunde det nok være rimeligt at tage en anden paa; — fik han nogen Skade?

Anden Adelsmand. (affides.)

Nei min Tro, ikke engang hans Taalmodighed.

Første Adelsmand.

Saaet Skade? Hans Krop er en aaben Benrad, hvis han ikke har saaet Skade; den er en aaben Landevei for Staal, hvis den ingen Skade har saaet.

Anden Adelsmand. (affides.)

Hans Sværd bar sig ad som en forgjeldet Mand; det gik bag om Byen.

Cloten.

Den elendige Karl vilde ikke staae for mig.

Anden Adelsmand. (affides.)

Nei, han flygtede bestandig fremad lige i Ansigtet paa Jer.

Første Adelsmand.

Staae for Jer! I har Land nok iforveien; men han udvidede det; han rømmede Marken for Jer.

Anden Adelsmand. (affides.)

Ja ligesaa mange Sommer Jord, som I eier Oceaner. I Abefatte!

Cloten.

Jeg vilde ønske, at de ikke havde stilt os ad!

Anden Adelsmand. (affides.)

Det vilde jeg ogsaa ønske, indtil du havde maalt paa Jorden, hvor lang en Nar du er.

Cloten.

Og at hun skal elste saadan en Karl og give mig Afslag!

Anden Adelsmand. (affides.)

Hvis det var Synd at gjøre et godt Balg, saa er hun fordømt.

Første Adelsmand.

Naadige Herre, jeg har altid sagt Jer, at hendes Skjøn-
hed og hendes Forstand holder ikke Skridt sammen. Hun er
et smukt Stilt; men jeg har ikke seet hendes Bid stinne syn-
derligt.

Anden Adelsmand. (affides.)

Hun finner ikke paa Tøsser, for at Gjenfinnet ikke skal
skade hende.

Cloten.

Kom med mig ind paa mit Kammer. Jeg vilde ønske,
der var steet en Ulykke!

Anden Adelsmand. (affides.)

Det vilde jeg ikke ønske; med mindre det havde været en
Ufjels Fald, og det er da ingen stor Ulykke.

Cloten.

Vil I gaae med?

Første Adelsmand.

Jeg er til Eders Høiheds Tjeneste.

Cloten.

Naa, saa kom, lad os følges ad.

Anden Adelsmand.

Vel, Eders Naade.

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Et Bærelse i Gymbelined Slot.
(Imogen og Pisanio komme ind.)

Imogen.

Du skulde være groet til Havnen fast
og have spurgt hvert Skib. Isald han skrev,
og jeg ei fik det, det var som at tabe
den stjankede Benaadning. Sig, hvad var
hans sidste Ord?

Pisanio.

„Min Dronning, o, min Dronning!“

Imogen.

Og svang Tørklædet?

Pisanio.

Ja og kyssed det.

Imogen.

Du følesløse Vin har større Lykke
end jeg! og var det Alt.

Pisanio.

Nei, thi saa længe

han troede, at mit Blik og Dre kunde
fra Andre stjæle ham, stod han paa Dækket
og visted med Tørklæde, Hat og Handske,
som bedst hans Hjertes stærke Trangsel kunde
udtrykke mig, hvor nølende hans Sjæl,
hvor snart hans Skib bortseiled.

Imogen.

O, hvorfor

blev du ei ved at stirre, til han blev
saa lille som en Krage eller mindre.

Pisanio.

Det gjorde jeg, min Frue.

Imogen.

O, jeg vilde

anstrængt mit Dies Nerver, til de brast,
 mens Blikket fulgte ham, til i det Fjerne
 han svandt som Spidsen af min Naal, saa længe
 til fra et lille Myg han smelted hen
 i Luft; da vilde jeg vendt Diet bort
 og grædt. — Men sig Pisanio, naar kan
 vi høre fra ham?

Pisanio.

Ganste vist, Prindsesse,
 saasnart han faaer en Leilighed.

Imogen.

Jeg fik

ei taget Afsted fra ham, og jeg havde
 saameget Smukt at sige. Før jeg kunde
 faae sagt, hvordan jeg vilde tænke paa ham
 til visse Timer, og med hvilke Tanter,
 og før jeg kunde tage ham i Ed,
 at ei Italiens Kvinder stulde frænke
 hans Ore og min Ret, og byde ham
 at møde mig i Bøn den sjette Time
 hver Morgen, og hver Middag og ved Midnat, —
 thi da er jeg i Himmelen for ham, —
 og før jeg kunde give ham mit Kys
 indfattet mellem tvende Trolddomsord, —
 da kom min Fader som en voldsom Storm
 fra Nord og rysted ned vor Elstors Knopper,
 førend de blev til Blomster. (En Hofdame kommer ind.)

Hofdamen.

Dronningen

har ønsket Eders Høiheds Selfab.

Imogen. (til Pisanio.)

Gjør,

hvad jeg har paalagt dig. — Jeg kommer strax
til Dronningen.

Pisanio.

Det skal jeg, ædle Frue.

Femte Scene.

Rom. I Philarios Hus.

(Philario, Iachimo, en fransk, en hollandsk og en spansk Adelsmand
komme ind.)

Iachimo.

Jeg forsikrer Jer, min Herre, jeg har seet ham i Bri-
tannien; dengang var hans Rygte i sin Fremvæxt, og man
ventede, at han vilde blive saa udmærket, som han siden har
faaet Ord for at være; men jeg kunde have seet paa ham
uden Beundring, om ogsaa Fortegnelsen over hans Gaver
havde været slaaet op ved Siden af ham, saa jeg kunde
læse den igjennem Stykke for Stykke.

Philario.

J taler om ham paa den Tid, da han var mindre be-
gavet end nu med hvad der gjør ham til en fuldkommen Mand
baade udbortes og indbortes.

Franskmanden.

Jeg har seet ham i Frankrig; vi havde faare Mange
der, som kunde see ligesaa stivt imod Solen som han.

Iachimo.

Og nu hans Giftermaal med Kongens Datter, —
hvorved han dog mere maa vurderes efter hendes Værd end
efter sit eget, — det gjør uden al Tvivl hans Rygte en hel
Del større end Virkeligheden.

Franskmænden.

Og dertil hans Landsforvisning.

Jachimo.

Saa og Lovtalerne af Prindsessens Tilhængere, der be-
græde denne sørgelige Skilsmisse, hæver ham utroligt, om de
saa kun var for at forsvare hendes Balg, som ellers kunde
slaaes til Jorden af et ganske let Artilleri, naar hun havde
taget en Stodder uden særdeles Fortjenester. Men hvorledes
gaaer det til, at han skal boe hos Jer? hvorledes er det Bes-
kjendtskab opstaaet?

Philario.

Hans Fader og jeg tjente sammen i Krigen, og jeg har
ofte kunnet takke ham for intet Mindre end mit Liv. —

(Posthumus kommer ind.)

Der kommer Britten. Lad ham finde en saadan Mod-
tagelse iblandt Jer, som det sømmer sig Kavalerer af Eder
Dannelse at vise mod en Fremmed af hans Stand. — Jeg
beder Jer Alle, gjør nærmere Bekjendtskab med denne Herre
hvem jeg anbefaler Jer som en ædel Ven af mig. Hans
Værd vil jeg overlade Tiden at vise, heller end at lovprise
ham i hans eget Paahør.

Franskmænden.

Min Herre, vi have gjort Bekjendtskab i Orleans.

Posthumus.

Siden den Tid har jeg været i Eders Gjæld for Tjen-
nester, som jeg aldrig tilfulde kan betale.

Franskmænden.

Min Herre, I overvurderer min ubetydelige Tjeneste
det var mig en Glæde, at jeg kunde forløse min Landsmand
og Jer. Det havde været Glæde, om I var komne sammen
med saa dødelig en Hensigt, som I dengang begge nærede, og
det for en saa ringe og ubetydelig Sag.

Posthumus.

Undskyld mig, min Herre; jeg var dengang en ung Rejsende, som snarere undsaae mig for at rette mig efter, hvad jeg hørte, end at lade mig lede i mine Handlinger af Andres Erfaring; men selv nu, da jeg dømmer med modnere Forstand, — hvis det ikke er upassende at sige, at den er modnere, — forekommer min Tvist mig ikke saa ganske ubetydelig.

Franskmanden.

Jo, visselig for ubetydelig til at kræve en Afgjørelse ved Spærdet, især af saadanne To; thi efter al Sandsynlighed vilde den Ene have dræbt den Anden, eller ogsaa Begge være faldne.

Sachimo.

Tor man, uden Uhosflighed, spørge, hvori Uenigheden bestod?

Franskmanden.

Det troer jeg sikkert. Det var en offentlig Tvist, som uden Modsigelse kan taale at omtales. Den lignede meget det Gemne, der var paa Tale forleden Aften, da vi lovpriste hver sit Lands Damer. Denne Herre paastod dengang, og vilde sætte Liv og Blod i Pant derfor, at hans var skønnere, dydigere, klogere, mere kyndig og trofast og mindre let at forføre end nogen af vore mest udmærkede Damer i Frankrig.

Sachimo.

Den Dame lever ikke længer, eller ogsaa har denne Herres Mening nu forandret sig.

Posthumus.

Hun har endnu sin Dyd og jeg min Mening.

Sachimo.

Jeg maa ikke sætte hende saa høit over vore Damer i Italien.

Posthumus.

Hvis jeg blev ægget saa stærkt, som jeg blev i Frankrig, saa vilde jeg ikke i mindste Maade sætte hendes Pris ned, skjøndt jeg erklærer mig for hendes Tilbeder, ikke for hendes Ven.

Iachimo.

Ligesaa skøn og ligesaa god, — en Slags Sammenligning Haand i Haand, — havde været altfor skjønt og altfor godt for en brittisk Dame. Hvis hun overgaaer Andre, jeg har seet, ligesaameget, som den Diamant, I har der, overstraaler mange, jeg har seet, saa maatte jeg troe, at hun overgif mange; men jeg har ikke seet den kostbareste Diamant i Verden, og I heller ikke den ypperste Kvinde.

Posthumus.

Jeg prisste hende efter den Værdi, jeg tillagde hende; det samme gjør jeg ved min Diamant.

Iachimo.

Hvor høit vurderer I den?

Posthumus.

Højere end Alverdens Rigdom.

Iachimo.

Enten er Eders uforlignelige Hersterinde død, eller ogsaa bliver hun sat i ringere Værdi end et uselt Legetøj.

Posthumus.

I tager feil; den ene kunde sælges eller skæntes bort, hvis der var Nogen rig nok til at købe den, eller værdig nok til at modtage den som Gave; den anden er ikke tilfals, men kun en Gave af Guderne.

Iachimo.

Som Guderne har givet Jer?

Posthumus.

Som jeg, med deres naadige Bistand, skal bevare.

Iachimo.

Det kan være, hun er Eders af Navn; men I veed jo nok: „Fremmed Fugl bader sig i Naboens Dam.“ Eders Ring kunde jo blive stjaalen, saaledes er den ene af Eders uvurderlige Skatte srobelig, og den anden tilfældig; en snedig Tyv, eller en Hofmand, der havde Talent dertil, kunde prøve paa det Spil at vinde baade den ene og den anden fra Jer.

Posthumus.

Eders Italien eier ikke saa fuldenbt en Hofmand, at han kan beseire min Hersterindes Vre, om I ogsaa kalder hende srobelig, hvor det gjælder om den. Jeg tvivler ikke om, at I har Tyve nok; desuagtet er jeg ikke bange for min Ring.

Philario.

Lad os afbryde her, I Herrer!

Posthumus.

Hjertelig gjerne. Jeg er denne værdige Herre taknemlig for, at han ikke behandler mig som Fremmed; han er strax som en gammel Bekjendt.

Iachimo.

Med fem Gange saa lang en Samtale vilde jeg vinde Valpladsen fra Eders Hersterinde, drive hende tilbage og tvinge hende til Overgivelse, hvis jeg havde Udgang og Leilighed til at gjøre Bekjendtskab.

Posthumus.

Nei, Nei!

Iachimo.

Derpaa turde jeg vove Halvdelen af min Formue mod Eders Ring, og jeg skulde dog mene, at den Indsats var noget mere værd. Men jeg indgaaer Bæddemaalet mere imod Eders Overmod end imod hendes Vre, og for at udelukke enhver Fornærmelse imod Jer, vover jeg mit Forsøg imod enhver Dame i hele Verden.

Posthumus.

J tager høiligen feil i Eders dristige Selvtillid, og jeg tvivler ikke om, at J vil faae den Løn, som J fortjener, ved Eders Forsøg.

Iachimo.

Hvad er det?

Posthumus.

En Kuro; endstjændt Eders Forsøg, som J kalder det, fortjener noget mere: en Tugtelse.

Iachimo.

Jeg vilde ønske, at jeg havde sat mit hele Gods og min Naboes med i Pant for hvad jeg har sagt.

Posthumus.

Hvilken Dame vælger J til Maalet for Eders Angreb?

Iachimo.

Eders, der jo efter Eders Mening staaer saa fast i sin Trost. Jeg vil sætte titusinde Dukater mod Eders Ring paa, at hvis J vil anbefale mig til det Hof, hvor Eders Dame er, og blot skaffe mig Leilighed til to Samtaler, saa vil jeg bringe hendes Ære, som J indbilder Jer, er saa vel forvaret, med her tilbage.

Posthumus.

Jeg vil sætte Guld mod Eders Guld; min Ring agter jeg saa dyrebar som min Finger; den udgjør en Del deraf.

Iachimo.

J er Elsker og derfor saa forsigtig. Om J købte Kvindeskød for en Million Kvintinet, saa vilde J dog ikke kunde sikkre det for at bedærves. Men jeg seer, at J har nogen Samvittighed; J er ængstelig.

Posthumus.

Det er vel kun Eders Maade at tale paa; jeg haaber, J tænker mere besindigt.

Sachimō.

Jeg staaer til Ansvar for min Tale, og vil føre igjennem, hvad jeg har sagt, det sværger jeg paa.

Posthumus.

Vil I det? — Jeg vil beholde min Ring som et Laan, til I kommer tilbage. — Lad os faae en striftlig Overenskomst opfat: Min Dames Dyd er større end Eders Tankers Slethed. Jeg udfordrer Jer til dette Bæddemaal; her seer I min Ring.

Philario.

Jeg vil ikke vide af noget Bæddemaal.

Sachimō.

Bed Guderne, det er gjort. — Hvis jeg ikke bringer Jer tilstrækkeligt Bevis for, at jeg har nydt den høieste Gunst af Eders Dame, saa tilhøre mine titusinde Dukater Jer, saavel som Eders Diamantring; hvis jeg bliver tilbagevist og maa lade hende beholde denne hendes Ære, som I har sat Eders Lid til, saa skal hun, Eders Ædelsten, denne Eders Ædelsten, og mit Guld høre Jer til, — under Forudsætning af, at jeg faaer Eders Anbefaling for at kunne have Afgang.

Posthumus.

Jeg antager disse Villkaar; lad os opfatte dem stykkevis, — kun Et vil jeg endnu forbeholde mig. Hvis I gjør Eders Reise til hende og tydeligt overbeviser mig om, at I har seiret, saa er jeg ikke længer Eders Fjende; hun er ikke værd, at vi tvistes for hendes Skyld; men hvis hun modstaaer Eders Forsørelse, og I ikke kan bevise det Modsatte, saa skal I staae mig til Ansvar for Eders onde Tanker om hende og det Angreb, I har gjort paa hendes Ære.

Sachimō.

Eders Haand; det er aftalt; vi vil have alt dette loformeligt vedtaget, og saa strax til Britannien, at Sagen ikke

skal tjeles og gaae i Glemme. Jeg vil staffe Guldet tilveie og faae vort gjensidige Bæddemaal skriftlig opsat.

Posthumus.

Det er et Ord.

(Posthumus og Iachimo gaaer.)

Franskmanden.

Troer I, at det bliver til Alvor?

Philario.

Herr Iachimo vil ikke vige. Kom dog, lad os gaae efter dem.

(de gaae.)

Sjette Scene.

Britannien. Cymbelines Palads.

(Dronningen, Hofdamerne og Cornelius komme ind.)

Dronningen.

Pluk disse Blomster, medens Duggen ligger endnu paa Jorden; hvem har Listen paa dem?

En Hofdame.

Jeg, Eders Naade.

Dronningen.

Skynd Jer. —

(Hofdamerne gaae.)

Nu, Herr Doctor,

Har I de Draaber med?

Cornelius.

Ja, høie Dronning,

her er de; men jeg beder Eders Naade, tilgiv, — Samvittigheden byder mig at spørge, — hvorfor har I krævet af mig saa stærk en Gift, der tærer Livet bort, fjøndt sen dog dødelig?

Dronningen.

Seg undres over,

at I kan spørge; har I ikke været
min Lærer længe? har jeg ikke lært
af Jer at sylte, destillere, lave
vellugtende Essentser, saa at ofte
vor høie Konge selv har bedet mig
om mine Varer? Da jeg nu har gjort
saa gode Fremfskridt, skulde jeg da ikke, —
hvis ei I troer, jeg er en Djævel, — søge
i flere Retninger foreget Kundskab?
jeg vil forsøge disse Draabers Kraft
paa Stabninger, som ikke agtes værd
at hænge, — ikke Mennesker, — jeg ønsker
at prøve deres Styrke, bruge Midler
mod deres Virkning, og paa denne Maade
udforske deres Egenkab og Væsen.

Cornelius.

Bed slige Syssler, Eders Naade, gjør
I Eders Hjerter haardt; dertil er Synet
af disse Virkninger kun stygt og smitsomt.

Dronningen.

Vær I kun rolig.

(Pisanio kommer ind.)

(affides.) See, den Dienstkalk;
ham vil jeg gjøre først min Prøve paa;
han holder med sin Herre og er fjendt
imod min Søn. — Hvad Nytt Pisanio? —
For dennesinde, Doctor, ikke meer;
gaa kun.

Cornelius. (affides.)

Min Frue, jeg har Mistro til dig;
men du skal Ingen skade.

Dronningen. (til Pisanio.)

Hør, et Ord. —

Cornelius. (affides.)

Jeg lider hende ei; hun troer, hun har
en kraftig, langsom Gift; jeg kjender hende
og vil ei slig en Helveddrif betroe
til hendes Ondskab; den, hun fik, kan sløve
og overvælde Sandserne en Stund;
hun prøver den vel først paa Katte, Hunde,
saa høiere tilveirs; men ved den Skindød,
som den forvolder, er der ingen Fare.
Den standser kun en Tid Livsaanderne,
til atter fristere de vækkes. Hun
bedrages ved en hel uventet Virkning;
men jeg er ærligst, naar jeg stuffer hende.

Dronningen. (til Cornelius.)

Der er ei Brug for Eders Tjeneste,
før I faaer Bud.

Cornelius.

Jeg tager ydmygst Afsted.

(gaaer.)

Dronningen.

Saa græder hun endnu? og troer du ikke,
hun vil med Tiden fatte sig og aabne
godt Raad et Sted, hvor Banvid hersker nu? —
Gjer, hvad du kan. Saasnart du melder mig,
at hun har Elskov til min Søn, saa hør,
i samme Stund er du din Herres Ege,
ja større; thi hans Lykke ligger stum,
hans Navn er i det sidste Mandedræt;
han kan ei komme hjem, ei heller blive
der, hvor han er; at stifte Sted er kun

at bytte bort en Jammer for en anden;
 hver Dag, der kommer, kommer for at spille
 Gaarsdagens Værk. Hvad kan du vente, naar
 du støtter dig til En, der staaer for Falb,
 der ei kan bygges om og ikke har
 en Ben til Støtte?

(Hun taber en lille Flaske; Pisanio tager den op.)

Hvad du der tog op,
 veed du ei selv; behold det for din Umag.
 Jeg selv har lavet det; fem Gange har
 det reddet Kongens Liv; jeg kjennder Intet
 saa hjertestyrkende; behold det kun!
 det er Haandpenge paa den større Raade,
 som jeg har tiltænkt dig. Nu sig din Frue,
 hvorledes Sagen staaer, — som fra dig selv. —
 Hvor du har Lykken med dig! Tænk, din Frue
 beholder du, dertil min Søn, som vil
 belønne dig; jeg staffer dig hos Kongen
 enhver Forfremmelse; jeg selv dog mest,
 som har opmuntret dig til denne Sag,
 er styldig til at lønne rigt din Idræt. —
 Rald mine Damer. — Hush, hvad jeg har sagt.

(Pisanio gaaer.)

En snu, haardnakked Skjelm! uroffelig,
 sin Herres Talsmand, som paaminder hende
 bestandig om at være tro sin Husbond.
 Jeg gav ham Noget, — hvis han smager det,
 saa er hun helt berøvet Talsmænd her
 for hendes Hjertensfjær, og hvis hun ikke
 faaer andet Sind, da skal hun selv forvist
 faae det at smage.

(Pisanio og Damerne komme ind.)

Ja, ja! — godt! ret godt!
 bring de Murikler, Primler og Violer
 kun til mit Kammer. — Nu, Pisanio,
 Farvel og huff, hvad jeg har sagt.

(gaaer med Damerne.)

Pisanio.

Det skal jeg. —

Men før jeg viger fra min Herres Side,
 før hænger jeg mig; derpaa kan I lide.

(gaaer.)

Syvende Scene.

Et andet Værelse i Slottet.

(Imogen kommer ind.)

Imogen.

En falsk Stedmoder, en haardhjertet Fader,
 en fjollet Veiler til en viet Hustru,
 hvis Husbond er forvist! — O, denne Husbond!
 min Kammers Hvidemaal! og disse Kvaler,
 bestandig nye; var jeg bleven ranet
 som begge mine Brødre, hvilken Lykke!
 men ulykkelig er den stolte Attraa;
 Held den, hvor fattig end han er, der naaer
 sin Sjæls bestedne Dnske, som kan stænke
 ham Trøst i Livet! — Ak! hvem kommer der?

(Pisanio og Iachimo komme ind.)

Pisanio.

En Adelsmand fra Rom, min ædle Frue,
 med Breve fra hans Naade.

Iachimo.

Blegner I?

den ædle Leonatus lever vel
og hilser Eders Høihed ømt.

Imogen.

Jeg takker,

Vær hjertelig velkommen, ædle Herre.

Iachimo. (affides.)

Altting er rigt paa hende uidentil;
hvis hendes Sjæl er lige vel udstyret,
saa er hun jo den eneste Fugl Phœnix,
og jeg har tabt mit Væddemaal. Vær du
min Ven, Dumdriftighed! udrust mig nu
fra Top til Taa, du Frækhed! ellers maa
som Partheren jeg sægte, mens jeg flyer,
ja heller flygte strax!

Imogen. (læser.)

„Han er en meget udmærket Mand, og jeg er ham
høilig forbunden for hans Forekommenhed imod mig. Vis
ham Opmærksomhed i Forhold til den Gudhed, du bærer for
din trofaste

Leonatus.“

Run dette vil jeg læse høit; men Resten
har varmet op mit Hjertes Underste,
og er med Tak modtaget. — Ædle Herre,
I er mig saa velkommen, som jeg mægter
at sige det med Ord, og I skal see det
i al min Gjærning.

Iachimo.

Tak, min skønne Frue! —

Hvad? er da Mændene fra Vid og Sands,
og har de faaet Dine til at see
den hvalte Himmelbue og al Jordens
og Havets Rigdom, til at stjæle mellem

Lyskloderne beroppe og paa Stranden
de tvillinglige Stene uden Tal,
og kan med slige kostelige Seeglas
ei skjelne Stygt fra Skjont?

Imogen.

J staaer forbauset?

Jachimo.

Det er ei Diets Skyld; en Abe, stillet
imellem slige tvende Kvinder, vilde
til denne pludre kjælent og med Grin
forsmaa den anden, — ei Forstandens Skyld;
en Tøsse vilde dømme viselig
i denne Skjønhedsstrid, — ei Lystens Skyld;
Smuds stillet mod saa ren en Herlighed
tvang Lysten vel til at udspye sin Tomhed
og ægged ei til Nydelse.

Imogen.

Men sig,

hvad er der dog?

Jachimo.

Den oversfyldte Attraa,
den mætte Lyst, som dog kan aldrig mættes, —
det fyldte Kar, som læffer, — først fortærer
den Kammet; saa begjærer den dets Indvold.

Imogen.

Hvad griber Jer saa stærkt? er J ei vel?

Jachimo.

Seg taffer, Frue, meget vel. —

(til Pisanio.)

Hør, Ven,

min Tjener lod jeg blive i mit Herberg;
opsøg ham; han er fremmed og lidt sær.

Pisanio.

Det var min Agt just nu at hilse paa ham.

(gaaer.)

Imogen.

Har end min Husbond det fremdeles godt?
 hvor gaaer det med hans Helbred?

Iachimo.

Saare godt.

Imogen.

Og er han munter stemt? jeg haaber det.

Iachimo.

Særdeles lystig. Ingen Fremmed er
 saa munter og saa skjemt som; „Broder Lystig
 fra Bretland“ kaldes han.

Imogen.

Mens han var her,

var han tilbøielig til Tungslind, ofte
 han vidste ei, hvorfor.

Iachimo.

Jeg saae ham aldrig

tungslindig; han har Omgang med en Fransmand,
 en yderst fin Monsieur; han elsker høit,
 saa synes det, en gallist Pige hjemme.
 Han sender tætte Skyer ud af Sukke;
 imens den muntre Britte, Eders Husbond,
 leer ret af Hjertets Grund og raaber: „O,
 jeg maa jo briste, naar jeg tænker paa,
 at den, som af Historie, Beretning
 og Selverfaring veed, hvad Kvinden er, —
 ja maa nødvendigt være, — kan bortslukke
 sin Friheds Dage for en sikker Trældom!“

Imogen.

Min Husbond taler saa?

Iachimo.

Ja vel, min Frue,

imens hans Dine staae i Band af Latter;
 det er en Lyst at høre, naar han driller
 den Franskmand; — men der gives rigtignok
 Mænd som fortjene Dadel, det veed Himlen.

Imogen.

Jeg haaber, ikke han.

Iachimo.

Ei han; dog burde
 han meer taknemligt nyde Himlens Gaver.
 Af ham er det vel meget; Ser, — som hører
 ham til, langt over al Fortjeneste, —
 maa jeg beklage, mens jeg maa beundre.

Imogen.

Og hvad beklager I?

Iachimo.

To Skabninger

ret inderligt.

Imogen.

Er jeg den ene, Herre?

J seer paa mig; hvad er for en Skade,
 som vækker Eders Vnk?

Iachimo.

O, Jammer! Hvad?

at skjule sig for Solens Straaleglæds
 og søge Trøst i Kjeldren ved en Praas?

Imogen.

Jeg beder, svar mig mere ligefrem
 paa mine Spørgsmaal. Hvorfor ynkes I?

Jachimo.

At Andre nyder Eders, — havde nær
jeg sagt, — dog Guderne tilkommer det
at straffe slikt, ei mig at nævne det.

Imogen.

Det synes, at I veed Bæstet om Noget,
der angaaer mig; jeg beder, — thi det Onde,
som anes, volder ofte værre Saar
end det, som vides; hvad man sikkert veed,
kan enten ikke hjælpes eller hjælpes
just ved at kjende det itide, — sig mig,
hvad er det, som paa engang sporer frem
og standser Eders Ord?

Jachimo.

Hvis det var mig, der havde denne Rind
til Bad for mine Læber, denne Haand,
hvis mindste Tryk til Trostabsed maa tvinge
den, der har følt det, denne Skikkelse,
der fængsler Diets vilde Flugt og binder
det fast til sig, — og skulde jeg, — o Skjændsel! —
tilsmudse mig paa Læber, saa alfare
som Kapitoliums Trapper, trykke Hænder,
af Troloshed hver Time hærdebe
retsom af Slid, og lige i et Die,
saa glandsløst mat som det røgslørte Lys,
der næres af fordærvet Talg, — saa burde
jo alle Helveds Kvæler ramme slikt
Ulykkelighed.

Imogen.

Seg frygter, at min Husbond
har glemt Britannien.

Jachimo.

Og sig selv dertil.

Det er ei mig, der fladdrelysten røver
hans usle Bytte; det er Eders Skjønhed,
der maner dybt fra min Samvittighed
mit Ord paa Læben frem.

Imogen.

Sig mig ikke mere.

Jachimo.

O Dyrebare! Eders Sag har grebet
min Sjæl saa dybt, at den er syg af Medynk.
Saa stjern en Dame, Arving til et Rige,
der vilde give selv den største Konge
fordoblet Glands! — og I skal stilles sammen
med Toiter, købte for det Guld, som I
har stænket ham til Underhold, med Stjører
af Sot befængte, som for Penge lege
med hver en Sygdom, som Forraadnelse
kan smitte Livet med! en Helvedret
som kan forgifte Gift! Tag Hævn! thi ellers
har ingen Dronning født Ser, og I er
uværdig Eders høie Stamme!

Imogen.

Hævn?

Hvorledes skulde jeg faae Hævn? Hvis dette
er sandt, — dog stufes ei saa let mit Hjerte
af mine Dren, — er det sandt, hvor skulde
jeg da faae Hævn?

Jachimo.

Paa høiligt Leie ligge

som en Dianas Jomfru, medens han
forlyster sig med alstens Blædespiger,

til Haan for Jer, for Eders Guld? Tag Hævn!
 jeg vier mig til Eders søde Lyst,
 meer ridderlig end han, der stjal sig bort
 fra Eders Leie, og vil holde fast
 ved Eders Elskov baade taus og tro.

Imogen.

Pisanio!

Iachimo.

Lad mig paa Eders Læber
 min omme Trofasthed besegle!

Imogen.

Bort! —

Forbandet være mine Øren, som
 har hørt paa dig saalænge! — hvis du var
 en Hædersmand, saa havde du jo talt
 for Dydens Skyld, ei for et saadant Formaal,
 saa frækt og lumpent; du bagtaler her
 en Ædling, der er fra din Ægn saa fjern
 som du fra Øren, og du vilde friste
 en Hustru, der har ligemegen Afsty
 for dig og Djæveln. — Kom, Pisanio! —
 Min Fader, Kongen, skal faae Kundskab om,
 hvad I har vovet; finder han det ret,
 at ved hans Hof en skamløs Fremmed kjøbslaaer
 som i et romersk Bad og aabenbarer
 for mig sin dyriste Begjær, saa agter
 sit Hof han Lidet værd, sin Datter Intet. —
 Pisanio!

Iachimo.

O, Held dig, Leonatus!

Den Tillid, som din Hustru har til dig,
 fortjener vel din Tro; din pletfri Bravhed

al hendes trygge Tillid; — Lev velsignet,
 som Hustru til den bedste Mand, der findes
 i noget Land! og I, hans Mage, stabt
 kun for den Edleste! Tilgiv mig, Frue,
 jeg talte kun saaledes for at prøve,
 om Eders Tillid ret var dybt rodfæstet;
 nu vil paany jeg Eders Husbond stilde
 som den, han er: en trofast Hædersmand,
 begabet med en hellig Trolldomsmagt,
 der loffer Folk til ham i hele Skarer,
 og snart tilhører alle Hjerter ham.

Imogen.

I gjør det godt igjen.

Iachimo.

Blandt Mænd han sidder
 retsom en Gud fra Himlen stegen ned;
 der er en Glæde af Herlighed omkring ham,
 der synes meer end jordisk. Bliv ei vred,
 stormægtige Tyrstinde, for jeg voved
 at prøve Jer med falske Meldinger;
 det har kun med end større Glæde bekræftet
 den store Kløgt, hvormed I valgte Jer
 en Mand saa sjelden, som, det veed I jo,
 kan aldrig fare vild. Ikun af Benstab
 for ham jeg gjækked Jer. Men Guderne
 har stabt Jer uden Feil som ingen anden.
 Tilgiv mig dette.

Imogen.

Alt er godt igjen.

Byd over min Indflydelse ved Hoffet.

Iachimo.

Jeg takker underdanigt; Eders Naade,

jeg havde nær forglemmt en lille Bøn,
dog vigtig, thi den angaaer Eders Husbond;
jeg selv med flere andre ædle Venner
har Del deri.

Imogen.

Jeg beder Jer, lad høre.

Iachimo.

En halv Snes Romere, samt Eders Husbond,
vor Binges bedste Fjer, har sammensludt
en Sum til Kjøbet af en Hædersgave
til Keiseren; jeg har besørget det
i Frankrig for os Alle; det er Solvtsøi,
forfærdiget med sjelden Kunst, Juveler
af rig og udsøgt Form, af høi Værdi,
og jeg som Fremmed er lidt ængstlig for
at faae det sikkert gjemt. Vil I, min Frue,
modtage det i Eders Varetægt?

Imogen.

Med Glæde; med min Ære staaer jeg inde
for Skattens Sikkerhed. Min Husbond har
jo Del deri; — og i mit Sovestue
vil jeg bevare den.

Iachimo.

Den ligger i

en Kiste, som af mine Folk bevogtes;
hvis I tillader, sender jeg Jer den
kun for inat; jeg gaaer ombord imorgen.

Imogen.

O, nei!

Iachimo.

Jeg beder, Frue, hav mig undskyldt;
jeg brød mit Ord, hvis jeg opsatte Reisen.

Jeg satte kun fra Frantrig over Havet
for, som jeg havde lovet, her at hilse
paa Eders Høihed.

Imogen.

Jeg er Jer takstydig
for Eders Umag; men I vil dog ikke
afsted imorgen.

Iachimo.

Jo, det maa jeg, Frue;
og derfor beder jeg, hvis I behager
at sende Brev til Eders Husbond, skriv
iaften; thi min Tid er alt forløben,
og Gaven skulde bringes meget snart.

Imogen.

Saa vil jeg skrive. Send mig Eders Kiste;
den skal forsvarlig blive gjemt og trolig
tilbagegives Jer. — I er velkommen.

(de gaae.)

Anden Act.

Første Scene.

I Cymbelines Palads.

(Cloten og to Adelsmænd komme ind.)

Cloten.

Har noget Menneſte havt ſaadant et Uheld! Streiſe
lige paa Forhjørnet og ſaa endda ſlaae Stjæve! Jeg havde ſat
hundrede Pund ind. Og ſaa kommer den forbandede Abekat

og vil irettesætte mig, fordi jeg bander! som om jeg laante mine Eder af ham og ikke kunde give dem ud efter Behag!

Første Adelsmand.

Hvad havde han for det? I slog hans Bandedskal istykker med Eders Ruge.

Anden Adelsmand. (affides.)

Havde hans Forstand lignet ham, der slog ham, saa var den løben ud med det samme.

Cloten.

Naar en Kavalier har Lyst til at bande, saa passer det sig ikke for en Tilstedeværende at kappe Halsen af hans Eder. Hvad?

Første Adelsmand.

Nei, Eders Naade.

Anden Adelsmand. (affides.)

Og heller ikke at stjæle Drengene af dem.

Cloten.

Den flabebe Hund! — Jeg give ham Opreisning? Ja, gid han havde været af min Stand!

Anden Adelsmand. (affides.)

Saa havde han lugtet som en Nar.

Cloten.

Der er Jngenting i Verden, der ærgrer mig mere, — Fanden gale i det! — Naar jeg blot ikke var saa fornem, som jeg er; de tør ikke slaaes med mig for min Moder, Dronningens Skuld; hver en Tølper kan faae saameget Slagsmaal, som han har Lyst til, og jeg maa gaae frem og tilbage ligesom en Hane, der ikke kan finde sin Eigemand.

Anden Adelsmand. (affides.)

I er baade en Hane og en Kapun, og I galer med Eders Hanefam paa Hætten.

Cloten.

Hvad siger du?

Første Adelsmand.

Det passer sig ikke for Eders Naade at slaaes med alle og Enhver, som I fornærmer.

Cloten.

Nei, det veed jeg nok; men det passer sig for mig at fornærme dem, der staaer under mig.

Anden Adelsmand.

Ja, det passer sig alene for Eders Naade.

Cloten.

Det er jo det, jeg siger.

Første Adelsmand.

Har I hørt om en Fremmed, der er kommen tilhove iaften?

Cloten.

En Fremmed? og det veed jeg ikke Noget af; det er jo et Vidunder!

Anden Adelsmand. (affides.)

Han er selv et Vidunder, og han veed ikke noget deraf.

Første Adelsmand.

Der er kommen en Italiener, og man troer, det er en Ben af Leonatus.

Cloten.

Leonatus! den landsforviste Slyngel! og den Anden er ligesaa god, hvem han saa er. Hvem har fortalt Jer om denne Fremmede?

Første Adelsmand.

En af Eders Høiheds Bager.

Cloten.

Passer det sig for mig at gaae hen og hilse paa ham? Er der ingen Fornedrelse deri?

Første Adelsmand.

J kan ikke fornobre Jer, naadige Herre.

Cloten.

Ikke saa let, skulde jeg troe.

Anden Adelsmand. (affides.)

Alt J er en Nar, det veed Gud og Hvermand; saa
naar J bær Jer ad som en Nar, fornobrer J Jer slet ikke.

Cloten.

Rom, jeg vil hen og hilse paa den Italiener. Hvad
jeg idag har tabt i Keglespil, skal jeg vinde fra ham igjen
iaften. Rom, lad os gaae.

Anden Adelsmand.

Jeg skal strax være til Eders Høiheds Tjeneste.

(Cloten og første Adelsmand, gaaer.)

Alt sliq en listig Djævel som hans Moder
har født det Afsen der! En Kvinde, som
med sin Forstand behersker Alt, og Sønnen
kan, om det gjaaldt hans Liv, ei regne ud,
at to fra tyve giver atten. — Hvad
maa du dog lide, stakkels Kongebatter,
guddommelige Imogen! imellem
en Fader, som Stedmoderen behersker,
en Moder, som hver Time smeder Rænker,
en Veiler, meget værre end din Husbonds
Landflygtighed og den Skilsmisssens Nød,
som han har villet volde. Himlen vogte
din Vres Skat med stærke Mures Værn
og skjærme trygt dit skjønne Hjertes Tempel,
at din forviste Husbond du maa finde
igjen og dette Riges Krone vinde!

(gaaer.)

Anden Scene.

Et Sovestue. Ved den ene Side staaer en Kiste.

(Imogen ligger i Sengen og læser. Helene kommer ind.)

Imogen.

Hvem der? er det Helene?

Helene.

Ja Prindsesse.

Imogen.

Hvad er vel Klokken?

Helene.

Næsten Tolv, min Frue.

Imogen.

Saa har jeg læst tre Timer; mine Dine

er trætte; læg et Mærke, hvor jeg slap.

Tilfængs! tag ikke Vædet; lad det brænde,

og dersom du kan vaagne Klokken fire,

saa væk mig; Sønnen overvælder mig.

(Helene gaaer.)

Jeg giver mig i Eders Varetægt,

I Guder! vogter og bestræmmer mig

mod Elverfolk og Nattens Fristere!

(hun sover ind. Iachimo kommer frem af Kisten.)

Iachimo.

Nu synger Faarehyllingen; nu kvæges

af Hvilen Menneftenes trætte Sandser. —

Saa traadte jagtelig paa Gulvets Siv

Tarquinius, før han af Sønnen valte

den Rydsfthed, som han krænkede. — Cytherea,

hvor stjont du pryder Leiet! Friske Lilie,

saa hvid som Linet! turde jeg kun røre!

et Kys! kun eet! — Rubiner uden Mage,

hvor sødt de smulme! det er hendes Ande,
 der dufter gennem Kamret. Lysets Flamme
 mod hende bøier sig og vilde titte
 ind under hendes Dienlaag og see
 de Lys, der indelukte dølges nu
 bag disse Skodder. Hvidt og Klarer af
 Azur som Himlens Blaa! — Hvad var min Hensigt? —
 at see paa Kamret; — jeg optegner Alt; —
 her disse Malerier; — der er Vinduet; —
 og Sengens Prydelser, — Tapeterne
 med deres Væv, og Billedernes Indhold. —
 O kunde jeg berige Listen med
 et Modermærke kun paa hendes Lægem,
 et bedre Bidnesbyrd end tusind Smaating
 af hendes Indbo. — Sovn, du Dødens Abe!
 hvil tungt paa hende! Som et Marmorbillede
 i Gravkapellet være hendes Sandser! —

(tager hendes Armring af.)

kom, kom! — saa løs og glat, som Gordiums Knude
 var haard! — den er et ydre Bidnesbyrd,
 stærkt som Samvittigheden i det Indre,
 og som kan gjøre hendes Husbond gal. —
 Paa hendes venstre Bryst et Modermærke
 femprykket som de Purpurstænk, der sidde
 i Primlens Kalk, et bedre Bidnesbyrd,
 end Loven kræver. Dette Tegne vil tvinge
 ham til at troe, at jeg har dirket Laasen
 og stjaalet hendes Hres Skat. — Gi mere!
 Hvortil? hvi skal jeg tegne dette op,
 som i min Hu er struet fast og nittet!
 Hun har iastes læst, — det Sagn om Tereus;
 her er paa Bladet Fold, hvor Philomele

gav tabt; — nu har jeg nok; nu til min Kiste
og Laasen for! Rast, rast, I Mattens Drager!
lad Morgengry snart aabne Ravnens Die.
Sag ligger her i Angest; skjøndt saa nær
en Himlens Engel, er dog Helved her.

(Klokken slaar.)

Hør, Et, — To, — Tre! — det er paa Tide nu. —
(lægger sig i Kisten.)

Tredie Scene.

Et andet Bærelse i Slottet.

(Cloten kommer ind med nogle Adelsmænd.)

Anden Adelsmand.

Eders Naade er den taalmodigste Mand, naar I taber,
den foldblodigste, der nogensinde slog Eder alle.

Cloten.

Enhver maa blive fold ved at tabe.

Første Adelsmand.

Men Enhver er ikke saa taalmodig som Eders Naade
i Eders Høimodighed; I er mest hed og rasende, naar I
vinder.

Cloten.

At vinde kan jo gjøre Enhver modig. Kunde jeg faae
denne tosfede Smogen, saa fik jeg Guld nok. Det er næsten
Morgen, er det ikke?

Første Adelsmand.

Dag, Eders Naade.

Cloten.

Gid den Musik vilde komme; jeg har faaet det Raad
at opvarte hende med Musik om Morgen; de sige, det vil
gjøre Indtryk. (Musikanter komme ind.) Naa, spil op. Kan
I gjøre Indtryk paa hende med Deres Fingereren, saa er det

godt; vi vil ogsaa prøve det med Munden; kan ingen af De-
lene hjælpe, saa lad hende være den, hun er; men jeg giver
aldrig tabt. Først et rigtigt udmærket, vel komponeret Stykke,
saa en vidunderlig deilig Arie, med beundringsværdige koste-
lige Ord til, — og lad hende saa see til.

Sang.

„Hør, Lærken synger ved Himlens Glug,
og Føbus kommer op;
hans Gangere vandes i klaren Dug,
der ligger paa Blomstens Knop.
Nu Morgenfruen sig strækker og slaaer
sit gyldne Dæppe op!
Med Alst, hvad Skjænt til Liv opstaaer,
vaagn op, skøn Jomfru, vaagn op!
vaagn op, vaagn op!“

Saa, gaa nu Jer Vej; hvis dette gjør Indtryk, saa
vil jeg betænke Jer desto bedre for Eders Musik; gjør det
ikke, saa er det en Mangel ved hendes Øren, som Jægtning
kan hjælpe paa, hverken Hestehaar eller Rattetarme, ja ikke
engang Rastraters Nøst ovenikjøbet.

(Musikanterne gaar.)

(Cymbeline og Dronningen kommer ind.)

Anden Adelsmand.

Der kommer Kongen.

Cloten.

Jeg er glad ved, at jeg var saa tilbids oppe; thi deraf
kommer det, at jeg er saa tilbids oppe. Han kan ikke andet
end optage denne Høflighed, jeg har vist, faderligt. — God-
morgen, Eders Majestæt og min naabige Moder.

Cymbeline.

Du venter ved vor haarde Datters Dør?

Og vil hun ikke komme frem?

Cloten.

Seg har bestormet hende med Musik; men hun værbiges ikke at lægge Mærke dertil.

Cymbeline.

For ny er hendes Elstedes Forvisning;
end har hun ikke glemt ham. Først maa Tiden
udslette hvert et Træk af Mindet om ham,
saa er hun din.

Dronningen.

Takstydig er du Kongen,
som ei forsømmer nogen Leilighed,
der fremme kan din Sag hos Imogen.
Beslit du dig nu selv paa stadig Veilen,
grib klogtig hver beleilig Stund. Hvert Afslag
forøge kun din Hylsding; bær dig ad
som om en Guddomsmagt dig nødte til
at vise hende Hyldest; adlyd hende
i Alt, undtagen naar hun byder dig
at gaae; da vær enfoldig.

Cloten.

Seg enfoldig?

Nei!

(Et Bud kommer ind.)

Budet.

Herre Konge, Sendebud fra Rom;
den ene hedder Cajsus Lucius.

Cymbeline.

En Hædersmand, endstjøndt han kommer nu
i sjændtligt Grind; dog det er ei hans Skyld.
Vi maa modtage ham med al den Hæder,
der skyldes den, som sendte ham; han selv
har fordum vist os Venstabs, som vi nu

vil mindes. — Du, min kjære Søn, naar du har bragt din Elskede din Morgenhilsen, saa følg med Dronningen og os; ved Mødet med denne Romer har vi Brug for dig. — Min Dronning, kom!

(Cymbeline og Dronningen gaae.)

Cloten.

Hvis hun er oppe, vil jeg tale strax med hende; er hun ikke, saa kan hun blive liggende og drømme. —

(han banker.)

Hei, med Forlov! — Hun har jo sine Piger omkring sig; om jeg gjorde krumme Hænder til En af dem? Guld kan jo kjøbe Afgang; det gjer det ofte; ja det kan forsøre Dianas Jægersvende til at svige sig selv og drive Bildtet til Krybskytten, Guld volder brav Mand's Død og redder Tyven, ja hænger stundom baade Tyv og brav Mand. Hvad kan det ikke gjøre og omgjøre? Jeg vil faae en af hendes Piger til min Advokat; thi selv forstaaer jeg mig kun lidt paa Sagen. — Med Tillabelse!

(banke.)

(Helene kommer ind.)

Helene.

Hvem banker? Hvem er der?

Cloten.

En Adelsmand.

Helene.

Ei mere?

Cloten.

Jo, en Adelsfrues Søn.

Helene.

Nu, det kan ei Enhver sig rose af,
om end hans Skræder er saa dyr som Eders.
Hvad ønsker I, min Prinds?

Cloten.

At see din Frue.

Er hun beredt?

Helene.

Ja til at blive paa
sit Kammer.

Cloten.

Der er Guld; jeg vilde købe
en god Dmtale af dig.

Helene.

Mener I

mit gode Nygte eller skal jeg tale
om Jer, hvad Godt mig tykkes! — Hendes Høihed —

(Imogen kommer.)

Cloten.

Godmorgen, stjerne Søster; Eders Haand.

Imogen.

Godmorgen, Prinds; med altfor megen Umag
I kjober kun Bespær; min Tak er kun
at sige Jer, jeg fattig er paa Tak,
har neppe Raad dertil.

Cloten.

Alligevel

jeg sværger, at jeg elsker Jer.

Imogen.

Om blot

J sagde det, det gjorde samme Virkning;
og, sværger J alligevel, Jer Løn er
alligevel: jeg agter ei derpaa.

Cloten.

Det er jo intet Svar.

Imogen.

Jeg taler kun,

for at J ei skal sige, naar jeg tier,
at jeg har samtykt. Lad mig være fri;
tro mig, jeg bliver ligesuldt uhøflig,
hvor artig end J er; saa klog en Mand,
som J er, burde lære af Erfaring
at seie sig.

Cloten.

At lade Jer forblive
i Eders Galskab var jo Synd af mig;
det vil jeg ei.

Imogen.

En Nar er ikke gal.

Cloten.

J kalder mig en Nar?

Imogen.

Kun forsaavidt

som jeg er gal; vil J slaae Jer til Taals,
saa er jeg ikke længer gal. Dermed
er Begge hjulpne. Men det gjør mig ondt,
J faaer mig til at glemme Kvindefik
og bruge mange Ord. Saa vid da nu
engang for alle: jeg, som kjender bedst
mit Hjerte, jeg forsikrer Jer, jeg bryder
mig Intet om Jer, og jeg er saa nær
ved Ubarmhertighed, at jeg bekjender

reent ud: jeg hader Jer; jeg saae dog heller,
 I mærked det, end jeg skal sige det.

Cloten.

I synder mod den Lybighed, I er
 Jer Fader skyldig. Thi det Ægteskab,
 I foregiver med den usle Karl, —
 en Tigger, foret op med Løvninger
 fra Hoffet, — det er intet Ægteskab,
 og om det end tillades ringe Folk, —
 skjøndt hvem er ringere end han, — at knytte
 med selvgjort Knude deres Sjæle sammen,
 for hvem der intet Andet er at haabe
 end Tiggerhyngel, — saa er dog sli­
 g Frihed
 forbuden Jer ved Kronens Arvelov,
 hvis høie Glands I ei tør stjæmme med
 en Træl, en Løbedreng for Rost og Klæder,
 en Gaardskarl eller Kjøffensvend, ja neppe
 saa høit paa Straa!

Imogen.

Du frække Karl! var du
 en Søn af Jupiter, og saa forevrigt
 end det, du er, du var for ringe til
 hans Stalddreng; det var Ære nok for dig,
 ja til Misundelse, i Forhold til
 hans Værd og dit, hvis du blev udnævnt blot
 til Bødlens Hjælper i hans Land; forhad
 du vilde blive for saa stor en Gunst.

Cloten.

Den lede Syge ramme ham!

Imogen.

Der kan
 ei værre Banheld ramme ham end det

at nævnes af din Mund. Hans gamle Klæder,
der blot har rørt hans Legem, agter jeg
langt meer end hvert et Haar paa dig, om alle
blev Mænd som du! — Pisanio!

(Pisanio kommer.)

Cloten.

Hans Klæder!

Saa Djæveln —

Imogen. (til Pisanio.)

Stynd dig strax til Dorothea,
min Pige, —

Cloten.

Hvad? Hans Klæder!

Imogen.

Af en Nar

er jeg forfulgt og ængstet, mest dog ærgret; —

gaa, lad min Pige lede om en Armring,

som er tilfældig gleden af min Arm;

det var din Herres; miste den jeg vil ei

for nogen Konges Rigdom i Evropa.

Imorges, tykkes mig, jeg saae den; sikkert

jeg veed, den var iafte paa min Arm.

Jeg kysseb den; jeg haaber dog, den er

ei gaaet bort at melde til min Husbond,

at han er ei det Gnefte, jeg kysser.

Pisanio.

Den kan ei være tabt.

Imogen.

Det haaber jeg;

gaa nu og søg.

(Pisanio gaaer.)

Cloten.

J har fornærmet mig; —
hans gamle Klæder!

Imogen.

Ja, det sagde jeg;
hvis J vil stævne mig, tag Vidner paa det.

Cloten.

Jeg vil fortælle det til Eders Fader.

Imogen.

Og Eders Moder; hun er mig saa kuld,
at hun vil sikkert troe det Værste om mig,
og dermed vil jeg overlade Jer
til Eders værste Brede.

(gaaer.)

Cloten.

Det skal hævnnes! —

Hans gamle Klæder! — Godt!

(gaaer.)

Herde Scene.

Rom.

Et Bærelse i Philarios Hus.

(Posthumus og Philario komme ind.)

Posthumus.

Frygt ei for det; gid kun jeg var saa vis paa
at vinde Kongen, som jeg dristig venter,
at hendes Ære skal forblive hendes.

Philario.

Hvad gjør J for at vinde ham?

Posthumus.

Slet Intet;

jeg venter kun paa bedre Tider, gyser

i denne Winterkuld og ønfter, Barmen
maa komme snart. I dette bange Haab
gjengjælder jeg kun fattigt Eders Venſkab,
og ſlaaer det feil, døer jeg i Gjæld til Jer.

Philario.

Hvad jeg kan gjøre, det er meer end gjengjældt
ved Eders eget Værd og Eders Selſkab. —

Nu har vel Eders Konge ſaaet Bud
fra vor Auguſtus; Caius Lucius
udretter viſt ſit Hverd tilgavns. Jeg tænker
han giver Skatten ſamt dens Reſter heller
end ſeer paa vore Romere, hvis Minde
end lever friſt i Brittens Sorg.

Poſthumus.

Jeg er ei

og vil ei være Statsmand; men jeg troer,
det bliver Krig, og I vil ſaae at høre,
at Legionerne fra Gallien
er landet i det mobige Britannien,
før I erfarer, at der er betalt
en Hvid af Skatten. Mine Landsmænd har
nu mere Mandſtugt, end da Julius Cæſar,
imens ad deres Keitethed han ſmiled,
fandt deres Mod dog værd et Bredeſblik.
Nu er med Krigſtugt deres Mod forenet
og vil bevife hvem der prøver dem,
at de er Folk, der ſtride frem med Verden.

(Jachimo kommer ind.)

Philario.

Jachimo, der!

Poſthumus.

Saa har fodrappe Hjorte

ført Jer tillands, og alle Himlens Vinde
har kysset Eders Seil, og givet Skibet
saa let en Flugt.

Philario.

Velkommen.

Posthumus.

Jeg formoder,
det korte Svar, I fik, har skyndet Jer
til denne snare Hjemkomst.

Iachimo.

Eders Frue
er blandt de Skønneste, som jeg har seet.

Posthumus.

Dg bedste! ellers lad kun hendes Skønhed
bag Ruben løkke falske Hjerter ind
og være falsk med dem.

Iachimo.

Her er et Brev.

Posthumus.

Dets Indhold, haaber jeg, er godt.

Iachimo.

Sandsynligt.

Philario.

Var Cajus Lucius ved Brittehoffet,
mens I var der?

Iachimo.

Han ventedes dertil,
men var ei kommen.

Posthumus.

End er Alting godt. —

Nu, funkler denne Sten som før? Er den
maaskee for mat til Eders Haand at smykke?

Jachimo.

Hvis jeg har tabt den, har jeg ogsaa tabt dens Værd i Guld. Jeg vilde gjøre dobbelt saa lang en Reise for en Nat saa sød og kort som den, jeg nød i Bretland. Ringen er bunden.

Posthumus.

Stenen er for svær at naae.

Jachimo.

O, nei, da Eders Hustru er saa let.

Posthumus.

Driv ikke Gjæk med Eders Tab, min Herre; jeg haaber dog, I veed, vi kan herefter ei være Venner.

Jachimo.

Men det maa vi, Herre, hvis I vil holde Pagten; var jeg kommen tilbage uden Eders Hustrus Gunst, saa tilstaaer jeg, vi var ei færdige; men nu erklærer jeg, at jeg har bundet som Eders Ring saa hendes Ære; dog har hverken Jer jeg krænket eller hende, da kun jeg handlet har med begges Willie.

Posthumus.

Hvis I beviser mig, at I har hvilet paa hendes Leie, vil jeg give Jer min Haand, dertil min Ring; hvis ikke, skal mit eller Eders Sværd udslætte eller stadfæste Eders Haan mod hendes Ære, eller maaskee de begge herreløse skal ligge for Enhver, der finder dem.

Jachimo.

Beviserne, saa nær den klare Sandhed,
som jeg kan bringe dem, skal først formaae
Ser til at troe; dertil vil jeg med Ed
forstærke deres Kraft; dog troer jeg vist,
at I vil skjænke mig den, naar I seer,
at den er unødvendig.

Posthumus.

Bliv da ved.

Jachimo.

Først hendes Sovestammer, — hvor jeg tilstaaer
jeg ikke sov, men paaستااer, at jeg nød,
hvad vel var værd at vaage for, — var smykket
med et Tapet af Silke, sølvindvirket;
der saaes Cleopatra, den stolte, møde
sin Romer, medens Cydnus skylmed over
af Baades Trængsel eller og af Stoltthed;
et Værk, saa mesterligt og rigt, at Kunsten
og Køstbarheden kappedes deri;
jeg maatte undres ved saa fint og skønt
et Arbeid og saa levende tillige.

Posthumus.

Nu, det er rigtigt; I kan have hørt det
af mig og Andre.

Jachimo.

Fleer Omstændigheder
maa vidne for, hvad jeg har seet.

Posthumus.

Det maa de;

thi Eders Vre staaer paa Spil.

Jachimo.

Raminen

staaer paa den søndre Side. Over den
en badende Diana; aldrig saae jeg
saa talende et Billeb. Med Naturen
har Billebhuggeren ført Rappestrib,
og vundet Seir, skjøndt stum; Bevægelsen
og Aandedrættet mangler kun.

Posthumus.

Det kan

J have hørt af Rygtet ligervis;
thi det er meget omtalt.

Jachimo.

Kamrets Løst

er indlagt med forgyldte Cherubim;
Kaminens Støtter, — nær jeg havde glemt dem, —
af Sølv to Amoriner, halvt i Blund;
hver paa sin ene Fod stod yndigt støttet
imod sin Fælle.

Posthumus.

Det var hendes Gre! —

Sæt, at J selv har seet Alt dette, — Eders
Hufommelse jeg priser, — Skildringen
af det, der er i hendes Kammer, vinder
dog ingenlunde Eders Bæddemaal.

Jachimo.

Saa blegnd da, hvis J kan! — (tager Armbaandet frem.)

tillad mig blot

at lufte dette Smykke; see! — nu er
det gjemt igjen; med Eders Edelsten
skal det formæles; begge vil jeg gemme.

Posthumus.

O, Jupiter! — Lad end engang mig see det!

Er det det samme, som hun fik af mig?

Jachimo.

Det samme; takket være hun! hun strøg det
selv af sin Arm, — end seer jeg hende for mig, —
o, med en Ynde, som var mere værd
end Gaven og forhøied dog dens Værd.
Hun gav mig det og sagde, at engang
det havde været hende dyrebart.

Posthumus.

Maasfee hun gav Jer det til mig.

Jachimo.

Maasfee

hun skriver det til Jer? gjør hun?

Posthumus.

O, nei!

nei! det er sandt! see her, tag ogsaa denne.

(giver ham Ringen.)

Den er en Basilisk for mine Dine;
jeg døer ved Synet. — Ingen Vre meer,
hvor Skønhed findes! Ingen Trostløb, hvor
et Mafyn lover det! bort Kjærlighed,
saasnart der findes andre Mænd! En Kvinde
ei holder ved sit Løfte mere fast
end ved sin Dyd, og det er Intet. O,
falsk uden Grændse!

Philario.

Vær dog rolig, Herre;

tag Eders Ring tilbage; den er end
ei vunden; hun har tabt det; — hvem kan vide,
om en af hendes Terner ei, bestukken,
har stjålet det fra hende?

Posthumus.

Det er sandt!

det haaber jeg, saaledes fik han det. —
 Gid med min Ring igjen! nævn mig et Mærke
 paa hendes Legeme, til Vidnesbyrd
 af større Kraft; thi dette her er stjaalet.

Jachimo.

Ved Jupiter! af hendes Arm jeg fik det.

Posthumus.

Han sværger! hør! han svor ved Jupiter.
 Ja, det er sandt! — tag Ringen! — det er sandt!
 hun kan ei have tabt det; hendes Følske
 er alle svorne, hæderlige; — de
 forførte til at stjæle? — af en Fremmed? —
 Nei, han har nydt al hendes Gunst, og Pantet
 paa hendes kjædelige Lyst er dette; —
 der; tag din Løn; gid alle Helveds Djævla
 sig dele mellem Jer!

Philario.

Vær rolig, Herre;

det er ei stærkt nok til at overtyn-
 den, der har Tillid. —

Posthumus.

Tal ei meer derom!

han har besøvet hende!

Jachimo.

Hvis I kræver

fler Vidnesbyrd, — tæt under hendes Bryst, —
 vel værd at trykke, — er et Modermærke,
 stolt af sin søde Bolig; ved mit Liv!
 jeg kyssed det og hungred strax igjen,
 skjøndt jeg var mæt. I mindes vel den Plet?

Posthumus.

Ja! og den vidner om en anden Plet

faa stor som Helved rumme kan, om end
der intet Andet fandtes.

Iachimo.

Onsker I,

at høre meer?

Posthumus.

Spar Eders Regnekunst,

tæl ikke op, hvor tidt, — een Gang og tusind!

Iachimo.

Jeg sværger, —

Posthumus.

Nei, sværg ikke; hvis I sværger,

at I har ikke gjort det, lyver I,

og jeg vil dræbe dig, isald du nægter;

du har vanæret mig.

Iachimo.

Jeg nægter Intet.

Posthumus.

O, var hun her, da sled jeg hende sønder! —

jeg gaaer derhen og gjør det der, — ved Hoffet,

for hendes Faders Dine; — O, jeg vil —

(gaaer.)

Philario.

Helt uden Sands og Samling! — I har vundet.

Rom, lad os følge ham og forebygge,

at mod sig selv han raser.

Iachimo.

Hjertens gjerne.

(de gaae.)

Femte Scene.

Et andet Bærelse i Philarios Hus.

(Posthumus kommer ind.)

Posthumus.

Kan Menneſter ei fødes, uden Kvinder
 det halve Værk ſkal gjøre? — Slegfredsbørn
 er jo vi Alle, og den Hædersmand,
 jeg kalder Fader, var, jeg veed ei hvor,
 da jeg blev præget; af en Falſtner blev
 jeg gjort til en uægte Mønt. Min Moder
 gjaldt for ſin Tids Diana dog, ſom nu
 min Huſtru var i denne uden Rige. —
 Hæv, Hæv! — Min lovlige, tilladte Lyſt
 indrømmed hun mig knap, bad tidt om Skaanſel
 ſaa roſenbluſſende, — det ſøde Syn
 vel kunde varmet ſelv Saturn, den gamle. —
 Jeg troede, hun var ſom nyſſalden Sne,
 ſaa kybſt. — O, alle Djævl! — dette Gulſjæs,
 Jachimo, — paa en Time, — var det ikke? —
 ja mindre, — ſtrax, — maaftee han ikke mæled,
 men kun ſom en germaniſt Oldengalt,
 ſprang til og grynted „Uf“ og fandt ei Modſtand
 undtagen, hvor han vented den, og hvor
 hun ikke ſkulde mødt ham. Gid jeg kunde
 udfinde Kvindedelen i mig ſelv!
 thi der er ingen Drift til Synd hos Manden, —
 det ſiger jeg, — ſom ei tilhører Kvinden.
 Løgn, mærk det vel, er hendes, Smiger hendes,
 Bedrag er hendes, Belluſt, Utugtſtanſer
 er hendes, Hævntorſt hendes, Vrefyge,
 Begjærligheder, Luner, Overmod,

Bagtalelse og Bægelsind og Nykker,
 hver Synd, som nævnes kan og Helved kjender,
 er hendes for en Del, om ikke helt;
 dog heller helt! thi selv i Synden kjende
 de ikke Stadighed, men bytte bort
 en Synd, der varede en Minut, mod en,
 der er ei halv saa gammel. Jeg vil skrive
 et Smædestrift, afftye dem, bande dem.
 Dog det er just den ægte Hadets Kunst
 at ønske dem at faae just, hvad de vil.
 Ei Djæveln selv kan gjøre dem det værre.

(gaaer.)

Tredie Act.

Første Scene.

En Sal i Cymbelines Slot.

(Fra den ene Side komme Cymbeline, Dronningen, Cloten og Følge,
 fra den Anden Caius Lucius og Følge.)

Cymbeline.

Nu sig, hvad vil Augustus Cæsar os?

Lucius.

Da Julius Cæsar, — han hvis Minde staaer
 endnu for Verdens Dine, og skal evigt
 paa Alles Læber boe, i Alles Dren, —
 var i Britannien og indtog Landet,
 da lovede Cassibelan, din Frænde, —
 ved Cæsars Roes navnkundig ikke mindre,

end ved sin Daad han har fortjent, — for sig
og al sin Slægt at svare Skat til Rom,
tretusind Pund om Aaret, som for din Tid
end henstaaer ubetalt.

Dronningen.

Og, for at dræbe
Forundringen, skal henstaae saa fremdeles.

Cloten.

Hel mangen Cæsar saaer I, for I saaer
en saadan Julius. Britannien
er for sig selv en Verden. Vi vil ikke
betale for at bære hver sin Næse.

Dronningen.

Den Leilighed, de havde dengang til
at tage fra os, den har vi nu til
at tage det tilbage. — Herre Konge,
kom Eders Kongesædne nu ihu
samt Eders Os medfødte Forsvarskræfter.
Som en Neptunus' Have staaer den hegnet
med ubestigelige Fjeldes Gjærde,
med Vølgers Brusen og med Sand, som ikke
vil bære nogen Avindsmands Galeier,
men sluger dem til Toppen. Cæsar gjorde
en Slags Erobring her, men praled her
ei med sit: „Rom og saae og vandt“. Med Skam, —
den første, som han prøved, — blev han dreven
fra vore Kyster, tvende Gange slagen.
Hans Flaade, — stakkels Børnelegetoi
paa vore stræffelige Vølger, — knustes
mod vore Stjær saa let som Eggestaller,
omtumlede paa deres Brændinger.
Da lod Cassibelan, den vidtberømte,

der var engang, — o Lyffens Lune, — nærved
at tage Cæsars Sværd, med Glædesblus
oplyse Staden Lud, mens Britterne
af Mod og Stoltthed jubled høit.

Cloten.

Hør nu; der bliver ingen Skat betalt mere; vort Rige
er stærkere, end det var dengang, og som sagt, der er ingen
saadanne Cæsarer mere; Nogle af dem kan maaskee have kro-
gede Næser; men saa stive Arme, det har Ingen.

Cymbeline.

Min Søn, lad dog din Moder tale ud.

Cloten.

Vi har Mange iblandt os endnu, der kan tage ligesaa
dygtige Tag som Cassibelan; jeg siger ikke, at jeg er en af
dem; men jeg har en Næve. — Hvad Skat? hvorfor skulde
vi betale Skat? Hvis Cæsar kan skjule Solen for os med et
Lagen eller putte Maanen i Lommen, saa vil vi betale ham
Skat for Lyset; ellers bliver der ingen Skat af mere, med
Eders Tilladelse, Herre!

Cymbeline.

Det skal I vide, vi var frie Mænd,
indtil med BOLD og Uret Rømeren
aftvang os Skatten. Cæsars Herstfeshyge, —
der svulmede saa høit, at Verdens Sider
den vilde sprænge, — lagde Naget os
paa Nakken uden Skin af Ret; det sømmer
sig for et krigerst Folk, som vi vil kaldes,
at bryde det; det gjør vi. Meld da Cæsar:
vor Stammefader var Malmutius,
der grundet vore Love; — Cæsars Sværd
har stærkt lemlæstet dem; men deres Kraft
og Frihed vil af al vor Magt vi have,

om Rom end brebes; — vore Love grundet
 Mulmutius og var den første Britte,
 der om sin Pande bar den gyldne Krone
 og førte Kongenavnet.

Lucius.

Cymbeline,

det gjør mig ondt, jeg skal forkynde dig
 Augustus Cæsars Fjendskab, — Cæsar, som
 har flere Konger i sin Tjeneste
 end du Hoffvende. Hør da nu mit Budskab:
 Krig, Odelæggelse forkynder jeg
 i Cæsars Navn; vent dig en Brebesstorm,
 som Intet modstaaer. — Jeg har undsagt dig.
 I eget Navn jeg takker dig.

Cymbeline.

Du er

velkommen, Cæsar. Af din Cæsar fik
 jeg Ridderflag. Min Ungdom har jeg levet
 mest ved hans Hof; han stænkede mig Hæder;
 vil han med Magt nu tage den igjen,
 saa nøder han mig til at værgе den
 af al min Evne. Jeg har hørt for vist,
 Pannonier og Dalmatier staae i Vaaben
 for deres Frihed. Greb ei Britterne
 det Binf, saa var det feigt; men saadan skal
 ei Cæsar finde dem.

Lucius.

Lad Gjærning tale.

Cloten.

Hans Høihed, Kongen, hyder Jer velkommen. Hold
 Jer lystig med os en Dag eller to eller længer. Vil I siden
 søge os paa anden Maade, saa skal I finde os i vort Salt-

vandsbelte; kan I drive os ud af det, saa hører det Jer til;
men falder I ved Forsøget, saa faae bore Ravne bestøbedre
Maaltid paa Jer, og dermed er Wisen ude.

Lucius.

Godt, Herre.

Cymbeline.

Jeg veed din Herres Willie nu, han min;
jeg har ei meer at sige end: Velkommen!

(de gaae.)

Anden Scene.

Et andet Bærelse i Slottet.

(Pisanio kommer med et Brev i Haanden.)

Pisanio.

Hun troløs? Hvorfor nævnes ei det Alfsum,
der har anklaget hende? — Leonatus!
o Herre! hvilken sælsom Pest har smittet
dit Dre! hvilken falsk Italiener,
Giftblander med sin Tunge som sin Haand,
har daaret din Lettroenhed? Hun troløs?
Nei for sin Trostab straffes hun; hun lider, —
Gubinde meer end Hustru, — Prøvelser,
som kunde sælde mangel Dyd! — Al, Herre,
dit Sind staaer under hende nu saa dybt,
som før din Stand! — Jeg skulde myrde hende
ikraft af Kjærlighed og Ed og Trostab,
som jeg dig svor? — Jeg hende? — Hendes Blod! —
Er det at tjene tro, saa kald mig aldrig
en ærlig Tjener! — Hvordan seer jeg ud,
at man kan troe mig sli en blodig Bildmand,
som denne Gjerning kræver?

(læser.)

„Gjør det; Brevet,

hun sit fra mig, vil skaffe Leilighed
 paa hendes eget Bud" — Fordømte Blad,
 saa sort som Blæffet! — Følesløse Lap!
 er du en Hjælper til en saadan Daad
 og seer dog ud saa jomfruren? — Der er hun. —
 (Imogen kommer.)

Jeg duer libet kun til det, han bød mig.

Imogen.

Hvad Nyt, Pisanio?

Pisanio.

Min ædle Frue,

Min Herre sender dette Brev.

Imogen.

Din Herre?

Han er jo min! — Fra Leonatus? Værd
 var visseelig den Astronom, der kjendte
 saa noie Stjernerne, som jeg hans Skrift;
 han kunde løfte Fremtids Slør. — I Guder,
 lad Brevets Indhold vidne om hans Elstov,
 hans Sundhed og Tilfredshed, — dog, o nei!
 at vi er stulte, lad det smerte ham, —
 der gives funde Sorger, saa er denne;
 den styrker Kjærligheden; — hans Tilfredshed,
 kun ei med dette! — Gode Bøx, tilgiv mig! —
 Velsignet vær, I Bier, som har dannet
 den Laas for Elstovs Løndom! Elstende
 har ei de samme Onster, som den Mand,
 der tynghes af et Skyldbrev; mens I bringe
 til Fængsel den, som svigtede sin Gjæld,
 er I dog Værnet for ung Amors Breve!
 I gode Guder, stænker mig godt Nyt!

(læser.)

„Lovens Strænghed og din Faders Brede, hvis han greb mig indenfor sine Enemærker, vilde ikke være saa grusomme imod mig, som du, elsteligste Væsen, hvis du ikke vilde gjenoplive mig med dit Blik. Vid, at jeg er i Cambrien, ved Milford-Havn. Gjør, hvad din Kjærlighed som Følge heraf raader dig til. Hermed Dnsket om al Lykkeligbed fra den, der forbliver sit Løfte tro og med standigt vorende Kjærlighed din

Leonatus Posthumus.“

O, nu en Hest med Binger! — hører du,
 Pisanio, han er i Milford-Havn;
 læs her og sig, hvor langt det er. Kan Nogen
 i Hverdagsærind naae det i en Uge?
 kan jeg da paa en Dag ei svæve did?
 Du tro Pisanio, der længes efter
 at see din Herre som jeg selv, — der længes, —
 o lad mig tinge, — ei som jeg; — dog længes, —
 men svagere, — at ei som jeg; jeg længes
 udover — over — sig mig, sig mig strax, —
 en Kjærligheds Raadgiver burde fylde
 vort Dres Høregang til Sandsen kvaletes, —
 hvor langt der er til det velsignede Milford,
 og sig, hvorledes Wales fik den Lykke
 at eie sli en Havn, men fremfor Alt,
 hvordan kan vi os liste bort? med hvilken
 Undstyldning dække vi den Rift i Tiden
 fra Bortgang og til Hjemkomst? — først dog dette:
 hvorledes skal vi slippe bort? Hvorfor
 skal Paastud fødes, førend det er avlet?
 dog derom kan vi tale siden. Sig mig,
 hvormange Sneje Mile kan vi ride
 i Timen?

Pisanio.

En Snes Mil fra Sol til Sol
er nok for Jer, min Frue, ja for meget.

Imogen.

Hvad? En, der rider til sit Rettersted,
er ei saa langsom. Jeg har hørt, at Heste
ved Væddeløb løb raffere end Sandet
i Timeglasset. — Dog, nu hjafer jeg.
Gaa, sig min Terne, hun maa spille syg,
maa langes efter Hjemmet. — Slaf mig strax
en Ridebragt, ei mere kostbar end
det passer for en Odelbondes Hustru.

Pisanio.

Betænk dog, Eders Naade.

Imogen.

Egselfrem

jeg seer og ei til Høire eller Venstre,
ei Følgerne; de skjules i en Laage,
som jeg kan ikke gjennemstue. Skynd dig;
gjør, som jeg bød; tal ikke meer; min Bei
til Milford gaaer; en anden gives ei.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Wales. En Fjeldsegn med en Hule.

(Belarius, Guiderius og Arviragus komme ud af Hulen.)

Belarius.

For smuk er Dagen til at sidde hjemme
for dem, der har saa lavt et Tag som vi.
Nu buk Jer, Dreng! Denne Dør Jer lærer
at ære Himlen og at bøie Jer
til hellig Morgenandagt. Kongers Porte

er hvælvede saa høit, at Kjæmper stride
 frætt kneisende med Turban paa derunder
 og ikke hyde Solen Morgenhilsen. —
 Hil dig, du fagre Himmel! Fjeldet er
 vort Hus; men vi er ei forhærdede
 mod dig som Folk fra Høielofte.

Guiderius.

Hil dig,

o Himmel!

Arviragus.

Himmel, hil dig!

Belarius.

Nu til Jagten

paa Bjerget! Opad Høien! Eders Ben
 er unge; jeg gaaer her ad Dalen. Høst,
 naar I nu see mig lille som en Krage,
 at det er Stedet, der gjør stor og liden,
 og kom ihu, hvad jeg fortalte Jer
 om Hoffer, Fyrster, og om Krigens Rænker,
 hvor Daad er ikke Daad, som den er øvet,
 men som den regnes til. Alt vide dette
 vil vende til vort Gavn Alt, hvad vi see,
 og ofte vil vi finde til vor Trøst,
 Skarnbassen er i Smudset mere tryg
 end Ornen med sit stærke Vingepar.
 O, dette Liv er mere ædelt end
 at passe paa hovmodigt Herrebud,
 og mere rigt end Narrevært at øve
 for Tiggerløn, og mere stolt end deres,
 hvis ubetalte Silkefappe rasler;
 dem hilser Kræmmeren; han pynter dem,
 men har dem i sin Bog. — Vort Liv er bedre.

Guiderius.

J taler af Erfaring. Vi har end
 ei faaet Fjer, ei vovet os af Neden;
 vi kjende Luften ei derude. Bedst
 er dette Liv, hvis roligt Liv er bedst,
 for Jer dog lifligst, som har prøvet værre,
 tilpas for Eders stive Alderdom;
 for os er det Uvidenhedens Hule,
 en Rejsesfærd til Sengs, et Fængsel for
 Gjældbundne, som tør ei gaae over Tærstlen.

Arviragus.

Hvad skal vi tale om, naar vi har naaet
 til Eders Nar? naar Regn og Storme pibste
 Decembernatten, hvor skal vi da her
 bortsladre i den bitterkolde Hule
 de valne Timer? Intet har vi seet;
 vi er som Dyr, som Ræven snu paa Bytte,
 som Ulven tappre, naar det gjælder Føden;
 vor Manddom er at jage det, som flyer;
 vort Bur, det gjør vi til vort Kirkefor,
 hvor vi, som fangne Fugle, frit lovsynge
 vor Trældom.

Belarius.

Hvor J tale! Kjendte blot

J Stadens Ager, havde ret den prøvet,
 og Hoffets Kunst, saa svært at slippe som
 at holde fast, hvor det er sikkert Fald
 at naae til Toppen eller dog saa slibrigt,
 at Frygten er saa haard som Faldet selv, —
 og Krigens strange Færd, der synes blot
 at føde Faren op for Rygtets og

for Wrens Skyld, der døer, imens den søges,
 og saaer vel fuldt saa tidt fun Haan til Gravskrift
 som Roes for Heltedaad, af, mangen Gang
 saaer Skam til Tak for gjæb Bedrift, ja, værre,
 maa bukke for Bagtalelsen. — O, Dreng,
 det staaer at læse i mit Levnetsløb.
 Af Romersværd mit Legem bærer Mærker;
 mit Rygte stod engang høit blandt de bedste;
 mig elsted Cymbeline, og naar om Helte
 man talte, var mit Navn ei fjernt derfra.
 Da var jeg som et Træ, hvis Grene bugne
 af Frugter; men saa kom der paa en Nat
 en Storm, en Plyndring, — kald det, hvad I vil, —
 og rysted mine modne Frugter ned,
 ja selv mit Løv, og lod mig nøgen staae
 for Bind og Beir.

Guiderius.

O, svigefulde Naade!

Belarius.

Min Brøde var fun, som jeg tidt har sagt Jer,
 at tvende Ridinger, hvis Mened gjaldt
 mer end min pletfri Ære, svor for Kongen,
 jeg stod i Pagt med Romerne; saaledes
 blev jeg dømt fredløs, og i tyve Aar
 har dette Fjeld og disse Skove været
 min Verden, hvor jeg boer i ærlig Frihed
 og mere fromt har afbetalt min Gjæld
 til Himlen end i al min Tid tilforn. —
 Men nu tilfjelds; det er ei Fægertale;
 den som kan fælde først et Dyr, skal gjælde
 for Festens Drot; ham skal de Andre tjene.

Vi frygter ikke Gift; den gaaer tilhaande
i Høienkost. — Jeg møder Jer i Dalen.

(Guiderius og Arviragus gaae.)

Hvor dog Naturens Gnist er stærk at følge!

de veed ei af, at de er Kongesønner;

ei aner Cymbeline, at end de leve.

De troer, at de er mine; fjøndt i Ringhed

de fostredes, i Hulen her, som tvinger

dem til at bøie sig, naaer deres Hu

Paladfers Tag. Naturen lærer dem

i ringe Dont at tee sig fyrsteligt,

langt meer end Kunst kan lære. — Polydor,

Britanniens og Cymbelines Arving,

som Faderen gav Navn Guiderius, —

o Himmel! naar jeg paa min Trebensstol

fortæller om min Krigerdaad, da flyver

hans Aand midt ind i Sagnet; naar jeg siger:

„Saaledes faldt min Fjende; saadan satte

jeg Foden paa hans Nakke,“ farer flux

hans Fyrsteblood til Kinderne, han sveder,

hans unge Sener spændes, og hans Stilling

ledsager mine Ord. Den Yngre, Cadwal, —

før Arviragus, — bringer Liv i Talen

paa samme Vis, ja viser stærkere

sit Sindelag. — Hør, Sagten er i Gang! —

Gud og mit Hjerter deede, o Cymbeline,

at du med Uret landsforviste mig;

da stjal jeg dine Børn, to, tre Aar gamle,

før at berøve dig dit Afkom, som

du røved mig mit Gods. Curyphile,

du ammed dem, du gjaldt for deres Moder,

og daglig ære de din Grav; og mig

Belarius, nu Morgan, holde de
for deres Fader. — Sagten er i Gang!

(gaaer.)

Fjerde Scene.

I Nærheden af Milfordhavn.

(Imogen og Pisanio komme ind.)

Imogen.

Du sagde, da vi steg af Hesten, Stedet
var nær herved. Min Moders Længsel efter
at see mig første Gang var ei saa stærk,
som min er nu. — Pisanio, saa hør dog!
hvor er nu Posthumus? — Hvad mener du
med denne Stirren? hvorfor brød det Suf
frem af dit Bryst? Hvis Nogen saae et Billed
saaleedes malet, vilde han jo troe,
det var et Bæsen maalløst af Forvirring.
Hold op med disse angestfulde Lader,
for Vanvid overvælder min Forstand.
Hvad er der? hvorfor rækker du mig der
det Brev med mørke Bliffe? Hvis det er
et Sommerbudskab, smil da først derved;
men er det vinterligt, o saa behold
det Ansigt kun. — Det er min Husbonds Haand! —
Det giftfordømte Bæstland har forraadt ham,
og han er stedt i Nød. — Tal, Menneste!
maaskee din Mund formilde kan det Værste,
der blev min Død ifald jeg læste det.

Pisanio.

Hvis I vil læse, skal I see, hvor dybt
jeg arme Mand af Skjæbnen er traadt ned.

Imogen. (læser.)

„Pisanio, din Frue har vanæret min Egteseng; Beviserne derfor ligge blødende i min Sjæl. Jeg taler ikke efter en svag Formodning, men ifølge Bevis, der er ligesaa stærkt som min Sorg og ligesaa sikkert som mit Haab om Hævn. Dette Hverv maa du, Pisanio, udføre for mig, hvis din Trostabs ikke er smittet af hendes Trostabsbrud. Berøv hende Livet med din egen Haand; jeg vil stæffe dig Leilighed dertil, ved Milfordhavn. Jeg har skrevet hende til i dette Diemed. Hvis du nu mangler Mod til at dræbe hende og til at melde mig, at det er gjort, saa er du Robler for hendes Skændsel og dertil utro mod mig.“

Pisanio.

Hvortil er det fornødent, at jeg drager mit Sværd? See, Brevet har alt rammet hende til Døden. — Nei det er Bagtalselsen, hvis Egg er mere hvas end Sværd, hvis Tunge har mere Gift end alle Nilens Orme, hvis Nænde rider paa de raske Vinde og lyver alle Verdens Hjørner paa; thi Konger, Dronninger, høibaarne Mænd, Matroner, Piger, ja selv Gravens Løndom angribes af dens Dgletand. — Hvor gaaer det, min ædle Frue?

Imogen.

Troløs mod hans Seng?

Hvad vil det sige? Ligge vaagen der og tænke kun paa ham? fra Klokkeslag til Klokkeslag at græde, og naar Sønnen betvinger mig, at sønderrive den, opstrømmet af en Drøm om ham, og strige mig vaagen? kaldes det at være troløs imod hans Seng? o, sig det.

Pisano.

Bedste Frue!

Imogen.

Jeg troløs? din Samvittighed skal vidne, —
 Iachimo! dengang du bestyldte ham
 for Troløshed, da ligned du en Skurk;
 nu synes mig dit Ansigt taaleligt. —
 En af Italiens Skjøger, Datter af
 sin Sminkekrulle, har bedaaet ham;
 jeg Stakkel er forældet, som en Klædning,
 der er af Moden, men for dyr at hænge
 paa Væggen; derfor maa jeg sprættes op;
 istykker med mig! — O, Mænds Eftovsløfter
 er Kvinders Snare! — Dit Bedrag, min Husbond,
 vil volde, at hvert fagert Ansyn synes
 en Masse blot for Ondskab, ikke født
 der, hvor det voger, men kun taget paa
 som Loffemad for Kvinder.

Pisano.

Hør mig, Frue.

Imogen.

Hver brav og ærlig Mand gjaldt i Æneas',
 den Faltstes, Tid for falsk som han, og Sinon
 har med sin Graad gjort mangel hellig Laare
 mistænkelig og stjaalet Medbyrd fra
 den sande Rød; saaledes, Posthumus,
 vil du besmitte som en Surdeig alle
 de rene Mænd; de gjæve og de brave
 vil ved din store Brøde blive falske,
 menederske. — Saa kom da, du, vær tro;
 udfør din Herres Bud, og naar du seer ham,
 saa ros min Lydigheid en Smule! — Saa!

jeg drager Sværdet selv; tag det og træf
 min Elstovs skyldfri Bolig her, mit Hjerte.
 Frygt ikke; det er tomt; der er kun Sorg;
 din Herre boer ei der; han var i Sandhed
 dets største Skat. Gjør, som han bød; stød til!
 maaffee du i en bedre Sag er tapper,
 nu synes du mig feig.

Bisanio.

Bort, usle Værktøi!

gjør ei min Haand fordømt.

Imogen.

Jeg skal jo døe,
 og døer jeg ei for din Haand, er du ikke
 din Herres Tjener. Imod Selvmord er der
 et Guddoms Bud, saa helligt, at det stræmmer
 min svage Haand. See her, her er mit Hjerte.
 Der ligger Noget for det; — sagte, sagte! —
 jeg ønsker intet Værn! — som Sværdets Skede
 saa lydig! — Hvad er dette? — Breve fra
 den tro Leonatus, alle vantro nu! —
 bort, I, som har forført min Tro, I skal
 ei længer være Brytsbug for mit Hjerte.
 Saaledes sætte alle Laaber Lid
 til falske Lærere; sjøndt de Bedragne
 skarpt føle Svigen, er Bedrageren
 dog stedt i værre Nød. Du, Posthumus,
 som æggede mig til Ulydighed
 imod min Fader, Kongen, som har lært mig
 at kaste Brag paa Kongesønners Beilen,
 du skal vel mærke, at en saadan Færd
 er ikke hverdags, men en sjelden Gjerning,
 og det bedrøver mig at tænke paa,

naar du er mæt af hende, som har nu
opvakt din Lyst, hvor din Grindring da
af mig vil pines. — Skynd dig dog! see, Lammet
opfordrer Slagteren: hvor er din Kniv?
Hel trevent røgter du din Herres Bud,
mens jeg tilskynder dig.

Pisanio.

Min ædle Frue,
jeg har ei luft et Die, siden dette
blev paalagt mig.

Imogen.

Gjør det og saa tilsæns.

Pisanio.

Før vil jeg vaage mine Dine blinde.

Imogen.

Men hvorfor paatog du dig dette Hverv?
hvi drev du dette sære Spil saalange?
saamange Mil? til dette Sted? din egen
og min Besvær? og vore Hestes Møie?
en Tid saa fristende? den Larm ved Høffet,
fordi jeg er forsvunden? hvorfor gik du
saa vidt og spænder nu din Bue ned,
naar du har faaet Vildtet ret paa Skud?

Pisanio.

Kun for at vinde Tid og slippe fra
det onde Hverv; jeg har imens betænkt
en Udvei — hør mig blot taalmodigt, Frue.

Imogen.

Tal kun din Tunge træet; tal; jeg har hørt,
jeg er en Skjæge; og mit Dre rammet,
af denne Løgn, kan ei faae værre Saar,
ei heller grundigt læges; tal.

Pisanio.

Jeg troede,

J vilde ikke hjem.

Imogen.

Sandsynligvis.

Da du har bragt mig hid for her at myrdes.

Pisanio.

Nei, Nei! men var jeg flog, som jeg er ærlig,
saa skulde vel mit Forsæt lyffes mig.Min Herre, det er ganske vist, er ført
bag Lyset; ja en Skurk med sjelden Kunst
har øvet denr: Udaad mod Jer begge.

Imogen.

En romersk Skjæge!

Pisanio.

Nei, saasandt jeg lever! —

Jeg melder, J er død, og sender ham
et blodigt Tegn derpaa; saaledes bød han.Ved Hoffet vil man savne Jer; det vil
bekræfte Sagen.

Imogen.

Al, hvad skal jeg gjøre
imens? hvor skal jeg hen? hvorledes skal
jeg leve? hvilken Trøst er der i Livet,
naar jeg er død for ham?

Pisanio.

Vil J tilbage
til Hoffet?

Imogen.

Intet Hof og ingen Fader!
jeg vil ei plages meer med denne raa,
fornemme, dumme Uselshed, den Gløten,

hvis Beilen var mig saa forfærdelig
som en Beleiring!

Pisanio.

Vil I ei til Hoffet,
er der ei Sted for Eder i Britannien.

Imogen.

Hvor da? Dog, har Britannien alene
en Sol? er Dag og Nat kun i Britannien?
Paa Verdenskortet synes jo Britannien
kun som en lille Del, ei som det Hele,
en Svanerede i en vældig Dam;
der boer dog Folk vel udenfor Britannien?

Pisanio.

Det glæder mig ret meget, at I tænker
paa andre Lande. Lucius fra Rom,
Affendingen, vil komme her imorgen
til Milfordhavn. Kan Eders Tanke være
saa skjult og dunkel nu som Eders Stjæbne
og kun tilsløre det, som kan endnu
ei uden Fare vides, saa gaar I
en Bei med gunstig Udsigt, ja maastee
nær Leonatus' Opholdssted, ialtsald
saa nær, at om I end ei seer hans Gjerning,
vil Rygtet dog hver Time bringe Jer
for Dre, hvad han foretager sig.

Imogen.

O, hvis det dog var muligt! Selv med Fare
for min Blufærdighed, — ei med dens Tab, —
jeg vilde vove det.

Pisanio.

Ja, det er Sagen.

I maa forglemme, I er Kvinde; fliste

Befaling om til Lydighed, — Frygt, Blyhed, —
 den fagre Kvindes Terner, eller heller
 den fagre Kvinde selv, — til trodsigt Mod, —
 faadmundet, fræk, paa rede Haand med Svar,
 kivagtig som en Væsel; I maa glemme
 den dyrebare Skat paa Eders Kind,
 udsætte den, — Al! haarde Hjerte! dog
 der er ei Redning, — for den lystne Phœbus,
 som kysser Alle; I maa glemme rent
 den nydelige Klædedragtens Kunst,
 hvormed I ærgred Juno selv.

Imogen.

Vær tort;

jeg seer, hvor du vil hen; jeg er alt halvt
 en Mand.

Pisanio.

Bliv først en Mand saa lig som muligt;

jeg har betænkt det forud; i min Badsæk
 har jeg alt færdig Trøie, Buger, Hat
 og alt Fornødent. Derksom I, udstyret
 paa denne Vis, og mens I efterligner,
 som bedst I kan, en Knøs paa Eders Alder,
 fremstiller Jer for Lucius, beder ham
 om Tjeneste og siger, hvad I mest
 har Eders Styrke i, — det vil han mærke,
 hvis han har Øre for Musik, — saa vil han
 modtage Jer med Glæde; thi han er
 en Hædersmand, og hvad der er langt mere,
 han frygter Guberne. Hvad I behøver,
 skal jeg Jer skaffe; jeg er rig og vil
 fra først til sidst ei svigte Jer.

Imogen.

Du er

nu al den Trøst, som Guderne mig unde.
 O, skynd dig; der er meer at overlægge;
 men vi vil handle nu, som Tiden byder.
 Til denne Færd er jeg nu hvervet Stridsmand,
 og med en Fyrstes Mod vil jeg bestaae den. —
 O skynd dig nu, afsted!

Bisano.

Vel, Ederes Naade;

vi sige kort Farvel, for at jeg ikke,
 ifald man savner mig, skal blive mistænkt
 for Ederes Flugt fra Hoffet. — See her er
 en Flaske, som jeg fik af Dronningen;
 dens Indhold er en kostbar Saft. Ifald
 I bliver søsyg eller og tillands
 faaer Hjerteondt, saa vil en Slurk af den
 fordrive det. Gaa hen bag Busten der
 og rust Jer ud til Mand. Gid Guderne
 Jer føre til det Bedste!

Imogen.

Amen! — Tak!

(de gaae.)

Femte Scene.

En Sal i Cymbelines Slot.

(Cymbeline, Dronningen, Cloten, Lucius og Følge komme ind.)

Cymbeline.

J har mit Svar. Farvel!

Lucius.

Tak, Herre Konge!

Min Keiser sendte Brev; jeg maa afsted.

Det gjør mig ondt, jeg melde skal min Herre,
 I er hans Fjende.

Gymbeline.

Bore Britter vil

ei taale meer hans Nag; os selv det vilde
 kun klæde lidet kongeligt, om vi
 har mindre Agt end de for Kronens Høihed.

Lucius.

Nu beder jeg om Leide gjennem Landet
 til Milfordhavn — Alt Held jeg ønsker Jer
 og Jer, min høie Frue.

Gymbeline.

Edle Herrer,

det Hvert er Eders. Tager Alt iagt
 hvad Vren byder. — Edle Lucius,
 Farvel!

Lucius.

Prinds Cloten, Eders Haand.

Cloten.

Modtag den

som Ven; fra denne Stund jeg fører den
 som Eders Fjende.

Lucius.

Stridens Udfald, Herre,

skal nævne Seierherrens Navn. Farvel.

Gymbeline.

Ad Lebsag den ædle Lucius, I Herrer,
 ni indtil hinsides Severn. — Held paa Reisen!

(Lucius med Følge gaaer.)

Dronningen.

Han gaaer i Brede; men det er en Vre
 for os, at han fik Grund dertil.

Cloten.

Desbedre;

det er, som vore tappre Britter ønske.

Cymbeline.

Hvordan det her staaer til, har Lucius
alt meldt til Keiseren; nu maa vi rask
faae Rytteri og Vogne rustede.

Den Stridsmagt, som alt staaer i Gallien,
vil blive samlet snart; derfra vil Krigen
hjemføge os.

Dronningen.

Det gjælder ei at sove;
men rask og kraftigt maa der tages fat.

Cymbeline.

Vi vented, hvad der vilde stee; derfor
er vi beredte; men, min ædle Dronning,
hvor er vor Datter? hun har ikke vist sig
for Romeren, ei heller har hun bragt os
idag sin Hilsen. I sit hele Væsen
hun viser mere Trods end Datterpligt;
vi har vel mærket det. Lad hende kalde;
altfor lemsældigt har vi taalt det hidtil.

(en Tjener gaaer.)

Dronningen.

Min Herre Konge, siden Posthumus
blev landsforvist, har hendes Liv jo været
helt ensomt; og kun Tiden, ædle Herre,
kan læge det; jeg beder Eders Høihed,
brug ikke haarde Ord; hun er en Dame,
jaa sty for Dabel, at et Ord for hende
er som et Slag, og Slag er Død.

(Tjeneren kommer tilbage.)

Cymbeline.

Hvor er hun?

Hvordan undskylder hun sin Trodsighed?

Tjeneren.

Min Herre Konge, hendes Bærelser
er alle lufte; Ingen svarer os,
hvor høit vi banke.

Dronningen.

Herre, da jeg sidst

beføgte hende, bad hun, at jeg vilde
undskyldte for Jer, at hun holdt sig inde;
af Sygdom tvungen, var hun ei istand til
at vise Jer den Urefrygt, som hun
hver Dag var pligtig til. Det bad hun mig
at sige Jer; men jeg forglemt det
i Hoffets Lummel.

Cymbeline.

Hendes Døre lufte?

ei seet for nylig? Himmel, gid min Frygt
maa være uden Grund.

(gaaer.)

Dronningen.

Søn, følg med Kongen.

Cloten.

Bisano, den gamle Tjener, har jeg
ei seet i tvende Dage.

Dronningen.

Søg ham op. —

(Cloten gaaer.)

Bisano, saa tro mod Posthumus! —

Han har min Gift. Gid blot han var forsvunden,
fordi han havde druffet den; han troer jo,

det er en kostbar Drif! — Men hun, hvor er hun?
 Maaskee Fortvivlelsen har grebet hende;
 maaskee hun fløiet er paa Elfskøvs Binger
 hen til sin Posthumus. Til Stjændsel eller
 til Død er hun da gaaet; begge Dele
 kan tjene til mit Diemed; naar hun
 er borte, raader jeg for Kronen kun.

(Cloten kommer tilbage.)

Nu, Søn?

Cloten.

Ja, det er sikkert; hun er flygtet.
 Gaa ind, trøst Kongen; thi han raser; Ingen
 tør komme til ham.

Dronningen.

Godt; gib ingensinde
 ham efter denne Nat en Dag oprinde!

(Dronningen gaaer.)

Cloten.

Jeg elsker og jeg hader hende; hun
 er stjern og kongelig og har et ædelt
 og høvst Væsen meer end nogen Kvinde,
 end alle Kvinder, hele Kvindetjønnet;
 af hver har hun det bedste; sammensat
 af Alle, overgaaer hun Alle; derfor
 jeg elsker hende; men at hun forsmaaer mig
 og ødsler bort sin Gunst til Posthumus,
 den Usling, det ned sætter hendes Vid
 saa stærkt, at hendes sjeldne Glands fordunkles;
 og derfor tager jeg nu den Beslutning
 at hade hende, ja jeg har besluttet
 at hævne mig paa hende. Thi, naar Daarer —

(Pisanio kommer.)

Hvem der? Hvad? er du ved at paffe ind?
 kom hid! du Mestertobler! o du Skurk!
 hvor er din Frue? svar mig flux! hvis ikke
 gaaer du til Helved strax!

Pisanio.

Ak, Naadigherre!

Cloten.

Hvor er din Frue? Ha, ved Jupiter!
 jeg vil ei spørge anden Gang. Din Løndom
 du tauske Skurk, skal af dit Hjerte frem;
 thi ellers river jeg det ud og søger
 den selv. Er hun hos Posthumus, den Usling,
 hvis Lavheds Centnervægt ei indeholder
 et Gran af Hæder?

Pisanio.

O, min ædle Herre,

hvor kan hun være der? Naar blev hun savnet?
 han er i Rom.

Cloten.

Rom nærmere! hvor er hun?

Nu ingen Omsvøb meer! giv ren Bested;
 hvor er hun bleven af?

Pisanio.

Høiædle Herre!

Cloten.

Høiædle Slyngel! aabenbar det flux;
 hvor er din Frue? sig det med eet Ord! —
 Ei meer om „ædle Herre!“ — tal! hvis ikke
 din Tausked bliver flux din Dom og Død!

Pisanio.

Vel, dette Brev forklarer, hvad jeg veed
 om hendes Flugt.

Cloten.

Ja, lad mig see! jeg vil
forsølge hende til Augustus' Throne.

Pisanio (affides.)

Det eller Døden maa jeg vælge; hun
er langt nok borte; hvad han læser her,
kan volde ham Besvær, ei hende Fare.

Cloten.

Hm!

Pisanio. (affides.)

Jeg vil skrive til min Herre nu,
at hun er død. O, Himlen dig ledsage
trygt paa din Vej og trygt igjen tilbage!

Cloten.

Er Brevet ægte?

Pisanio.

Ja, jeg troer det, Herre.

Cloten.

Det er Posthumus' Haandskrift, jeg kjender den. —
Hør Karl, hvis du ikke vilde være en Skurk, men tjene mig
tro og udrette de Grinder, jeg kunde faae isinde at bruge dig
til med alvorlig Nidkjærlighed, — det vil sige udrette troligt og
ærligt enhver Skurkestreg, som jeg maatte befale dig, — saa
vilde jeg troe, at du var en brav Karl, og saa skulde du hver-
ken savne min Hjælp til dit Udkomme, eller min Anbefaling
til din Forfremmelse.

Pisanio.

Vel, naadige Herre.

Cloten.

Vil du tjene mig? Thi eftersom du saa taalmodigt og
stadigt har holdt fast ved den Stodder Posthumus' tynde Lykke,

saa kan du ikke andet, ifølge Taknemlighedens Lov, end blive en ivrig Tilhænger af mig. Vil du tjene mig?

Bisano.

Ja, det vil jeg.

Cloten.

Giv mig din Haand; der har du min Pung. Har du nogen af din forrige Herres Klædninger i din Forvaring?

Bisano.

Naadige Herre, jeg har hjemme hos mig de samme Klæder, som han havde paa, da han tog Afsted fra min Frue og Hersterinde.

Cloten.

Den første Tjeneste, du gør for mig, er at hente mig de Klæder; lad det være din første Tjeneste; gaa!

Bisano.

Strax, Ederes Høihed.

(gaaer.)

Cloten.

Møde dig ved Milfordhavn? — jeg glemte at spørge ham om en Ting; det skal jeg huske siden; — netop der vil jeg myrde dig, du nederdrægtige Posthumus. Jeg vilde ønske, de Klæder var komne! Hun sagde engang, — det var saa bittert, at jeg saa Smagen op i Munden igjen, — hun sagde, at hun agtede Posthumus' Klæder mere værd end hele min velbaarne Person, med samt de Egenstaber, hvormed den er prydet. Med disse Klæder paa vil jeg tage hende med BOLD; — først dræbe ham og det lige før hendes Dine; der skal hun see min Tapperhed, og det skal være en Pine for hendes Hovmod. Naar han ligger paa Jorden; naar jeg har endt min haanlige Tale over hans Lig og stillet min Lyft med hende, — det vil jeg, som sagt, for at pine hende, gjøre med de Klæder paa, som hun vurderede saa høit; — saa vil jeg prygle hende til Hoffet, sparke hende hjem igjen. Hun

har foragtet mig af Hjertens Grund, og jeg vil hævne mig, saa det er en Lyst.

(Pisanio kommer med Klæderne.)

Er det de Klæder?

Pisanio.

Ja, naadige Herre.

Cloten.

Hvor længe er det siden, hun tog til Milfordhavn?

Pisanio.

Hun kan neppe være der endnu.

Cloten.

Bring de Klæder ind paa mit Kammer; det er den anden Befaling, jeg har givet dig; den tredie er, at du skal være frivillig stum med det, som jeg har for. Vær blot lydig, saa skal Forfremmelsen sikkert komme dig imøde. — Min Hævn er i Milfordhavn; gid jeg havde Vinger for at følge den! Kom og vær tro.

(gaaer.)

Pisanio.

Du raader ilde; var jeg tro mod dig, saa sveg jeg jo, — det være langt fra mig, — ham, der er selv saa trofast. — Reis du kun og find ei den, du søger. Himmel, und din Naade hende. Men hans Fod lad hildes i Trætheds Lænker og hans Møie spildes.

(gaaer.)

Sjette Scene.

Udenfor Belarius' Hule.

(Imogen kommer ind i Drengklæder.)

Imogen.

At være Mand er dog besværligt, seer jeg; jeg er saa træt; to Nætter havde jeg

min Seng paa vilde Mark. Syg blev jeg vist,
 om ei mit Forsæt gav mig Styrke. Milford,
 dengang Pisanio udpegede dig
 fra Bjergets Top, da syntes du mig nær.
 Jeg troer, at Huse flye den Trængende,
 der, hvor han skulde finde Trøst og Hjælp.
 To Tiggere fortalte mig, jeg kunde
 ei meer gaae feil. Mon Fattigfolk da lyve,
 der selv har Byrder og som veed, det er
 en Straf, en Prøvelse? Hvad Under er det,
 da rige Folk knap tale sandt? At synde
 i Overflod er værre end at lyve
 af Nød; Bedrag er værre hos en Konge
 end hos en Stodder. — Dyrebare Husbond,
 du selv er troløs; naar paa dig jeg tænker,
 saa glemmer jeg min Sult, endstjøndt for nylig
 jeg næsten var vansmægtet. — Hvad er det? —
 der gaaer en Sti derhen; — en Bildmands Bolig! —
 Mon det gaaer an at raabe? Nei, jeg tør ei; —
 dog Sulten giver Mod, før den forfuer
 Naturen helt. Fredstid og gode Dage
 frembringe Krystere; men haarde Aar
 er Haardførhedens Moder. — Hei! hvem der? —
 hvis her er gode Menneſter, saa tal!
 er det en Bild, sælg eller laan! — der kommer
 ei Svar? — saa gaaer jeg ind; — det er dog bedst
 at drage Sværdet. — Er min Fjende ræd
 for Sværd som jeg, saa tør han neppe see det.
 Giv mig en saadan Fjende, gode Guder!

(hun gaaer ind i Hulen.)

(Belarius, Guiderius og Arviragus komme ind.)

Belarius.

Du, Polydor, vandt Prisen paa vor Fagt,
og du er Festens Herre; jeg og Cadwal
er Kof og Tjener; saadan var det aftalt;
al Slid og Sved hentørredes og døde,
hvis ei den fik sin Løn. Kom nu; vor Madlyst
skal sætte Smag paa Husmandskosten. Træthed
kan snorke trygt paa Sten; for døsig Lædhed
er selv Dunpuden haard. — Fred være med dig,
du stakkels Hytte, som dig selv bevogter!

Guiderius.

Træt er jeg indtil Marv og Ben.

Arviragus.

Og jeg
er mat af Arbeid, men i Madlyst kraftig.

Guiderius.

Kold Mad er der i Hytten; lad os gnave
paa den, mens Bildet bliver kogt.

Belarius. (seer ind i Hulen.)

Bliv her!

gaa ei derind! — hvis ei det aad vor Mad,
jeg vilde troe, her var en Alf.

Guiderius.

Hvad er der?

Belarius.

Bed Jupiter, en Engel! eller ogsaa
et jordiskt Underværk! — See der, en Guddom,
ei ældre end en Dreng.

(Imogen kommer ud af Hulen.)

Imogen.

O gode Mænd,
o, gjør mig ei Fortræd! jeg raabte, før

jeg gif derind; det var min Agt at tigge
 eller at kjøbe, hvad jeg tog. Tilvisse,
 jeg har ei stjaalet Noget, heller ikke
 jeg vilde gjort det, om jeg havde fundet
 Guld strøet paa Gulvet. Her er Penge for
 min Mad; jeg vilde lagt dem der paa Bordet,
 saasnart jeg havde spist, og ved min Bortgang
 velsignet mine Værter.

Guiderius.

Penge, Knøs?

Arviragus.

Før blive Guld og Sølv til Skarn; hvem agter
 det mere værd end saa, undtagen de
 der dyrke Skarn som Guder?

Imogen.

J er vred!

Hvis J vil dræbe mig for denne Brøde,
 vid, jeg var død, hvis ei jeg havde gjort det.

Belarius.

Hvor skal du hen?

Imogen.

Til Milfordhavn.

Belarius.

Dit Navn!

Imogen.

Fidele hedder jeg; jeg har en Frænde,
 som reiser til Italien; i Milford
 gaaer han ombord; til ham var jeg paa Veien;
 halv død af Sult begif jeg denne Brøde.

Belarius.

Min vakkre Svend, tro ikke, vi er Bildmænd,
 og dem vort Sind ei efter denne Drl

hvori vi boe. Vel mødt! snart er det Kveld;
 du skal faae bedre Madver, før du gaaer,
 og Tak dertil, om du vil spise den. —
 Byd ham velkommen, Dreng.

Guiderius.

Ungerfvend,
 var du en Kvinde, heileð jeg saalænge,
 indtil jeg blev din Brudgom; ærligt byder
 jeg kun den Pris, jeg vilde give.

Arviragus.

Seg
 vil være glad ved, at han er en Mand;
 ret som en Broder vil jeg elste ham; —
 og som en Broder, der var længe borte,
 jeg hilser dig; vær inderligt velkommen!
 vær glad; thi du er her blandt Venner.

Imogen.

(affides.)

Venner!

Om det var Brødre! Gid de havde været
 min Faders Sønner! da stod jeg i Pris
 lidt lavere, og meer i Egevægt
 med dig, min Posthumus.

Belarius.

Han har en Sorg,
 der piner ham.

Guiderius.

O, gid jeg kunde hjælpe.

Arviragus.

Ja, eller jeg! hvad end det monne være;
 hvad Nød og Fare end det monne koste!
 I Guder!

Belarius.

Drenge, hør!

(de tale sagte sammen.)

Imogen. (affides.)

Om det var Fyrster,

der havde denne Hule kun til Hof,
 sig selv til Tjenere og deres egen
 Samvittighed til Segl paa deres Hæder, —
 men uden denne tomme Gunst, der stjæntes
 af Mængdens Bægelsind, — de kunde neppe
 med disse To sig maale! Tilgiv, Guder!
 jeg vilde stifte Kjøn og boe hos dem,
 da Posthumus er utro.

Belarius.

Ja, saaledes!

Rom Drenge, vi vil lave Bildtet til. —
 Rom ind, min vakre Svend; tungt falder Taleren
 for sulden Mund; naar vi har spist, vil høvi
 vi spørge om dit Levnetsløb, saavidt
 du vil fortælle det.

Guiderius.

Rom ind.

Arviragus.

Ei Matten

er Uglen saa velkommen, Morgenens
 ei Lærken.

Imogen.

Taf!

Arviragus.

Saa kom dog indenfor.

(de gaar ind i Hulen.)

Æquende Æene.

Rom.

(To Senatorer og Tribuner komme ind.)

Første Senator.

Saaledes lyder Cæsars Skrivelse:

at saasom Menigmand er nu i Leding
imod Pannonier og Dalmatier,
og Legionerne i Gallien
helt svage til at føre denne Krig
mod de frasalbne Britter, — skal vi nu
opfordre Aldelen til denne Færd.

Til sin Prokonsul gjør han Lucius,
og Jer, Tribuner, overdrager han
en ubegrændset Fuldmagt til at samle
i Hast den Hærmagt. Længe leve Cæsar!

En Tribun.

Er Lucius Hærens Overhøvding?

Første Senator.

Ja.

Tribunen.

Og er i Gallien nu?

Første Senator.

Ja, med den Hær,
som jeg har nævnt, og som I skal forstærke
med Eders Opbud. Eders Fuldmagt melder,
hvor stor en Styrke, samt til hvilken Tid
den skal afsted.

Tribunen.

Vi gør vor Skyldighed.

(de gaae.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Skov i Nærheden af Hulen.

(Cloten kommer ind.)

Cloten.

Jeg er nær ved det Sted, hvor de skulde mødes, hvis Pisanios Mærke paa Kortet er rigtigt. Hvor hans Klæder passer mig godt! Hvorfor skulde hans Elsterinde, som er stabt af den samme, der stabte Skræderen, ikke ogsaa passe mig? Saameget mere, som det hedder, med Respect at sige: „Naar det er en Kvinde tilpas, skal man passe paa.“ Og det er det, jeg nu skal vise min Kunst i. Det tør jeg nok sige i mit eget Paahør, — for der er ingen Forfængelighed i det, at en Mand og hans Spiel gaaer paa Raad, at sige da i hans eget Kammer, — Linierne af min Krop ere lige saa godt tegnede som hans; jeg er ligesaa ung; jeg er stærkere, ikke ringere end han i Formue, over ham i heldige Omstændigheder, over ham i Byrd, ligesaa forsaren i almindelig Tjeneste og mere udmærket, naar det gjælder Mand imod Mand; og endda elsker det egensindige Kreatur ham tiltrods for mig. — Hvad er dog et Menneſte! Posthumus, dit Hoved, som nu groer paa dine Skuldre, skal inden en Time være hugget af, din Elsterinde voldtagen, dine Klæder skaarne i Stykker for dine Dine, og naar Alt det er gjort, sparker jeg hende hjem til sin Fader; maaskee vil han blive en Smule stødt paa mig, fordi jeg har gjort det saa grovt; men min Moder, der kan magte hans Egensindighed, skal forvandle det Altsammen til min Berømmelse. Min Hest er bunden sikkert. Ud, mit Sværd, og det til et blodigt Diemed! Skjæbne, bring dem i mine

Hænder! Dette passer ganske til Beskrivelsen af deres Mødested, og Snyngelen døver ikke at bedrage mig.

(gaaer.)

Anden Scene.

Udenfor Hulen.

(Belarius, Guiderius, Arviragus og Imogen komme ud af Hulen.)

Belarius.

Du har det ikke godt; bliv her i Hulen;
naar vi har jaget, vil vi komme til dig.

Arviragus.

Bliv hjemme Broder; er vi ikke Brødre?

Imogen.

Det skulde Menneſter jo ſtedſe være;
men Støv og Støv er ikke lige godt,
ſkjøndt af det ſamme Muld. Jeg er ſaa ſyg.

Guiderius.

Gaa I paa Jagt; jeg bliver her hos ham.

Imogen.

Saa ſyg er jeg dog ei, ſkjøndt ikke vel;
jeg er ei et forfjælet Kjøbſtedbarn,
der troer at døe, før jeg er ſyg! o gaa dog;
røgt Eders vante Syſſel; Brud paa Banen
er Brud paa Alt. Vel er jeg ſyg; men det
kan ikke hjælpe, at I blive her.

Den Uſelftabelige finder ei
ved Selſkab Trøſt; jeg er ei meget ſyg,
da jeg kan tale om det; lad mig blive;
ſtol paa, jeg ſtjæler ei fra Nogen uden
mig ſelv, og lad mig døe, fordi jeg ſtjæler
ſaa lidt.

Guiderius.

Jeg elsker dig, det har jeg sagt,
saa stærkt, saa hjerteligt, som selv min Fader.

Belarius.

Hvad? hvad?

Arviragus.

Hvis det er Synd at tale saa,
da deler jeg min gode Broders Feil;
hvorfor jeg elsker Ungersvenden her,
det veed jeg ikke; jeg har hørt Jer sige,
at Kjærlighedens Grund er uden Grund.
Hvis Baaren stød for Døren og man spurgte:
„Hvem skal nu døe?“ saa svared jeg: „Min Fader,
og ikke denne Svend.“

Belarius. (affides.)

Du ædle Drift!

Naturens Adel! du medfødte Høihed!
Nibing er Nibings Fader; Skarn er Søn
af Skarn. Naturens Skjød frembringer baade
godt Korn og Klint, Forkastelse og Naade.
Jeg er ei deres Fader; men hvem er
dog denne, som de meer end mig har kjær. —
(høit.) Kom, Kloffen er alt Ni.

Arviragus.

Farvel, min Broder!

Imogen.

God Sagt!

Arviragus.

God Bedring! — Skal vi gaae, min Fader?

Imogen. (affides.)

Hvor det er gode Menneſter! — I Guder,
saa vore Hofmænd dog har løiet for mig,

„at fjernt fra Hoffet ikkun Bilde boe ;“
 nu vil jeg min Erfaring bedre troe.
 Storhavet søder Hvaler; liden Flod
 dog giver mangel Fisk til Føde god. —
 O, jeg er meget syg. — Pisanio,
 nu vil jeg prøve dine Draabers Kraft.

Guiderius.

Jeg fik kun lidt at vide; han har sagt,
 han var ulykkelig, men ædelbaaren,
 selv ærlig, af Uærlighed forfulgt.

Arviragus.

Mig svared han det samme; men han sagde,
 jeg skulde senere faae meer at vide.

Belarius.

Tilfjelds, tilfjelds! — Vi vil forlade dig
 for dennesinde; gaa nu ind og hvil dig.

Arviragus.

Vi komme snart igjen.

Belarius.

Bliv ikke syg;

du maa jo være vor Husholderste.

Imogen.

Trist eller syg, — jeg er Jer høist forbunden.

(gaaer.)

Belarius.

Og skal fremdeles blive det. — Den Kns,
 hvor stor hans Nød end er, han er dog vist
 af ædel Slægt.

Arviragus.

Han synger som en Engel.

Guiderius.

Hvor net han laved Mad! star vore Rødder

ud i Figurer, frydrede vor Suppe,
som om han laved Sygemad til Juno.

Arviragus.

Hvor yndigt han forener Suk og Smil;
det er som Sukket var et Suk, fordi
det er ei slikt et Smil, og som om Smilet
drev Spot med Sukket, for det flygter bort
fra slikt et Guddomstempel for at blandes
med Vindene, som alle Sømænd stjælde.

Guiderius.

Mig synes det, at Sorg og Taalmod har
i i begge slaaet Rod og blandet sammen
Rodtrevlerne.

Arviragus.

Vox du, Taalmodighed.

Lad Sorgens stygge Hylde døe bort med Rod
og freidigt trives Taalmods Ranke god.

Belarius.

Det liden langt ad Dagen; kom! — Hvem der?
(Cloten kommer ind.)

Cloten.

Jeg kan ei finde de Landstrygere;
den Skurk har narret mig; nu er jeg træt.

Belarius.

Landstrygere? Mon det er os, han mener?
Jeg skulde kjende ham: — det er jo Cloten,
Dronningens Søn; jeg frygter for en Snare.
Jeg har ei seet ham nu i mange Aar;
dog veed jeg, det er ham. Vi er fredløse;
Afsted!

Guiderius.

Han er kun Gen, — I og min Broder

maa see, om der er fler; gaa; lad kun mig
om ham.

(Belarius og Arviragus gaae.)

Cloten.

Stop! hvem er I, der flygter for mig?
er det det Røverpaf, som her skal findes
blandt Bjergene? hvad for en Træl er du?

Guiderius.

Jeg er ei mere Træl end, at jeg har
et Slag til Svar paa Trællenavn.

Cloten.

En Røver,
en Skurk, en Fredløs er du. Giv dig, Thy!

Guiderius.

Til hvem? til dig? og hvem er du? er ikke
min Arm saa stærk som din, mit Bryst saa hjælt?
I Ord indrømmer jeg, at du er stærkest;
jeg bærer ei min Dolf i Munden. Hvem
er du? hvi skal jeg overgive mig
til dig?

Cloten.

Du lumpne Skurk, hvad? kan du ikke
paa mine Klæder kjende mig?

Guiderius.

Nei, Slynge!,
og heller ei din Skræder, som maa være
din Bedstefader; han har gjort din Kjortel,
og Kjortelen har nok igjen gjort dig.

Cloten.

Du Erkesturk! min Skræder har ei gjort
den Kjortel.

Guiderius.

Saa gaa hen og ta! den Mand,
som gav dig den. Du er en stakkels Løse;
jeg gider ikke slaae dig.

Cloten.

Frække Tyv,
hør blot mit Navn og skjælv!

Guiderius.

Hvad er dit Navn?

Cloten.

Cloten, du Skurk!

Guiderius.

Cloten, du Skurk! det maa du
to Gange hedde; jeg kan dog ei skjælve;
hvis du hed Dgle, Ludse, Edderkop,
det skræmmed mig vel meer.

Cloten.

Før ydermere
at skræmme dig, ja sønderknuse dig,
vid, jeg er Cloten, Søn af Dronningen.

Guiderius.

Det gjør mig ondt; du synes lidet værdig
saa høi en Byrd.

Cloten.

Du bliver ikke bange?

Guiderius.

Kun dem, jeg ærer, frygter jeg, de Vise;
men Narre leer jeg ad og frygter ikke.

Cloten.

Dø Døden! naar jeg med min egen Haand
har fældet dig, vil jeg forfølge dem,
der flygted før, og Eders Hoveder

jeg sætter over Portene til Lud,
Giv dig, du Bondelømmel!

(de gaae fægtende ud.)

(Belarius og Arviragus komme ind.)

Belarius.

Der var Ingen.

Arviragus.

Nei, ingen Moderssjæl! I har seet feil.

Belarius.

Det var jo muligt; det er længe siden
jeg saae ham. Tiden har dog ei udvistet
hans fordums Træk. Den Stammen i hans Mæle,
den Støden i hans Tale, ganske hans;
jo, jeg er vis paa, det var Cloten selv.

Arviragus.

Her var det, vi forlod dem; jeg vil haabe,
min Broder kan vel blive færdig med ham;
I siger, han er glubst.

Belarius.

Fra den Tid af

han først blev Mand, han mangled alt Begreb
om Rædsel eller Skræk; thi Frygtens Marsag
er tidt en Virkning af Forstand. — See der,
din Broder.

(Guiderius kommer med Clotens Hoved.)

Guiderius.

Denne Cloten var en Nar;

tom som en Pung, hvor ingen Penge er.
Selv Hercules ei kunde slaae hans Hjerne
ud af hans Hoved; thi han havde ingen;
men hvis jeg ikke havde gjort den Gjerning,

saar bar den Daare jo mit Hoved nu,
som her jeg bærer hans.

Belarius.

Hvad har du gjort?

Guiderius.

Seg veed det: hugget Hovedet af Cloten,
som kaldte sig en Søn af Dronningen;
han stjælte mig for Røver og Forræder;
svor, at han ene vilde fange os
og flytte vore Hoveder fra Kroppen, —
hvor end de sidde, Guderne see Tak! —
og sætte dem paa Portene af Lub.

Belarius.

Vi er fortabte!

Guiderius.

Ei, min ædle Fader,
hvad har vi vel at tabe meer end Livet?
det svor han jo at tage. Loven giver
os intet Værn; hvi skulde vi da lade
en overmodig Kjædflump true os
og være baade Dommer selv og Bøddel,
fordi vi frygte Loven? har I seet
hans Følge?

Belarius.

Vi har ei faaet Die paa
en Sjæl; og dog er det helt rimeligt,
han har et Følge. Skjøndt hans Sind bestod
af Flydegriller, der bestandig skifted
fra Galt til Bærre, kunde jo dog Daarstak,
ja selv det rene Vanvid ikke rase
saar vilde at bringe ham herhen alene.
Og dog, det kunde hændes, man har hørt

ved Hoffet, at der færdes Folk som vi,
 blandt disse Fjelde, jage her, Fredløse,
 som kan med Tiden blive meer mandstærke; —
 maastee han hørte det og saa soer op, —
 det ligner ham, — og svor at fange os;
 men det er ikke troligt, han er kommen
 alene, hverken at han voved det,
 ei heller at man lod ham gjøre det;
 og derfor kan med gyldig Grund vi frygte,
 at Kroppen har en Hale, mere farlig
 end Hovedet.

Arviragus.

Lad Skæbnen komme nu,
 som Guderne det vil. — Hvordan det gaaer,
 min Broder har gjort vel.

Belarius.

Jeg gif med Ulyst
 paa Sagt idag; den Dreng Fideles Sygdom —
 har gjort mig Gangen tung.

Guiderius.

Hans Hoved hugged
 jeg af ham med hans eget Sværd, som han
 imod min Strube svang. Jeg kaster det
 i Fjorden bag vort Fjeld; saa lad det svømme
 til Havet og fortælle Fiskene,
 at han er Gloten, Søn af Dronningen.
 Alt Andet kommer mig ei ved.

(gaaer.)

Belarius.

Jeg frygter,
 at det vil blive hævnnet. Polydor,

gib ei du havde gjort det, stjælt dit Mød
d dig Klæder godt.

Arviragus.

Gid jeg dog havde gjort det,
om Hævnen end forfulgte mig alene!
jeg elsker dig som Broder, Polydor;
men jeg misunder dig, at du berøved
mig denne Daad. Gid al den Hævn, som kun
det muligt er for Tapperhed at møde,
maa søge os og stævne os til Ansvar!

Belarius.

Nu, — steet er steet. — Vi vil ei meer paa Jagt
idag. Vi vil ei søge Faren op,
hvor ingen Fordel er. Gaa ind i Hulen;
du og Fidele skal jo være Koffe;
jeg venter paa den raske Polydor,
og bringer ham snart med mig til vort Maaltid.

Arviragus.

Fidele, stakkels syge Barn! ja gjerne
gaaer jeg til dig. For at faae Blod igjen
i dine Kinder, aarelob jeg gjerne
et Kirkesogn helt fuldt af Glotener
og roste af min Mildhed mig endda.

(gaaer.)

Belarius.

Du høie Guddom, himmelske Natur!
hvor du har præget klart dit Stjoldemærke
paa disse tvende Kongebørn! saa milde
som Vestenvinden, naar den vifter under
Biolen og ei ryster Blomstens Hoved,
og dog saa gramme, naar der kommer Jld
i Kongebloedet, som den barske Storm,

der griber Fjeldets Gran i Toppen fat
 og bøier den mod Dalen. Det er sælsomt,
 at en usynlig Drift kan danne dem
 til Kongehøihed, som de aldrig kjendte,
 til Grens Lov, som de har aldrig lært,
 til Høvissthed, som de ei saae hos Andre,
 til Tapperhed, der voger vildt hos dem,
 men giver dog en Høst, som var den saaet! —
 Det er dog sært, at Cloten kommer her;
 hvad mon det os bebuder? og hans Død,
 hvad mon den bringer os?

(Guiderius kommer tilbage.)

Guiderius.

Hvor er min Broder?

Nu lod jeg Clotens Dregheved seile
 ad Strømmen ned med Budskab til hans Moder.
 Hans Krop er Pant for hans Tilbagekomst.

(Høitidelig Musik fra Hulen.)

Belarius.

Mit Strængespil! hør Polydor, det klinger!
 men hvad har givet Cadwal Marsag til
 at løkke frem dets Toner! hør!

Guiderius.

Er Cadwal

derinde?

Belarius.

Han er gaaet nys herfra.

Guiderius.

Hvad mener han? det har ei klinget siden
 vor kjære Moders Død. — Det Høitidsfulde
 bør svare til en høitidsfuld Anledning.
 Triumf for Intet, grundløst Klagemaal

er kun som Abegrin og Barneskraal.
Er Cadwal gal? hvad er paafærde!

(Arviragus kommer ud af Hulen og bærer Imogen som død paa sine Arme.)

Belarius.

See!

der kommer han, og har i sine Arme
den sørgelige Grund til det, hvorfor
vi døde ham.

Arviragus.

Vor Fugl er død, som var os

saa hjertens kjær. Jeg havde heller gjort
et Spring fra sexten Aar til tresindstyve
og byttet Springets Tid bort for en Krykke,
end seet det Syn.

Guiderius.

Du søde, fagre Lillie!

min Broder bærer dig ei halv saa smukt,
som selv du bar dig paa din Stængel før.

Belarius.

O, Tungfind, hvem har dog udmaalt dit Dyb
og loddet Grunden, for at see, hvor bedst
dit tunge Fartoi kunde søge Havn? —

O du Velsignede! — Kun Himlen veed,
hvad for en Mand du kunde være bleven;
jeg veed, du var en sjelden Dreng og døde
af Tungfind! — Sig, hvorledes fandt du ham?

Arviragus.

Stiv, som I seer, og smilende, som om
en Flue havde kildret ham isøvne,
ei som han havde leet ad Dødens Pil;
sin høire Kind han hviled paa en Pude.

Guiderius.

Og hvor?

Arviragus.

Paa Gulvet; Armene saalebes
lagt overførs; jeg troede, at han sov,
og tog de sømbeflagne Sko af Foden,
som lød for høit ved mine Trin.

Guiderius.

O nei,

han sover kun; hvis han er død, saa bliver
hans Grav en Seng; af Ellepigerne
omsvæves vil hans Grav, og ingen Dm
vil nærme sig til ham.

Arviragus.

Med fagre Blomster,

mens Somren varer og mens her jeg boer,
jeg smykke vil din mørke Grav, Fidele;
de blege Primler skal du ikke savne,
de ligne jo dit Ansigt, heller ikke
Blaakloffen, den er dine Arer lig,
og Hybenrosens Lov, — det dufter sødt,
men ikke mere lifligt end din Aande.
Alt dette skal Rødhalsen bringe dig
med kjærligt Næb, — o, hvor den gjør tilfamme
de rige Arvinger, hvis Fædre ligge
i Graven uden Mindesten, — dertil
af Mos saa varm en Pels til Tæppe for
dit Lig om Vinteren.

Guiderius.

O, hold dog op;

lad ei paa Kvindes Vis din Tale lege
med en alvorlig Sag. Nu lad os bringe

ham i sin Grav og ikke med Beundring
forsinke det, som er vor Pligt. — Til Graven!

Arviragus.

Hvor skal han ligge?

Guiderius.

Hos Euriphile,

vor Moder.

Arviragus.

Vel, og lad os, Polydor, —

skjøndt vore Stemmer nu har Manddomsflangen, —
hans Gravsang synge, som vi sang vor Moders;
de samme Ord og Toner; Navnet kun
er for Euriphile Fidele.

Guiderius.

Gadval,

jeg kan ei synge; men vil grædende
fremsige den med dig; en Sorgesang
med falske Toner er en værre Mislyd
end Præster og Drakler, naar de lyve.

Arviragus.

Saa sig den da.

Belarius.

Jeg seer, den større Sorg

er for den mindre Lægedom; thi Cloten
er helt forglempt. Han var en Dronnings Søn,
og skjøndt han kom som Fjende, skal I mindes,
det er betalt. Skjøndt Hoi og Lav hensmuldre
til samme Støv, saa gjør dog Grefrygten,
den Verdens Engel, Forskiel mellem Pladsen
for Hoi og Lav. Vor Fjende var en Fyrste,
og skjøndt du tog hans Liv som Fjende, bør du
begrave ham som Fyrste.

Guiderius.

Hent ham da;
Thersites' Krop er jo saa god som Ajax,
naar de er døde.

Arviragus.

Vil I hente ham,
saa vil jeg sige frem vor Sang imens.
Begynd, min Broder.

Guiderius.

Imod Osten skal
hans Hoved ligge, Cadwal; det har Fader
forklaret os.

Arviragus.

Ja, det er sandt.

Guiderius.

Saa kom
og lad os flytte ham.

Arviragus.

Saa. — Nu begynd!

Sang.

Guiderius.

Frygt ei meer for Solens Glød,
ei for Vinterstormens Døn;
endt er Jordens Strid og Nød;
du gif hjem og tog din Løn.
Kongebørn og Stodderfuld
skal vorde til det sorte Muld.

Arviragus.

Frygt ei meer de Stores Nag;
dig kan ingen Voldsmand naae; —
sørg ei meer for Brød og Tag;
Egen er for dig som Straa.

Værdoms Statte, Kronens Gulb
skal vorde til det sorte Muld.

Guiderius.

Frygt ei meer for Lynets Slag;

Arviragus.

ei for Tordenstyens Brag;

Guiderius.

frygt ei onde Tungers Braad;

Arviragus.

endt for dig er Smil og Graad.

Begge.

Hver Brudgom ung og elstovsfuld,

skal følge dig og vorde Muld.

Guiderius.

Ingen Trolddom vække dig!

Arviragus.

ingen Hæx strække dig!

Guiderius.

intet Gjenfærd spørge her!

Arviragus.

intet Dødt dig komme nær!

Begge.

Dit Støv skal smuldre her i Ro,

og paa din Grav skal Rhytet groe.

(Belarius kommer med Clotens Lig.)

Guiderius.

Vor Sørgesfest er endt; nu læg ham ned.

Belarius.

Her har jeg nogle Blomster; men ved Midnat

jeg plukker flere; til at strø paa Graven

bedst passer sig de Urter, som er vaade

af Nattens kolde Dug. — Paa deres Ansigt; —

J var som Blomster, visne nu og døde;
 saa skal det gaae de Urter, her vi stræde. —
 Kom nu, lad hver for sig os knæle ned. —
 De kom af Jord; de gif til Jordens Skjød;
 forbi er deres Lyft og deres Nød.

(de gaae.)

Imogen. (vaagner.)

Sa vift, til Milfordhavn! sig, hvor er Beien? —
 Tak! — hist ved Busten? — sig mig dog, hvor langt
 har jeg tilbage? — Gud! ser Mil endnu? —
 jeg har jo gaaet hele denne Nat;
 nu vil jeg lægge mig og sove her.
 Men tys! kun ingen Sovesammerater! —

(hun seer Liget.)

O Guder og Gudinder! — disse Blomster
 er Verdens Glæder lig, og denne Mand,
 med Blod bestænkt, dens Sorg. — Jeg haaber, dette
 er kun en Drøm; nys bares det mig for,
 jeg var en Huleboer og var Kof
 for gode Menneſter; det var ei saa;
 det var en Pil af Intet stød mod Intet,
 af Hjernens Dunster slagt. Vort Die selv
 er stundom blindt som vor Forstand; i Sandhed
 jeg skjælver end af Stræk; men hvis i Himlen
 der er en Draabe Medynd, ikke større
 end Gjerdesmutterns Die, skjænk mig lidt,
 I frygtelige Guder! — Drømmen er her
 endnu; skøndt jeg er vaagen, er den i mig
 og udenfor mig; den er ei Indbildning;
 jeg føler den; — den hovedløse Mand! —
 de Klæder er jo Posthumus'; jeg kender
 jo Formen af hans Ben; det er hans Haand;

Hans Fod som en Mercur; hans Lænd som Mars,
 Hans Arm som Hercules; af, men hans Hoved, —
 det ligned Jupiters, — Ha! — Mord i Himlen? —
 det er jo borte! — Ha, Pisanio,
 liggid alle de Forbandelser dig ramme,
 som Hecuba udstødte i sit Banvid
 mod Grækerne, og mine ydermere!
 I ledtog med den vilde Djævel, Cloten,
 har du min Husbond dræbt! — Herefter være
 det Nidingsværk at skrive og at læse!
 Pisanio, den Skurk, — med falske Breve —
 Pisanio, den Skurk, — fra dette Fartøj,
 det stolteste der var i Verden, har han
 Stortoppen kappet! — O, min Posthumus,
 hvor er dit Hoved? Af, hvor er det? hvor?
 Hvi traf Pisanio dog ei dit Hjerte
 og spared dette Hoved? — Men hvorledes
 er dette gaaet til? — Pisanio? —
 Ja, han og Cloten, Bindelyst og Dndskab
 har voldet dette. — Det er klart som Dagen!
 Den Drik, han gav mig, som han sagde, var
 en kostbar Styrkedrik, har den ei røvet
 mig min Bevidsthed? det bekræfter Sagen;
 det er Pisanios og Clotens Gjerning!
 O, farv du med dit Blod min blege Kind,
 at vi desmere maa forfærde dem,
 der finder os! Min Husbond! o, min Husbond!

(Lucius, Hovedsmænd, en Spaamand o. fl. komme ind.)

En Hovedsmænd.

Og nu er Legionerne fra Gallien
 afsejlet over Søen, som I bød; de vente

Ger her i Milfordhavn med Eders Stibe,
fuldt færdige.

Lucius.

Hvad meldes der fra Rom?

Høvedsmanden.

Senatet har kaldt Grændsefolkene
til Baaben samt Italiens Ridderstab,
en modig Skare, som vil sægte bravt;
de føres af den driftige Iachimo,
Siennas Broder.

Lucius.

Naar mon de kan ventes?

Høvedsmanden.

Bed næste Medbor.

Lucius.

Denne Rasthed giver

os freidigt Haab. Lad hele Styrken mønstre;
lad Høvedsmændene besørge det. —

(til Spaamanden.)

Nu sig, hvad har du drømt om denne Krigsfærd?

Spaamanden.

Inat har Guderne mig vist et Syn; —
jeg fasted og jeg bad til dem om Kundskab;
da saae jeg Jupiters den stolte Fugl,
Roms Orn, der fra det vaade Syd fløi hid
til Vesterleden og forsvandt i Solglands.
Det varsler, — hvis min Syndighed ei fløyer
min Spaadomsaand, — om Seir for Romerhæren.

Lucius.

Drøm ofte saa, og aldrig falsk. — Men tys!
hvad er det for en Bul hist uden Top? —
Ruinen siger, at det var engang

nen herlig Bygning. — Men see der! en Page!
 god eller sovende paa Liget? — Nei,
 Naturen gyser for at sove paa
 et Lig, — med Døden selv tilfængs at gaae. —
 Lad os hans Ansigt see.

Hovedsmanden.

Han lever, Herre.

Lucius.

Saa kan vi faae Bæstet om denne Krop. —

Min Knøs, fortæl din Skjæbne; thi det synes,
 at den er værd at høre. Hvem er denne,
 som du har valgt dig til en blodig Pude?

Hvem har forvandlet dette gode Billede

til noget andet end Naturen vilde?

Hvad Del har du i dette tunge Skibbrud?

Hvorledes gif det til? hvem er han der?

Sag hvem er du?

Imogen.

Jeg er et Intet; — nei,

at være Intet, det var bedre. — Denne

min Herre var en meget tapper Britte

og meget god; han ligger her nu myrdet

paa Bjergfjeld. — Al, der gives ingensteds

en saadan Herre meer. Jeg kunde gaae

fra Ost til Vest og søge Tjeneste

og prøve mange Herrer, alle gode,

og tjene tro, — men aldrig sandt jeg dog

en saadan Herre!

Lucius.

Al, du gode Dreng,

du rører mig ei mindre ved din Klage,

end han, der ligger i sit Blod. Sig, Ben,
hvad var hans Navn?

Imogen.

Richard du Champ.

(affides.)

Saasandt

min Løgn ei skader Nogen, haaber jeg,
at Guderne, om end de høre det,
tilgive mig. — Hvad siger I, min Herre?

Lucius.

Hvad er dit Navn?

Imogen.

Fidele.

Lucius.

Saadan har

du vist dig; Navnet svarer til din Trostak,
din Trostak til dit Navn. Vil du forsøge
at tjene mig? jeg siger ei, du faaer
saa god en Herre; men du skal tilvisse
saae En, der har dig fuldt saa kjær. Et Brev
fra Romas Keiser, sendt mig ved en Consul,
ei kunde tjene dig til Unbefaling
meer end dit eget Værd. Kom, følg med mig.

Imogen.

Ja, Herre, jeg vil følge Jer; men først
vil jeg, hvis Guderne tillade, stjule
min Herres Pig for Fluerne saa dybt,
som disse stakkels Halker kunne grave;
og naar jeg har bestrøet hans Grav med Løv
og vilbe Urter og, saagodt jeg kan,
har læst et hundred Bønner over den
to Gange, tager jeg med Suk og Graad

min Afted af hans Brød og følger Jer,
 hvis I vil have mig.

Lucius.

Ja, gode Kns,

og være meer din Fader end din Herre.
 See, Benner, denne Dreng har lært os Alle
 vor Pligt som Mænd; lad os opføge nu
 den smukkeste græsklædte Plet, vi kan,
 og grave ham en Grav med Sphd og Landsfer.
 Kom, løst ham op. — Dreng, vel har du ført Ordet
 for ham hos os, og han skal blive jordet
 paa Krigsmænds Vis. Fat Mod; tør dine Dine;
 et Fald kan stundom Lyffens Bygning hoine.

Uredie Scene.

Cymbelines Palads.

(Cymbeline, Hofmænd og Pisanio komme ind.)

Cymbeline.

Gaa, meld mig, hvor det gaaer med Dronningen. —

I Feber, siden hendes Søn forsvandt,

I Raseri, saa Livet er i Fare! —

Hvor dybt du dog har rammet mig, o Himmel! —

Min Imogen, min største Trøst, er borte,

min Dronning haabløs syg, og paa en Tid,

da farlig Feide truer, hendes Søn

forbunden, just som her jeg trængte til ham!

det lammer mig og gjør mit Haab til Intet.

Men du, Forræder, som har vidst Bested

om hendes Flugt, men lader, som du vidste

plet Intet, — dig skal Pinebænken tvinge

til Sanddrubed.

Pisanio.

Mit Liv er Eders, Herre;
 jeg lægger ydmygt det i Eders Haand;
 men om min Frue veed jeg Intet, hverken
 hvor nu hun er, hvorfor hun flygted bort,
 eiheller naar hun kommer hjem igjen.
 Jeg beder Eders Høihed at betragte
 mig som en trofast Tjener.

Første Adelsmand.

Eders Høihed,
 den Dag, da hun blev savnet, var han her;
 jeg staaer Jer inde for, at han er tro
 og vil i Alting ærlig tjene Jer.
 Om Gløten søges der med største Flid,
 og han vil sikkert findes.

Cymbeline.

Fuld af Trængsel

er denne Tid. —

(til Pisanio).

Du slipper denne Gang;
 men vid, Mistanken hviler paa dig end.

Første Adelsmand.

Min høie Konge, Regionerne,
 som stod i Gallien, har nu gjort Landgang
 paa Rhysten og har faaet en Forstærkning
 af Adelsmænd fra Rom, sendt af Senatet.

Cymbeline.

O, havde jeg min Søns, min Dronnings Raad! —
 det overvælder mig.

Første Adelsmand.

Min ædle Herre,
 den Styrke, som I har, kan fuldt vel møde

den, som jeg melder om, og kom der fler,
 saa kan I magte flere. Hvad der fattes,
 er kun til Daad at føre denne Hær,
 som længes efter Daad.

Cymbeline.

Seg taffer Jer,

Nu lad os gaae; vi møde Tiden, som
 den søger os. Vi frygter ei den Fare,
 som truer fra Italien, men sørge
 kun over det, som her er hændet. — Kom!

(gaaer med Følget.)

Pisano.

Slet ingen Breve fra min Herre, siden
 jeg strev ham til, at Imogen var dræbt.
 Forunderligt! ei heller fra min Frue,
 som lovede mig tidt at sende Bud.
 Om Clotens Skjæbne veed jeg heller Intet;
 Forvirring allevegne! Guderne
 maa hjælpe nu. Jeg er en ærlig Mand
 i al min Svig; af Trostløb er jeg utro.
 At jeg mit Land har hjært, skal Krigen vise,
 og Kongen see; hvis ikke, vil jeg falde.
 De andre Spørgsmaal Tiden klare maa;
 Daad uden Roer kan stundom Havnen naae.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

Udenfor Hulen.

(Belarius, Guiderius og Arviragus komme ind.)

Guiderius.

Det larmer rundt omkring os.

Belarius.

Lad os flye.

Arviragus.

Hvad Glæde er der da i Livet, Herre,
naar det er uden Daad og Eventyr?

Guiderius.

Hvad kan vi haabe, naar vi søge Skjul?
thi Romerne vil dræbe os som Britter,
hvad eller tage mod os som Barbarer
og unaturlige Fjerrædere,
saalænge de har Brug for os, og siden
slaae os ihjel.

Belarius.

Rom, længer op tilfjelds!

der vil vi søge Ly; det gaaer ei an
at gaae til Kongens Hær; da Cloten er
saa nylig død, og vi er ubekjendte
og uden Blads i Hæren, kan vi nødes
til at bekjende, hvor vi havde Tilhold,
og derved røbe det, som vi har gjort;
da blev vor Løn en langsom, pinlig Død.

Guiderius.

Det er en Frygt, som ikke sømmer sig
for Jer i slig en Tid; vi kan ei nøies
med denne Grund.

Arviragus.

Det er kun lidet troligt,

at, naar de høre Fjendens Heste vrinske
og see hans Bagtblus i de lange Rader,
naar baade Blif og Dre fyldest med
saa svare Ting, — at de vil spille Tid med
at efterforske, hvor vi komme fra.

Belarius.

Men jeg er kjendt af Mange der i Hæren;

hust, mange Aar, — stjændt Gløten da var ung, —
 har ei udsløttet ham af min Grindring.
 Dertil har Kongen ei fortjent min Bistand,
 ei heller Eders Kjærlighed; kun liden
 Opfostring fik I hos en fredløs Mand,
 men haarde Raar; berøvede det Haab
 om Lyffens Gunst, som spaaedes Eders Bugge,
 blev I af Sommersolen kun forbrændte,
 og Vinterens forfrosne Trælle.

Guiderius.

Bedre
 flet intet Liv end dette. Kom, til Hæren!
 mig og min Broder kjender Ingen; Jer,
 saa helt forglemt, og dertil nu saa gammel,
 vil Ingen spørge.

Arviragus.

Ved den Sol, der stinner,
 jeg vil derhen! Hvad er dog det? jeg har
 end aldrig seet en Stridsmand døe; ja neppe
 seet andet Blod end det af feige Hærer,
 af Gjeder, Bildt, ei siddet paa en Hest,
 undtagen en, der har en saadan Rytter,
 som mig, der aldrig end har baaret Jern
 og Sporehjul paa Hæl. — Jeg blues ved
 at see paa den guddommelige Sol
 og nyde Straalernes Velsignelse,
 mens jeg er stedse kun en navnløs Stakkel.

Guiderius.

Ved Guderne, jeg gaaer; vil I, min Fader,
 velsigne mig og give Eders Minde,
 saa vil jeg bedre vogte mig; hvis ikke,

saa lad kun Følgen falde paa mig selv —
ved Rømerhaand.

Arviragus.

Paa mig deslige. Amen!

Belarius.

Naar Eders Liv er Jer saa lidet værd,
hvi skulde jeg da vogte meer paa mit,
det strobelige Liv? Saa kom da, Dreng!
Og skal for Eders Land i Døden lide,
saa vil jeg ligge der ved Eders Side. —

Afsted! — (affides.) De længes; deres Blod vil frem
og vise, der er Kongemærk i dem.

(Alle gaar.)

Femte Act.

Første Scene.

En Slette mellem den brittiske og romerske Leir.
(Posthumus kommer ind med et blodigt Tørklæde.)

Posthumus.

Saa, blodbestænkte Lin, jeg glemmer dig;
saaledes vilde jeg jo see dig farvet.
I Ægtemænd, har hver af Jer sig ad
som jeg, da maatte mangan En jo myrde
en Hustru meget bedre end ham selv
kun for et lidet Feiltrin. — O Pisanio!
en ærlig Tjener lyder ei hvert Bud;
hvad Ret er, det kun er hans Pligt at gjøre.

O, hvis I havde straffet mine Synder,
 I Guder, havde jeg nu ikke levet,
 og øret denne; men I havde sparet
 den ædle Imogen til Bød og Anger,
 og ramt mig Usling, Hævnen mere værd.
 Men af! I rive nogle bort for Smaaseil,
 af Naade, for at de ei meer skal falde;
 og lade Nogle dlynge Synd paa Synd,
 den sidste stedse værst, og give dem
 i deres Gjerning Held til Alles Stræf.
 Men Imogen er Eders; gjør da nu,
 som helst I vil, og lad mig finde Naade
 i Lydigbed! — Jeg er jo kommen hid
 med Romas Ridderstab og for at hjæmpe
 imod min Hustrus Rige. Det er nok,
 Britannien, at jeg har dræbt din Dronning;
 nu Fred! jeg vil ei slaae dig flere Saar.
 Saa hør taalmodigt nu, I gode Guder,
 mit Forsæt! jeg aflægger Romerdragten
 og klæder mig nu som en brittisk Bonde.
 Saaledes vil jeg hjæmpe mod den Hær,
 jeg fulgte hid; saaledes vil jeg døe
 for dig, min Imogen; for din Skyld er
 mit Liv jo Død i hvert et Aandedræt.
 Saaledes vil jeg møde Farens Afsyn,
 ukjendt, af Ingen hadet eller ynket.
 Saaledes viser jeg i mandig Færd,
 mit Mod er meer end mine Klæder værd.
 Giv Kraft mig, Guder, til mit Navn at hædre.
 Og Verden til sin Skam af mig skal lære
 den Skik, at synes lidt, men meer at være.

(gaaer.)

Anden Scene.

Sammesteds.

(Fra den ene Side kommer Lucius og den romerske Hær, fra den anden den brittiske Hær, hvormed Posthumus følger som en fattig Krigsmand. De drage forbi og gaae ud. Derpaa høres Vaabengny. Posthumus kommer ind kjæpende med Jachimo; han overvinder og afvæbner ham og gaaer ud.)

Jachimo.

Den Skyld, der tynger paa mit Bryst, har røvet mig alt mit Mod; jeg løi en Kvinde paa, Britanniens Fyrstinde; Landets Luft gjør mig til Straf nu svag; hvor kunde ellers en Bondefnold, til Trældom født, betvinge mig i mit Haandværk? Ridderstabets Ære, som jeg den hævder, vil til Spot kun være. Britannien, overgaaer din Adels ham, som vore Ridderesmænd for ham maa vige, saa er jo vi knap Mænd, I Guders Lige. (gaaer.)

(Slaget vedbliver; Britterne flygte; Cymbeline bliver fangen; Belarius, Guiderius og Arviragus komme ham til Undsætning.)

Belarius.

Staa, staa! her er en gunstig Stilling; Pasjet er vel besat; os Intet kan fordrive undtagen usel Feighed.

Guiderius og Arviragus.

Staa og fægt!

(Posthumus kommer Britterne tilhjælp; de befrie Cymbeline og gaae ud. Lucius, Jachimo og Imogen komme ind.)

Lucius.

Bort, Dreng, fra Kampen; red dig, som du kan. Ven dræber Ven; Forvirringen er vild, ret som om Krigen leged Blindebue.

Jachimo.

Der fik de ny Forstærkning.

Lucius.

Dagens Lykke

har vendt sig underligt. Hvis ei vi faae

betimelig Undsætning, maa vi flye.

Uredie Srene.

En anden Del af Balpladsen.

(Posthumus og en brittisk Adelsmand komme ind.)

Adelsmanden.

Kom I derfra, hvor de holdt Stand?

Posthumus.

Ja, Herre,

og I derfra, hvor de tog Flugten?

Adelsmanden.

Ja.

Posthumus.

Jeg kan ei dade Jer; thi Alt var tabt,

hvis Guderne ei hjæmped med os; Kongen

paa sine Fløie blottet, Hæren sprængt;

kun Rygge saaes af Britter; Alle flyede

gjennem et snævert Pas; men Fjenden, dristig,

med Tungen raft blodtørstig frem, sandt Arbeid

meer, end han havde Værktøi til, og hug

for Fode ned; Endel fik Ulivsbaar,

og Nogle lette Skrammer; Nogle saldt

af lutter Skræk; det snævre Pas blev spærret

af Vig med Rygsaar, og af Krystere,

der leved for at døe af langsom Skam.

Adelsmanden.

Hvor var det Pas?

Posthumus.

Tæt ved, hvor Slaget stod, på Siden.
 med Grøfter og med Græstørrevold paa Siden.
 Det drog en gammel Krigsmand Fordel af,
 forvist en Hædersmand, som vel var værd
 sin lange Livstid og sit hvide Skjæg
 for denne Daad; tversover Passet stod han
 med tvende Gutter, — Børn, der passed bedre
 til Maidagsløier end til slikt et Blodbad;
 med Rinder, som var værd med Slør at værne,
 ja sjønnere end mange, der tilsløres
 mod Veiret eller og af Uerbarhed; —
 han værged Veien, streg til dem, der flyede:
 „Kun Hjorte døde paa Flugten hertilands,
 ei Mænd! til Hælved fare hver en Sjæl,
 der flyer. Staa! ellers er vi Komere
 og give Jer som Dyr, hvad nu saa dyrist
 I ræddes for, og hvad I kunde undgaae,
 blot ved at see Jer dristigt om. Staa, staa! —
 De tre, tretusind lig i Mod og Kraft, —
 thi tre, der kæmper, er en Hær, naar Mængden
 er raabløs, — med det ene Ord: Staa, staa!“ —
 med Stedets Bistand, mest dog ved den Trolddom,
 som deres eget stolte Mod udøved,
 og som vel kunde gjort en Ten til Landse, —
 de gav de blege Miner atter Glæds,
 halvt var det Blu, halvt var det nyvakt Mod.
 Og Nogle, som af Andres Feighed kun
 var smittede, — det er en Synd i Krigen,
 som den skal dømmes for, der først begynder,
 de vendte deres Blik nu samme Veie
 og viste Tænder som forfulgte Løver

mod Jægerspydene. Der blev en Standsning
i Jagten, saa Tilbagetog, tilsidst
en tæ, forvirret Flugt. Som Kyllinger
nu flygted de, der før slog ned som Orne;
som Trælle veg de, hvor i Seiersgang
de før stred frem. Og vore Krystere; —
saa kan paa haarde Reiser jo Brodsuuler
i Nøden skjænke Liv, — saasnart de fandt
en Bagdør til de værgeløse Hjerter,
O Gud, hvor de hugged ned! — de Dræbte
de Døende, ja deres Benner selv,
som Strømmen havde kastet før til Jorden!
De, som lod før sig jage, Li af En,
af dem blev hver nu Tyves Banemand,
de, som fornylig heller vilde døe
end holde Stand, de blev nu Valens Rædsel.

Adelsmanden.

Det var jo dog en sjælsom Hændelse;
et Paa, to Dreng og en gammel Mand!

Posthumus.

Had det ei undre Jer; I blev nu slagt til
at undres ved den Daad, I hører, heller
end selv at gjøre Noget. Dnsfer I
et Nim, I bruge kan til Skjemt? saa hør:
Et Paa, to Dreng og en gammel Mand
har slaaet Rom og reddet Brittens Land.

Adelsmanden.

Bliv ikke vred.

Posthumus.

Paa ingen Maade; den,
der flyer for Fienden vil jeg kalde Ven;
thi hvis han bliver ved sin Skik og Art,

vil han vel ogsaa flye mit Venstreb snart. —
 I faaer mig til at rime.

Adelsmanden.

I er vred?

Farvel!

(gaaer.)

Posthumus.

Han gaaer? — Det er en Adelsmand! —
 heibaaren Uselhed! Skjædt han var selv
 i Slaget med, han spørger mig om Nylt.
 Hvormange gav idag ei Vren for
 at redde Skindet? fægtede med Hæle
 og døde dog! — Mig gjorde Sorgen stubfast;
 jeg fandt ei Døden, hvor dens Suk jeg hørte;
 jeg sølte ei dens Slag. Hvor det er sælsomt,
 at han, den stygge Benrad, dølger sig
 i muntre Vægere, i bløde Senge,
 i søde Ord og har fler Tjenere
 end os, der drage Sværd for ham i Krigen.
 Vel! jeg skal finde ham; nu er jeg jo
 en Romerven og ikke meer en Britte;
 nu bærer jeg igjen de samme Farver,
 hvori jeg kom. Jeg vil ei kjæmpe meer;
 den useligste Træl, der kun tør røre
 min Skulder, vil jeg give mig ivold.
 Svart Bloddad øved Romerne, svar Gjengjæld
 vil Britten gjøre. Vist mig Døden venter;
 paa begge Sider jeg den sikkert henter;
 jeg vil mit Blod ei spare; lad det flyde;
 for Smogen jeg vil det her udgyde.

(To brittiske Hovedsmænd komme ind med Krigssold.)

Første Hovedsmand.

Laf fsee de høie Guder, Lucius
er fangen! Gubben med de tvende Sønner
var Engle, troer man.

Anden Hovedsmand.

Men der var en Fjerde
i ringe Klæder, som holdt Stand med dem.

Første Hovedsmand.

Saa siger man; men Ingen af dem findes. —
Staa! — Hvem er der?

Posthumus.

En Romer, som ei stod
afmægtig her, hvis Andre havde fægtet
som han.

Anden Hovedsmand.

Grib ham, den Hund! der skal ei komme
et Ben til Rom igjen, for at fortælle,
af hvilke Navne de blev haffet her.
Han praler af sin Daad, som om han var
en Mand af Vigtighed; bring ham til Kongen.

(Cymbeline, Belarius, Guiderius, Arviragus, Pisanio og romerske
Fanger. Hovedsmændene føre Posthumus frem for Cymbeline,
der overgiver ham til en Fangevogter. Alle gaae.)

Fjerde Scene.

Et Fængsel.

(Posthumus og to Fangevogtere komme ind.)

Første Fangevogter.

Nu stjæler Ingen Jer; her er I tviret;
græs nu, som I har Foer til.

Anden Fangevogter.

Sa, og Mødlyst.

Posthumus.

Velkommen, Lænker; thi jeg seer i Jer
 en Vei til Frihed; dog, jeg har det bedre
 end den Værftbrudne, der vil heller stonne
 til evig Tid end finde Helbred hos
 den fiffre Læge, Døden, som er Nøglen
 til disse Lænker. Min Samvittighed!
 du er i Lænker meer end Haand og Fod.
 I gode Guder, giv mig Angrens Værftoi,
 der dirker op den Laas, saa er jeg fri
 for evigt! Er det nok, at jeg er sorgfuld?
 dermed forfone Børn en jordift Fader;
 men Guderne har meer Barmhjertighed.
 Angrø? det gjør jeg bedst i disse Lænker,
 som jeg har onfset meer end faaet paanødt;
 ftal Brøden fones, og hvis dette er
 det forfte Wiffaar for min Frihed, fræv
 ei meer af mig end Alt, hvad der er mit.
 Jeg veed, at I er meer barmhjertige
 end haarde Mennefter, til hvem Gjældbundne
 betale maa den tiende, den fjettede,
 den tredie Del, for efter faadant Afdrag
 igjen at prøve Lykken; det er iffe
 min Bøn: for Imogens det dyre Liv
 tag mit; er det end ei af samme Værd,
 det er et Liv dog; I har præget det;
 man veier iffe mellem Mand og Mand
 hver enfelt Mønt; om en er lettere,
 den tages dog for Prægets Skyld; saa tag
 I mig; jeg bærer Eders eget Præg.
 Og nu, I høie Magter, vil I nøies
 med dette Regnftab, o saa tag mit Liv

og flet mit tunge Gjælds-brev ud. Til dig,
 min Smogen, vil jeg i Taushed tale.

(han sover ind.)

Høitidelig Musik. I et Drømmesyn fremtræder Sicilius Leonatus,
 Posthumus' Fader, som en gammel Mand i Krigerdragt; ved
 Haanden fører han en gammel Frue, hans Hustru, Posthumus's
 Moder. Derpaa komme de to unge Leonater, Posthumus' Brø-
 dre, med deres Saar, saaledes som de faldt i Striden; de stille
 sig i en Kreds om den sovende Posthumus.

Sicilius.

Slyng, Tordengub, mod Støvets Drm
 ei meer din Harmen ned;
 vær streng mod Mars, paa Juno skjæld,
 naar for din Troløshed
 hun stinsyg lives.

Hvad har min stakkels Dreng dog gjort,
 hvis Afsyn ei jeg saae;
 jeg maatte døe, imens endnu
 i Moders Liv han laae.

Er Faderløses Fader du
 paa Jord, som Ordet gaaer,
 du skulde mildt jo skjærmet ham
 mod Verdens Sorg og Saar.

Moderen.

Lucina gav mig ingen Hjælp;
 jeg døde i min Nød;
 Posthumus af mit Liv de stak;
 blandt Fjender blev han fød,
 den grædende Stakkel.

Sicilius.

Naturen gav ham Ottens Arv
 og danned ham saa stjern,

at Verden maatte prise høit
Sicilius' Helteson.

Første Broder.

Og da han kom til Manddoms Aar,
hvem kunde da fremstaae
blandt Britter som hans Ligemand
og Elfskovsprisen naae
hos Imogen, der kunde bedst,
hvad han var værd, forstaae?

Moderen.

Hvi blev han Brudgom kun til Spot,
kun for at jages ud
fredløs fra sine Fædres Hjem
og fra sin søde Brud,
fra Imogen den fagre?

Sicilius.

Hvi fremmed du den vælske Snog
Iachimos' onde Raad,
der smittede hans ædle Sind
med tom Skinsyges Braad,
og gjorde ham til Haan og Spot
for Andres Ridingsdaad?

Anden Broder.

Med Fader og med Moder kom
vi hid fra Gravens Fred,
vi, som i Kampen for vort Land
med Gre Døden led,
mens for Tenantius' gode Ret,
som gjæve Mænd vi stred.

Første Broder.

For Cymbeline har Posthumus,
udøvet samme Daad;

o Jupiter, du Guders Gud,
hvi har dit strænge Raad
forholdt ham sin fortjente Løn
og vendt den om til Graad?

Sicilius.

See gjennem Sluggen af Krystal
og lad en Helteslægt
ei længer bære usorfslydt
din grumme Brede's Bægt.

Moderen.

Vor Søn er from; thi frels ham nu
med naadig Baretægt.

Sicilius.

See ned fra Marmorborgen. Hjælp!
at ei vor Klage maa
op til de høie Magters Raad
imod din Guddom naae.

Anden Broder.

Hjælp; ellers maa vi fra din Dom
til andre Guder gaae!

(Jupiter stiger ned i Torden og Lyn siddende paa en Ørn; han
slynger en Tordenkile; Aanderne knæle.)

Jupiter.

I Støvets Aander, Lys! lad Eders Jammer
ei meer mit Dre trætte. Lør I frælt
anklage Tordneren, hvis Straale rammer
fra Skyen med Jordærv hver oprørs Slægt?
Bort, svage Stygger; nyd, hvad Jer blev givet,
Elysiums Fred i evig Blomstervaar;
grubl ei paa Skjæbnens Gang i Jordelivet;
ei I, men Jupiter for Styret staaer.
Jeg aver den, jeg elsker, at desbedre

hans Held maa trives. Frygt ei: Eders Søn,
 som dybt var nedtrykt, vil jeg atter hædre;
 endt er hans Prøve; moden er hans Løn.
 Hans Fødselsstund har seet min Stjerne skinne;
 og i mit Tempel blev han viet. — Gaa! —
 Sin Hustru, Imogen, skal han gjenvinde;
 af Sorgens Nat skal Glædens Sol opstaae.
 Læg denne Table paa hans Bryst; dens Runer
 spaaer ham den Lykke, jeg har ham tilfjendt.
 Nu bort! tving Utaalmodighedens Luner;
 væk ei min Brede meer; men ti og vent. —
 Stig, Orn, til Gudernes Krystalspauluner!

(han stiger til Himlen.)

Sicilius.

Han kom i Torden, og hans Guddomsaande
 var Svoveldamp. Hans Himmelørn slog ned
 som for at knuse os; men Himmelfarten
 var mild, som vore Salighedens Lunde.
 Hans Kongefugl nu glatter sin Fjer
 og stryger Næbet, som naar Guden er
 tilfreds.

Alle.

Vi takke dig, o Jupiter!

Sicilius.

Nu luffes Marmorhælvæt; han er inde
 i Straaleborgen. — Bort! Om vi vil nyde
 hans Naade, maa hans Bud vi troligt lyde.

(Manderne forsvinde.)

Posthumus. (vaagner.)

Søvn, du blev Bedstefader; thi du avled
 en Fader mig og skabte mig en Moder
 og tvende Brødre. Men, o Spot! forsvundne?

"De gik herfra, saasnart som de var fødte,
 og jeg er vaagen. — Stakkelen, som stoler
 paa Stormænds Gunst, har ofte drømt som jeg,
 og vaagen fandt han Intet. — Ha! — jeg raser! —
 Hel Mangen drømmer, at han Intet faaar,
 er det ei heller værd, og dog han staaer
 stolt til Halsen op i Held. Saa finder jeg
 det gyldne Fund, hvorfor, det veed jeg ei.
 Mon Alfer søge dette Sted? — en Bog!
 Hvor kostelig! — Vær ei som Verdens Glitter
 en Klædning, mere værd end det, den dækker;
 men lad, hel uligt vore Hofmænds Skif,
 dit Indre holde, hvad dit Ydre lover.

(Læser.)

„Naar en Løveunge, ukjendt for sig selv, finder uden at
 søge og omfavnes af den bløde Lust, og naar den høie Ge-
 ders afhugne Grene, som i mange Aar have ligget døde, atter
 komme tillive, forenes med den gamle Stamme og groe som
 friske Skud, da skal Posthumus faae Ende paa sin Nød, og
 Britannien skal blive lykkeligt og blomstre i Fred og Overskud.“

Det er endnu en Drøm; maaskee det er
 en Galmands tankeløse Sladder, enten
 slet Intet eller begge Dele; hvis
 den Tale ei er tankeløs, er det
 en Tale dog, som Tanken ei kan løse;
 hvad end det er, saa ligner det mit Liv,
 og for den Ligheds Skyld jeg gjemmer det.

(Fangevogterne komme ind.)

Fangevogteren.

Naa, Herre, er I moden til at døe!

Posthumus.

Moden for længe siden, ja helt mor.

Fangevogteren.

Talen er om at hænges, Herre; hvis I er moden til det, saa er I godt gjennemmor.

Posthumus.

Hvis jeg altsaa er en velsmagende Ret for Tilskuerne, saa bliver det Anretningen, der betaler Gildet.

Fangevogteren.

Det er en svær Regning for Jer; men det er da en Trøst, at I aldrig mere bliver krævet for Betaling; I behøver ikke at være bange for Kromandens Regning, der tidt kommer som den sure Svie efter den søde Røe. Man kommer ind mat af Mangel paa Mad, og gaaer ud ravende af formegen Drifte; man fortryder, at man har givet formeget ud, og man fortryder, at man har saaet formeget i sig; Pung og Hjerne begge tomme. Hjernen for tung, fordi den er for let, Pungen for let, fordi dens Vægt er taget ud. — Seer I, al den Modsigelse bliver I nu fri for. — O, hvor dog et Firskillingsreb er barmhjertigt; en, to, tre gjør det Regningen op for hele Tusinder; der er ingen Debitor eller Kreditor saa ærlig som det; det kvitterer for det Forbigangne, det Nærværende og det Tilkommande; — Halsen, Herre, er baade Pen, Bog og Dist, og saa kommer Kvitteringen.

Posthumus.

Jeg har ligesaa megen Fornøielse af at døe, som I af at leve.

Fangevogteren.

Det er sandt nok, Herre, at den, der sover, føler ingen Tandpine; men skulde en Mand sove Eders Sønn og have Bøddelen til at hjælpe sig tilfængs, saa tænker jeg, han vilde nok bytte Plads med sin Opvarter; for, seer I, Herre, I veed ikke, hvad Bei I kommer til at gaae.

Posthumus.

Jo, det veed jeg nok, min Ven.

Fangevogteren.

Saa maa Eders Død have Dine i Hovedet; saadan
 har jeg aldrig seet ham afmalet; enten maa I have Nogen
 til at vise Jer Wei, som tør tage det paa sig, eller ogsaa maa
 I selv paatage Jer Noget, som jeg veed, I ikke forstaaer;
 eller I maa springe i Faren paa Eders egen Risiko, og hvad
 Enden bliver paa Reisen, det kommer I nok ikke tilbage for
 at fortælle.

Posthumus.

Jeg siger dig, min Ven, Ingen mangler Dine til at
 vise dem den Wei, som jeg nu skal gaae, undtagen de, der
 lufte dem i og ikke vil bruge dem.

Fangevogteren.

Nei, det var da urimelige Løier, at man skulde bruge sine
 Dine bedst til at see Veien til Blindhed! det er da vist nok,
 at naar man bliver hængt, kommer man til at lufte Dinene.

(Et Bud kommer ind.)

Budet.

Tag Lænkerne af ham; bring din Fange til Kongen.

Posthumus.

Du bringer et godt Budskab; nu kaldes jeg til Frihed.

Fangevogteren.

Saa vil jeg lade mig hænge.

Posthumus.

Saa vil du blive mere fri, end du var som Fangevog-
 ter; for de Døde er der ingen Vold og Lænker.

(gaaer med Budet.)

Fangevogteren.

Aldrig har jeg seet Nogen, der var saa lystet efter det; det
 skulde da være en Mand, der vilde gifte sig med Galgen og avle

smaa Halsjern. Men, saasandt jeg er ærlig, der er værre Kjeltringer end han, der gjerne vil leve, om han saa længe nok er en Romer, og af dem er der ogsaa Adskillige, der døe imod deres Villie; det vilde jeg da ogsaa, hvis jeg var i deres Sted. Ja, gid vi Alle havde eet Sind, og det et godt Sind. — Det vilde blive en Odelæggelse for Fangevogtere og Galger! jeg taler imod min egen timelige Fordel; men mit Dnsfe indbefatter en Forfremmelse.

(gaaer.)

Femte Scene.

Cymbelines Telt.

(Cymbeline kommer ind med Belarius, Arviragus, Guiderius, Pisanio og Følge.)

Cymbeline.

Staa her hos mig, I som af Guderne blev sendte til min Thrones Børn. Det smerter mig inderligt, at han, den ringe Svend, der stred saa ridderligt, hvis Pjalter gjorde forgyldte Rustninger tilskamme, han, hvis nøgne Bryst gif frem for mangt et Staaletshold, kan ikke findes. Hvem, der finder ham, har gjort sin Lykke, hvis vor Naade kun har Magt dertil.

Belarius.

Saa ædel Heltevrede

saae jeg end aldrig hos saa ringe Mand;
saa herlig Daad af En, der bar tilstue
kun Uselhed og Armod.

Cymbeline.

Ingen saa ham?

Pisano.

Blandt Levende og Døde har vi søgt ham;
men intet Spor er fundet.

Cymbeline.

Jeg er Arving

desværre til hans Løn; den stænkter jeg
(til Belarius, Guiderius og Arviragus.)

til Jer, Britanniens Hjerte, Lever, Hjerne;

I har jo frelst dets Liv; nu er det Tid

at spørge, hvor I kom fra; tal.

Belarius.

Min Konge,

vi er fra Cambrien, og Adelsmænd;

at sige meer om os var ei bestudent

ei heller Ret; kun det jeg føier til,

vi er rettskafne Folk.

Cymbeline.

Vei Eders Ræ.

Staa op som mine Riddere fra Valen;

jeg kaarer Jer til mine gode Hofmænd

og giver Jer den Rang, som dertil svarer.

(Cornelius og nogle Hofdamer komme ind.)

Bekymring staaer i disse Miner malet;

hvorfor saa mørk en Hilsen til vor Seir?

I seer jo ud, som I var Romere,

ei vore Hoffolk.

Cornelius.

Hil min høie Konge!

jeg maa forbittre Glæden med det Bud,

at Dronningen er død.

Cymbeline.

Det Budskab sømmer

sig mindst for Lægen. Dog om Livet end
forlænges kan ved Kunsten, Døden griber
dog Lægen selv. — Hvorledes døde hun?

Cornelius.

I Vanvid, rædselsfuldt, som hendes Liv,
der, grusomt imod Verden, endte grusomt
mod hende selv. Hvad hun har aabenbaret,
skal jeg berette; disse hendes Damer
kan, hvis jeg feiler, rette mig; de saae
med vaade Kinder hendes Død.

Cymbeline.

O, tal!

Cornelius.

Hun tilstod, at hun aldrig elstet Jer;
hun søgte Høihed ved Jer, ikke Jer,
hun ægted Eders Krone; hun var Hustru
til Eders Magt, men haded Jer.

Cymbeline.

Det vidste

hun hun, og hvis hun ikke havde sagt det
i Døden, selv af hendes egen Mund
jeg aldrig havde troet det. Videre.

Cornelius.

Og Eders Datter, tilstod hun, for hvem
hun bar saa varm en Kjærlighed tilstue,
var som en Skorpion i hendes Dine,
og havde hendes Flugt ei hindret det,
saa vilde hun med Gift endt hendes Liv.

Cymbeline.

O glatte, skjønne Djævel! Hvem kan læse
en Kvinde's Hjerte? — Er der meer?

Cornelius.

Ja meer

og værre; hun bekiendte, at hun havde en Gift beredt til Jer, som skulde tære paa Livet hvert Minut og tommevis, langsomt fordærve Jer. Imidlertid var hendes Agt med Baagen, Pleie, Taarer og Kjærtegn at forblinde Jer og saa i rette Tid, naar I var vel besnæret, at faae sin Søn udnævnt til Rigets Arving. Det glipped, da han blev saa sælsomt borte; da rasede hun uden Blu, tilstod tiltrods for Mennesker og Guder frækt sit Forsæt, angreb, at hun ei fik fremmet sit onde Raad, og døde saa i Banvid.

Cymbeline. (til Damerne.)

I, hendes Terner, har I hørt Alt dette?

En Hofdame.

Ja, høie Konge.

Cymbeline.

Mine Dine var

ei Skyld deri, thi hun var stjern, — ei heller mit Dre, thi det hørte hendes Smiger, — mit Hjerte heller ei; det troede jo, at hun var den, hun syntes. Mistroe hende, det havde været hæsligt; — men, min Datter! du kan vel sige, jeg har handlet daarligt; thi du har følt det. Himlen hjælpe nu!

(Lucius, Jachimo, Spaamanden og flere romerske Fanger bringes ind. Posthumus og Imogen i Baggrunden.)

Du kommer ei som Skattekræver, Cæsar;
den har nu Britterne gjort Ende paa,

endstjondt med Tab af mange tappre Mænd,
 hvis Frænder kræve nu, at deres Sjæle
 forsones maa med Blodet af de Fanger.
 Jeg har bevilget det; betænk Jer Skjæbne.

Lucius.

Betænk, o Herre, Krigens Lyffespil.
 Tilfældet gav Jer Seiren; var den givet
 til os, vi havde ei koldblodigt truet
 med Sværdet vore Fanger. Men er det
 de høie Guders Bud, at kun vort Liv
 skal være vore Løsepenge; vel!
 en Romer lide kan med Romermød;
 Augustus lever og vil mindes det.
 Og dermed nok om mig. Der er kun Et,
 jeg beder om; min Smaadrenge, bittesødt,
 lad ham udløses. Ingen Herre havde
 en Svend saa god, saa lydig, ivrig, tro,
 saa nidhær ved den mindste Leilighed,
 saa fuld af Omhu som en Kvinde. Lad
 min Forbøn støttes af hans Dyd; jeg troer,
 at Eders Høihed ei vil nægte den.

Cymbeline.

Ham har jeg seet engang; — hans Ansigtstræk
 er mig bekendt. — Dreng, dit Ansyn har
 erhvervet dig min Naade; du er min.
 Jeg veed ei, hvad det er, hvorfor jeg siger:
 lev, Dreng, — tak ei din Herre for det, — lev
 og fræv, hvad Gunst du vil, af Cymbeline;
 saavidt det sømmer sig for mig og dig,
 jeg stænkter dig det, om du end begjæred
 den ypperste blandt mine Fanger.

Imogen.

Høj jeg talfer Eders Høihed.

Lucius.

Dreng, jeg fræver

nei, at du beder om mit Liv, og dog

Høj jeg veed, du gjør det.

Imogen.

Nei, af, nei! det gjælder

naom noget Andet nu.

Her seer jeg Noget

saafom Døden bittert.

Eders Liv, min Herre,

ommaa bjerger sig, som bedst det kan.

Lucius.

Den Dreng

saaforsmaaer, forlader og forhaaner mig.

Nu, den Mand's Glæde varer ikke længe,

der sætter Lid til Piger og til Dreng.

Hvi staaer han saa forvirret?

Cymbeline.

Dreng, hvad vil du?

Høj jeg elsker dig alt meer og meer; tænk du

altalt meer og meer paa, hvad du helst vil fræve. —

Er du bekjendt med ham, du seer paa? vil du,

hvat han skal leve? tal! er han din Frænde?

Min Ven?

Imogen.

Han er en Romer, ikke meer

ii Slægt med mig end jeg med Jer; jeg er

Jer nærmere som Eders sødte Tjener.

Cymbeline.

Og hvorfor sæster du dit Blif paa ham?

Imogen.

Det vil jeg sige Jer i Enrum, Herre,
hvis I vil høre mig.

Cymbeline.

Alf ganske Hjerte
med al Opmærksomhed. Hvad er dit Navn?

Imogen.

Fidele.

Cymbeline.

Vakkre Knøs; du er min Page,
og jeg din Herre. Kom med mig. Tal frit.
(gaaer tilside med Imogen.)

Belarius.

Er denne Dreng opstanden fra de Døde?

Arviragus.

Et Sandskorn ligner ikke meer det andet;
den vakkre Dreng med Rosenkind, som døde
og hed Fidele, — sig, hvad mener du?

Guiderius.

Den samme, død, nu levende.

Belarius.

— Tys, tys!

see bedre til; han seer ei hen til os;
En ligner tidt en Anden. Var det ham,
saa havde han jo sikkert talt til os.

Guiderius.

Vi har jo seet ham død.

Belarius.

Tys; hi og see.

Pisanio. (affides.)

Det er min Frue! Hun er levende!
saa komme hvad der vil, Godt eller Ondt!

Cymbeline.

Staa her hos mig og gjør dit Spørgsmaal høit.

(til Iachimo.)

Træd frem, svar denne Dreng, og aabenhjertigt;

hithi ellers, ved vor Høihed og dens Naade,

hvis som er vor Vre, skal vi sigte Sandhed

af fra Løgn ved bittre Pinsler. — Spørg ham nu.

Imogen.

Saa beder jeg, at denne Herre maa

fortælle, hvem der gav ham denne Ring.

Posthumus. (affides.)

Hvad angaaer det dog ham?

Cymbeline.

Den Diamant

paa Eders Finger, sig, hvor fik I den?

Iachimo.

Pin du mig heller til at lade usagt

høret, som vil pine dig, naar det er sagt.

Cymbeline.

Mig?

Iachimo.

Seg er glad ved, at jeg tvinges til

at røbe, hvad det er en Kval at dølge.

Ved Rænker vandt jeg Ringen. Leonatus

afhørte den, ham, som du landsforviste,

og, — hvad der endnu meer maa smerte dig

aaavelsom mig, — der har end aldrig levet

en bedre Mand imellem Jord og Himmel.

Befaler du at høre meer?

Cymbeline.

Sig Alt,

hvad der kan klare denne Sag.

Jachimo.

Din Datter,

den Uforlignelige, — som mit Hjerte
maa græde Blod for og min falske Sjæl
med bittere Kvaler mindes, — giv mig Orlov,
jeg svimler. —

Cymbeline.

Ha, min Datter! veed du Noget
om hende? kom til Kræfter! heller maa
du leve til din Alderdom end døe,
før jeg erfarer meer! Vær stærk og tal!

Jachimo.

Engang, — usaligt var det Klokkeslag,
der Timen slog, — i Rom, — forbandet være
det Hus, hvori det stete! — ved en Fest, —
gib Maden havde været Gift, ialtsald
hver Bid, som jeg tog i min Mund, — der sad
den gode Posthumus — hvad siger jeg?
han var for god og ædel til at være
der, hvor de Onde var; han var den bedste
blandt Blomsten af de Gode, — sad alvorlig
og lytted, mens vi priste Landets Skjønne
for deres Skjønhed, der bestrømmed dybt
Alt, hvad Betsalenheden høiest roste, —
for deres Vægt, mod hvilken Venus selv
var vansør og den ranke Pallas lam,
hvis Stikfæls dog overgaaer saa langt
den flygtige Natur, — for deres Væsen,
en Samling af de Gaver, som en Mand
hos Kvinden elsker, og dertil en Ynde,
der fanger Diet som en Medekrog
for Egteskab. —

Cymbeline.

Jeg staaer paa Gløder, kom dog
littil Sagen.

Iachimo.

Kun for snart jeg kommer til den;
Du længes efter Sorgen. — Posthumus,
næen Elsker som en Konge, der har fæstet
næen kongebaaren Brud, tog nu tilorbe,
og uden at han dadled dem, vi priste, —
deri var han som Dyden selv saa rolig, —
og gav han et Billede af sin Elskede,
og som af hans Tunge stabt og fyldt med Aand
og forvandlede vor Lovprisning til en Sladder
om Røktøse, eller og os selv
littil stumme Tøsser mod hans høie Skilbring.

Cymbeline.

O Gaa videre!

Iachimo.

Om Eders Datters Kydsthed, —
dermed begynder det. Han skildrede hende,
og som om Diana havde lystne Drømme,
og hun var ene kydst og kold. Jeg Usling
modsfagde denne Roes og væddede med ham
en Hoben Guld imod den Ring, som sad paa
af hans ædle Finger, at jeg skulde staffe
mig Udgang til hans Egteseng og vinde
af hans Ring ved at forføre hende. Han,
en ædel Ridder og saa fuldt forvisset
om hendes Dyd, som jeg har sandet det,
af han vovede sin Ring og vilde gjort det,
om end det havde været en Karfunkel
af Phoebus' Hjul; han kunde gjort det trygt,

om hele Bognens Værd det havde gjældt.
 Med dette Formaals drog jeg til Britannien.
 I mindes mig vel, Herre, her ved Høffet,
 hvor Eders kydske Datter lærte mig
 den store Forskjel mellem Kjærlighed
 og Ridingsværk. Da nu mit Haab var slutt,
 men ei min Uttraa, gav min vælske Hjerne
 sig til at virke blandt de dorste Britter,
 paa skjændig Vis, men godt nok for min Hensigt.
 Kort sagt, min Svig mig lyffedes saa vel,
 at jeg fik med mig Skinbeviser nok
 til, at den ædle Leonatus maatte
 gaae helt fra Vid og Sands, imens jeg saared
 hans Tro paa hendes Dyd med disse Tegn
 og disse, med bekræftende Beretning
 om Billeder, Tapeter, dette Armbaand, —
 hvor listigt dog jeg vandt det, — ja dertil
 et lønligt Modermærke, saa han nødtes
 jo til at troe, at hendes Kydskeheds Pagt
 var brudt, og det til Gunst for mig. — Derpaa, —
 det er, som om jeg saa ham for mig nu, —

Posthumus. (træder frem.)

Det gjør du og, italienske Djævel! —
 Bee mig, jeg blinde Daare, Erkemorder,
 Dyb, Alt hvad kun en Skurk kan kaldes for,
 nu, forhen og herefter! o lad nu
 en ærlig Dommer dømme mig til Strikke,
 til Dolk og Gift! Min Konge, lad du hente
 udsøgte Bødler; jeg er den, som bedrer
 de grueligste Ting paa Jord, fordi
 jeg selv er værre. — Jeg har dræbt din Datter,
 jeg, Posthumus, — jeg lyver som en Riding, —

og jeg ægged op dertil en mindre Skurk
 end jeg er, en vanhellig Tyv. Hun var
 en Dydens Tempelhal, nei, Dyden selv.
 Dæng mig med Sten og Spyd og Gadeskarn!
 slip alle Byens Hunde løs paa mig!
 kald hver en Skurk Posthumus Leonatus!
 lad hver en anden Udaad Intet gjælde!
 O Imogen, mit Liv, min Brud, min Dronning!
 O, Imogen, min Imogen!

Imogen.

O ti,

hør, hør min Herre! —

Posthumus.

Skal det gøres til
 et Skuespil? Du frække Kjertedreng,
 der ligger nu din Rolle!

(slaaer hende til Jorden.)

Pisanio.

Hjælp, I Herrer! —

Vor Hersefinde! — Af, min ædle Herre,
 nu først har Imogen I dræbt. — Hjælp! Hjælp!
 min ædle Frue.

Cymbeline.

Gaaer da Verden rundt?

Posthumus.

Hvor kom den Svimmelhed mig paa?

Pisanio.

Min Frue,

vaagn op!

Cymbeline.

Er dette sandt, vil Guderne

jo dræbe mig med Lykke.

Pisanio.

O min Frue,
hvorledes gaaer det?

Imogen.

Bort fra mine Dine!

du gav mig Gift; bort, Morder! drag ei Ande,
hvor Tyrster er tilstede.

Cymbeline.

Denne Røst

er Imogens!

Pisanio.

Min Frue, Guderne

slaae mig med Svovelild, hvis ei jeg troede,
at Flasken, som jeg gav Jer, var en Saft
med kostbar Lægeedom; jeg fik den selv
af Dronningen.

Cymbeline.

Er der end mere Nyl?

Imogen.

Den har forgiftet mig.

Cornelius.

O Guder! Et

har jeg forglemt, som Dronningen bekjendte;
det viser din Ustyldighed: Hun sagde:

„Hvis Imogen har faaet af Pisanio
den Drik, jeg gav ham som en Hjertestyrkning,
saa fik hun en Beværtning, som man byder
en Rotte.“

Cymbeline.

Hvad er det, Cornelius?

Cornelius.

Hel ofte bad mig Dronningen indstændigt

to at lave hende Gift. Hun gav til Paastud
 sin Videlyst; det var kun for at dræbe
 Smaaadyr af ringe Værd som Hund og Kat;
 jeg frygted, at en mere farlig Hensigt
 var skjult derunder; derfor laved jeg
 en Drik, som, hvis man drak den, vilde standse
 for Diebliffet Livets Virksomhed;
 dog vilde snart Naturens Kræfter vækkes
 igen til deres vante Tjeneste.
 Har I da druffet den?

Imogen.

Sandsynligvis;

thi jeg var død.

Belarius.

See Drenge, deraf kom

Wildfarelsen.

Guiderius.

Ja vist; det er Fidele.

Imogen. (til Pisanio.)

Hvi stødte du din Egtehustru fra dig?
 tænkt, at du staaer paa Fjeldets Brink, og stød mig
 saa bort igjen.

Pisanio.

Hæng der, mit Liv, som Frugten,

til Træet døer.

Gymbeline.

O, du mit Kjød, mit Barn!

skal jeg da her staae som den stumme Klods?

du taler ei til mig?

Imogen. (knæler.)

Befign mig, Herre.

Belarius. (til Guiderius og Arviragus.)

Jeg kan ei dadle Jer, fordi I elsked
den Ungerfvend; I havde Grund dertil.

Cymbeline.

Lad mine Taarer falde ned paa dig
som Bievand. — Al, Imogen, din Moder
er død.

Imogen.

Det gjør mig ondt, min ædle Herre.

Cymbeline.

O, hun var ond; og det er hendes Skyld,
vi nu saa sælsomt mødes; hendes Søn
er borte; Ingen veed, hvordan og hvor.

Pisano.

Min Konge, nu da jeg er uden Frygt,
fortæller jeg, hvad Sandhed er. Prinds Cloten
kom til mig, da min Frue var forsvunden;
med draget Sværd, med Skum for Munden spør han,
at flux det var min Død, hvis ei jeg røbed
den Bei, hun havde taget. Ved et Træf
jeg havde just i Kommen fra min Herre
et digtet Brev, der fik ham til at søge
paa Bjergene ved Milford efter hende;
der foer han hen, vild, i min Herres Klæder,
som han astvang mig, med et ukjendt Forsæt
og med den Ed, at øve Vold imod
min Frues Vre. Hvad der saa blev af ham,
det veed jeg ikke.

Guiderius.

Jeg kan melde Resten;
der slog jeg ham ihjel.

Cymbeline.

O, det forbyde

de høie Guder! nødigt maatte dog
din Heltebaad afstvinge mine Læber
en umild Dom. Jeg beder, kjække Svend,
tag dog dit Ord tilbage!

Guiderius.

Jeg har sagt det,

og jeg har gjort det.

Cymbeline.

Men han var en Prinds.

Guiderius.

En høist uhøflig Prinds. Hans Haan mod mig
var ikke prindselig; han æggede mig
med Ord, som vilde bragt mig til at trodse
selv Havet, havde det tilbrødt mig sligt.
Jeg hug hans Hoved af, og jeg er glad ved,
at han ei staaer her og fortæller det
om mit.

Cymbeline.

Det gjør mig ondt. Din egen Mund
har dømt dig; du maa lide Lovens Straf;
det er din Død.

Imogen.

Den hovedløse Mand

antog jeg for min Gusbond.

Cymbeline.

Bind ham flux,

og bring ham bort herfra.

Belarius.

Lov, Herre Konge!

Han er en bedre Mand end den, han slog;

hans Byrd er fuldt saa god som din, og han
 har gjort for dig langt meer, end hele Skarer
 som Cloten voved blot en Skramme for. —

(til Bagten.)

Slip kun hans Arme; de blev ikke stable
 til Vaand og Lænker.

Cymbeline.

Hvad, du gamle Krigsmand?

forspilder du den Løn, som end ei blev
 betalt, imens du prøve vil min Brede?
 hvorledes er hans Byrd saa god som min?

Arviragus.

Det var for meget sagt.

Cymbeline.

Det er hans Død.

Belarius.

Døe vil vi alle Tre; men jeg skal vise,
 at To af os er af saa høi en Byrd,
 som jeg har sagt om ham. — Nu, kjære Sønner,
 jeg nødes til at sige nu et Ord,
 som farligt er for mig, men Jer til Held.

Arviragus.

Din Fare være vor.

Guiderius.

Vor Lykke din.

Belarius.

Belan da! — Høie Konge, du har havt
 en Undersaat, som hed Belarius.

Cymbeline.

Hvad han? — han er en landsfordrist Forræder.

Belarius.

Ham er det, som er naaet til denne Alder,

og landsforvist, det er han, men Forræder,
det veed jeg ikke.

Cymbeline.

Før ham bort! Alverden

skal ikke redde ham.

Belarius.

Run ei for hidsig!

betal mig Fosterløn for dine Sønner,
og læg Beslag derpaa, saasnart den er
betalt mig.

Cymbeline.

Fosterløn for mine Sønner?

Belarius.

Jeg er for djærv og trodsig; — see, jeg boier
mit Knæ, og før jeg reiser mig, vil jeg
forfremme mine Sønner. Spar saa kun
den gamle Fader ei. Min høie Konge,
de tvende unge Herrer her, som kalde
mig Fader, og som troe, de høre mig til,
er ikke mine. Eders Lænders Aftom
er de, min Herre Konge; det er Blod
af Eders Blod.

Cymbeline.

Hvad siger du? mit Aftom?

Belarius.

Saa vist, som I er Eders Faders. Jeg,
den gamle Morgan, er Belarius,
som I engang forviste. Eders Lune
var al min Brøde, og min Straf var alt
mit Høiforræderi; min Lidelse
var Alt, hvad jeg har gjort; de ædle Prindsfer, —
thi Prindsfer er de, — har jeg fostret op

i tyve Aar; de har den Dygtighed,
 som jeg har kunnet lære dem; hvorvidt
 min Indsigt gif, det kender Eders Høihed.
 Euriphile, der fostrede dem op,
 og som jeg ægtede for dette Aar,
 stjal disse Børn, dengang jeg blev forvist;
 jeg overtalte hende; thi jeg havde
 jo saaet forud Straffen for min Gjerning:
 den Straf, min Trostak led, den æggede
 mig til Forræderi. Jo meer I sølte
 det svare Tab, desbedre naaede jeg
 Hensigten med mit Aar. Men, høie Konge,
 her har I Eders Sønner; jeg maa miste
 de kjæreste Lebsagere paa Jorden; —
 lad al Velsignelse herovenfra
 som Dug paa deres Hoveder neddryppe!
 thi de er værd at smykke Himlens Hvælving
 som Stjerner.

Cymbeline.

Kvalt af Taarer er din Røst.

Den Daad, I Tre har gjort, er meer utrolig
 end det, du der fortæller; mine Børn
 jeg misted; er det disse her, saa kunde
 jeg aldrig ønske mig to bedre Sønner.

Belarius.

Hav kun Taalmodighed. — Den Herre her,
 som jeg har kaldet Polydor, min Konge,
 er Eders Søn Guiderius, og denne,
 min Cadwal, er af Eders ædle Sønner
 den yngste, Arviragus; han var dengang
 svøbt i en Rappe, kostelig baldpyret
 af Dronningens, hans Moders, egen Haand;

den Kappe kan jeg til Bekræftelse
med Lethed lægge frem.

Cymbeline.

Guiderius havde

et Mærke paa sin Hals, en blodig Stjerne;

Det var et sælsomt Tegn.

Belarius.

Saa, det er ham;

Det Modermærke bærer han endnu;

Det blev ham givet af Naturens Visdom

til Kjendmærke nu.

Cymbeline.

Blev jeg da Moder

til Trillinger? Saa glad var ingen Moder

ved sin Forløsning. — Himlen give Jer,

der kom saa sælsomt ud af Eders Bane,

at herse der fra nu af! — Imogen,

et Kongerige har du tabt derved.

Imogen.

Nei Fader, tvende Verden har jeg bundet. —

I kjære Brødre, fandt vi saa hverandre?

Nægt ei, at det var mig, der talte sandest:

I kaldte mig jo Broder, mens jeg var

kun Eders Søster; jeg har kaldt Jer Brødre;

det var I.

Cymbeline.

Har I seet hverandre før?

Arviragus.

O. Saa, Herre.

Guiderius.

Og vi elskede hverandre

ved første Møde og blev ved dermed,
indtil vi troede, han var død.

Cornelius.

Det var
af Driften, som hun fik af Dronningen.

Cymbeline.

Vidunderlige Drift! naar skal jeg høre
den hele Sammenhæng? Den flygtige
Beretning har jo mange Sidegrene,
som skulde mere rigeligt udfoldes. —
Hvor leved du? hvorledes? hvordan kom du
i denne fangne Romers Tjeneste?
hvorledes blev du skilt fra dine Brødre?
hvorledes traf du paa dem først? hvorfor
undveg du her fra Hoffet og hvorhen?
Alt det samt, hvad der drev Jer Tre til Slaget,
og meget meer har jeg at spørge om,
saavel som alle Biomstændigheder,
i Rækkefølge; men til langt Forhør
er hverken Tid ei heller Sted beleiligt.
See Posthumus er gaaet trygt til Ankers
hos Imogen, og hun udsender mildt
som Kornmod sine Blik paa ham, paa mig,
paa sine Brødre, paa sin fordums Herre,
og træffer Alle med en Glædestraale,
som giver særstilt Gjenskin fra hver Entelt. —
Nu lad os gaae herfra og fylde Templet
med hellig Offerrog. —

(til Belarius.)

Du er min Broder;
det skal du altid agtes for.

Imogen.

J er

min Fader ogsaa; J har reddet mig
 til denne Glædens Stund.

Cymbeline.

Nu glædes Alle

paa disse Fanger nær; lad dem nu dele
 bort Held og Glæde med os.

Imogen.

Gode Herre,

nu vil jeg tjene Jer.

Lucius.

Vær lykkelig!

Cymbeline.

Den vældige Bersærk, der stred saa tappert,
 han havde været her paa rette Sted,
 en værdig Gjenstand for en Konges Tak.

Posthumus.

Jeg er den Krigsmand, som i fattig Klædning
 holdt Stand med disse Tre; min Dragt var, som
 mit Formaal dengang kræved. — J, Iachimo,
 kan vidne, det var mig; jeg havde Jer
 for mine Fodder, og jeg kunde dræbt Jer.

Iachimo. (knæler.)

Her ligger jeg igjen for Eders Fodder;
 men nu er det Samvittighedens Bægt,
 der slaaer mig ned, som Eders Styrke før.
 O, tag mit Liv, som er saa tidt forbrudt;
 men tag først Eders Ring og dette Armbaand,
 den ædlestes Fyrstindes Eiendom,
 der nogensinde Trostab spur.

Posthumus.

Kærl' ikke

for mig; den Magt, jeg eier over Jer,
er den at skaane Jer; min Hævn skal være
Tilgivelse; lev kun og vis Jer bedre
mod Andre.

Cymbeline.

Edelt dømt! min Svigersøn
skal lære mig Høimodighed. Til Alle
skal Naade strække sig.

Arviragus.

J stod os bi,
som om J troede, at J var vor Broder;
det glæder os, J er det.

Posthumus.

Eders Tjener,
er jeg, J ædle Prindsen. — Edle Romer,
lad Eders Spaamand komme hid. J Drømme
kom det mig for, den høie Jupiter
paa Ornens Ryg sig aabenbarede for mig
blandt flere Aandespyner af min Slægt;
og da jeg vaagned, fandt jeg paa mit Bryst
den Table her, hvis Indhold er saa dunkelt,
at jeg kan ikke fatte det. Lad ham
sin Kunst nu vise ved at tyde den.

Lucius.

Philarmonus.

Spaamanden.

Her er jeg ædle Herre.

Lucius.

Læs dette og forklar, hvad det vil sige.

Spaamanden. (læser.)

„Naar en Løveunge, ukjendt for sig selv, finder uden at søge og omfavnes af den bløde Luft, og naar den høie Ceders afshugne Grene, som i mange Aar have ligget døde, atter komme tillive, forenes med den gamle Stamme og groe som ufriske Skud, da skal Posthumus faae Ende paa sin Nød, og Britannien skal blive lykkeligt og blomstre i Fred og Overflod.“

Du, Leonatus, er jo Løvens Unge;
 IAAF Navnet, som du bærer, Leo=natus,
 rører det den rigtige og sande Tydning.

(til Cymbeline.)

Din ædle Datter er den bløde Luft,
 Det hedder mollis aër paa vort Maal,
 Og mollis aër, det er mulier,

(til Posthumus.)

Og denne mulier, det er din egen
 Trofaste Hustru, som for nylig her,
 Nylig efter Spaadomsordets Lydende,
 Ukjendt af dig, usøgt, omslynged dig
 Med blødt og lystigt Favntag.

Cymbeline.

Dette synes

Hel rimeligt.

Spaamanden.

Det høie Cedertræ,
 Rører Billedet paa dig, Kong Cymbeline;
 Den dens afshugne Grene pege hen
 Paa dine tvende Sønner, som var stjaalne
 Og gjaldt for døde mange Aar, men nu
 Har faaet Liv paany og har forenet
 Sig atter med din kongelige Stamme,

hvis Stud forjætte Fred og Overslod
for Britters Land.

Cymbeline.

Nu vel; saa vil vi da
med Fred begynde. — Gajus Lucius,
skjøndt Seierherre, vil vi hylde Cæsar
og Romerriget, og vi vil betale
den vante Skat; det var vor onde Dronning,
som raadte os derfra; men nu har Himlen
i sin Retfærdighed lagt tungt sin Haand
paa hende og paa hendes Et.

Spaamanden.

Nu stemme

de høie Magters Hænder Strængene
til Fredens Harmoni. Det Syn, som jeg
forkyndte Lucius for dette Slag,
som knap endnu er koldt, er opfyldt helt
i denne Stund. Thi Romerørnen fløi
fra Syd til Vest med stærke Vingeflag,
og stedsse blev den mindre, til den svandt
i Solens Straaler. Dette varsler om,
at Keiserørnen, Romas høie Cæsar,
skal knytte Venstabspagt med Cymbeline,
hvis Høihedsøglands bestraaler Vesterleben.

Cymbeline.

Pris være Guderne! Lad Røgen hæve
sig hvirvlende til deres Næsebor
fra Helligdommens Altre. Freden skal
forkyndes for vort Folk. — Saa fremad nu!
En romersk og en brittisk Fane vaie
i Venstabs sammen; saadan vil vi drage

pågjennem Staden Lud; i Jupiters,
 Gaden høies, Tempel skal vor Fred besværges,
 og dog ved en Fæst besegles. — Fremad nu! —
 End aldrig blev en Krig, før Blod og Sved
 har været ret afvættet, endt med slig en Fred.

(Alle gaar.)

Anmærkninger.

- S. 4. Cassibelan var Konge over Trinobanterne, et Folk i det sydlige Britannien, der modsatte sig Julius Cæsars Landgang; hans Brodersøn og Efterfølger var Tenantius, Fader til Cymbeline.
- 35. „Som i et romersk Bad“. — de romerske Bade vare forbundne med en Mængde Forlystelsesanstalter, deriblandt ogsaa usædelige.
- 39. „Med Eders Hanekam paa Hætten“. — Marrenes Huer var forsynet med en Hanekam.
- 43. „som et Marmorbilled i Gravkapellet“, — sigter til den sædvanlige Skik, at den Afdøde var afbildet sovende med foldede Hænder.
- 43. „Tereus“. — Det græske Sagn er følgende: Kong Tereus' Hustru Procne længtes efter sin Søster Filomele. Tereus lovede at hente hende; men paa Veien opslammedes hans vilde Lidenstabs; han tilfredsstillede den ved Vold, og for at skjule Forbrydelsen skar han Tungen af Filomele og indespærrede hende i et Taarn; Procne var først bleven stiftet ved Tereus' falske Beretning, men opdagede ved et Tilfælde Sostrens Opholdssted og sin Mands Brøde, som den stumme Filomele havde indvirket i et Teppe. Søstrene toge en gruelig Hævn ved at dræbe Tereus' og Procnes Børn, og da han rasende forfulgte dem, forvandlede Guderne dem alle, Tereus til en Hærfugl, Procne til en Svalle og Filomele til en Nattergal. —

- SS. 57. „Ræmrets Loft“ o. s. v. — Den hele Skildring svarer til saadanne Pragtværreiser, som stundom fandtes i Elisabeths Tid.
64. „Staden Lud“ (siden London). — Trinobanternes Hovedstad; den havde sit Navn af en ældre Konge, Lud, Cassibelans Broder.
66. „Giftblander med sin Tunge som sin Haand“. — Italien var i Middelalderen berøgtet for Giftblanderier.
70. „Frækt kneisende med Turban paa“. — De „Ræmper“, der omtales i Middelalderens Riddereventyr ere for det meste Saracener.
76. „Som en Klædning, der er af Moden“. — Det hørte til den Tids Skik at gemme sine brugte Klæder; (undertiden vel ogsaa at sive dem om, naar Stoffet var kostbart). Dronning Elisabeth efterlod 3000 Kjoler.
110. „Rødhalsen“. — Den engelske Folketro paaستااer, at denne Fugl (**Robin Redbreast**), naar den træffer Lige af et Menneste, bedækker dets Ansigt med Mos.
-

3. 57. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 100. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 101. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 102. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 103. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 104. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 105. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 106. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 107. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 108. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 109. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 110. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 111. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 112. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 113. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 114. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 115. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 116. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 117. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 118. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 119. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing
 120. "Kantons Voh" o. l. a. — Dem von Ellersing

Kjøbmanden i Venedig.

Personer.

Hertugen af Benedig.

Brindsen af Marokko.

Brindsen af Aragonien.

Antonio, Kjøbmand.

Basanio, hans Ven.

Salanio,

Salarino, } Venner af Antonio og Basanio.

Gratiano,

Lorenzo, Jessicas Elsker.

Schylock, en Jøde.

Tubal, en Jøde.

Lancelot, Schylocks Tjener.

Gobbo, Lancelots Fader.

Salerio, Et Sendebud fra Benedig.

Leonardo, Basanios Tjener.

Balthazar,

Stefano, } Portias Tjenere.

Portia, en rig Dame.

Nerissa, hendes Kammerjomfru.

Jessica, Schylocks Datter.

Senatorer, Retstetjente, en Fangevogter, Tjenere, Følge.

Handlingen foregaaer dels i Benedig, dels paa Belmont,
Portias Gods.

Første Act.

Første Scene.

En Gade i Venedig.

(Antonio, Salarino og Salanio komme ind.)

Antonio.

Min Tro, jeg veed ei selv, hvorfor jeg er
saa tung i Sind; det plager mig; I siger,
at det plager Jer; men hvor jeg fik det, fandt det,
hvordan det kom, af hvilket Stof det skabtes,
hvad det er født af, det maa jeg først lære.
Den Tungtsind gjør mig til en saadan Taabe,
at jeg kan neppe kjende ret mig selv.

Salanio.

Oi, Eders Tanke gynger vel paa Havet,
hvor Eders Gallioners stolte Seil, —
som Vølvens Adels, rige Handels herrer,
i i prægtigt Seiersoptog over Søen, —
see ned paa de smaa bitte Kræmmerstuder,
der neie dybt og hilse, mens de flyde
paa deres Seilbugsvinger dem forbi.

Salarino.

Ia havde jeg saameget Guds i Bove,
saa var den største Del af mine Tanker
paa Reise med mit Haab; bestandigt vilde
jeg plukke Græs, og see, hvor Vinden kom fra,

paa Kortet søge Rhed og Havn og Dæmning;
hver Ting, der gjorde mig bekymret for
min Ladning, vilde sikkert gjøre mig
tungsendig.

Salanio.

Ja, mit eget Vandepust,
der kjølede min Suppe, vilde volde
mig Febergysen, naar jeg tænkte paa
den Skade, som for stærk en Vind kan volde
tilføes. Jeg kunde ikke see paa Sandet
i Timeglasset uden strax at tænke
paa Revler og paa Grunde og at see
min rige Doria boret ned i Sandet,
med Toppen vendt nedunder Skroget, kysse
sin Grav. Hvor kunde jeg vel gaae til Kirken
og see den hellige Mur af Sten, og ikke
strax mindes om de farefulde Klipper,
som, naar de rørte blot mit ædle Skib,
paa Bølgen vilde strøe dets Krydrier
og flæde Brændingerne med min Silke, —
og med eet Ord: nu nys saameget værd,
og nu slet Intet? har jeg Tanke til
at tænke det, og mangler dog den Tanke,
at håndtes sligt, det gjorde mig tungsendig?
O ti! jeg veed det nok: Antonio er
tungsendig ved at tænke paa sin Handel.

Antonio.

Nei, jeg forsikrer Jer. Lad stee min Lykke,
jeg har ei vovet Altting paa een Planke
ei heller eetstedsken; min hele Velfærd
beroer ei paa mit Held i dette Ar;
derfor min Handel gjør mig ei tungsendig.

Salarino.

Saa maa det være Kjærlighed.

Antonio.

Fy, fy!

Salarino.

Ei heller Kjærlighed? Saa er I altsaa

stungfindig kun, for I er ikke glad,

og kunde fuldt saa gjerne lee og danse

og sige, I var lystig, just fordi

I var ei stemt til Tungfind. Nu, ved Janus

med sine tvende Hoveder, Naturen

kan stundom skabe løierlige Fyre;

den ene plirer altid skjelmst og leer

som Poppegøien ad hver Sækkepibe;

En har et Ansigt som en Edikebrygger

og viser aldrig Tænder til et Smil,

om Nestor svor, den Spøg var værd at lee ad.

(Bassanio, Gratiano og Lorenzo komme ind.)

Salanio.

Der er Bassanio, Eders ædle Frænde,

Lorenzo, Gratiano; nu Farvel;

vi overlade Jer til bedre Selskab.

Salarino.

Jeg vilde biet, til jeg fik Jer munter,

hvis ikke bedre Venner forekom mig.

Antonio.

Jeg sætter megen Pris paa Eders Selskab;

jeg tænker, I har eget Grinde

og griber Leiligheden til at gaae.

Salanio.

Godmorgen, ædle Herrer.

Bassanio.

Bedste Herr;

Naar faae vi os en Lystighed? sig, naar?

I blive nu saa fjeldne. — Skal det være?

Salanio.

Naar det er Jer beleiligt, er det os.

(Salanio og Salarino gaar.)

Lorenzo.

Nu, Herr Bassanio, da I har truffet

Antonio, vil vi forlade Jer;

men huff til Middagstid, hvor vi skal mødes.

Bassanio.

Jeg svigter ikke.

Gratiano.

Herr Antonio,

I seer saa daarlig ud; I tager Jer

vist Verden altfor nær; man taber den,

naar man vil købe den med stor Bekymring;

det er et Under, saa I er forandret.

Antonio.

Jeg tager Verden kun for Verden, Herre,

en Skueplads, hvor Hvermand har sin Rolle;

min er tungsindig.

Gratiano.

Lad mig spille Narren;

lad Rynkerne med Skjemt og Latter komme,

lad heller Vinen varme op min Lever,

end forrigfulde Suk mit Hjerte kjøle.

Hvi skal en Mand, hvis Blod er varmt, vel sidde

stiv, som hans Bedstefaders Marmorbilled?

med aabne Dine sove, liste sig

en Gulsot til af Brantenhed? — Hør nu,

Antonio, vi er Venner, og jeg taler
 om af Venstabs kun; der gives Folk, hvis Ansigt
 er overtrukket som den dørste Pøl,
 som holde sig i egenfindig Stilhed
 kun for at pyntes med den gode Mening
 om Visdom, Alvor og Dybsindighed,
 som om de sagde: „Jeg er Herr Drakel,
 og ingen Hund maa gjøe, naar jeg oplader
 min Mund.“ — O, kjære Ven, jeg kjender Folk,
 der gaae for Vise blot, fordi de sige
 slet Ingenting; isald de talte, blev
 hvert Dre jo fordømt, som hørte dem,
 fordi det sagde „Daare“ til sin Broder.

Nu derom kan vi altid tale mere;
 men sist ei med den Tungtsindsmading efter
 den Tosfetsvabbe, denne gode Mening. —
 Kom saa, Lorenzo. — Nu Farvel saalænge;
 I Eftermiddag slutter jeg min Præken.

Lorenzo.

Saa vil vi da forlade Jer til Middag;
 jeg bliver nok en af de stumme Vise;
 Gratiano tager altid Ordet fra mig.

Gratiano.

Hold du mig kun med Selstabs to Aar til;
 saa skal du ikke kjende Lyden af
 din egen Tunge.

Antonio.

Nu Farvel; jeg tænker,
 jeg bliver selv en Sladderhank tilsidst.

Gratiano.

Det talter jeg for; thi Tausshed er kun et Gode
 ved røgede Tunger og Piger, der er af Mode.

(Gratiano og Lorenzo gaae.)

Antonio.

Var det nu Noget?

Bassanio.

Gratiano snaffer en uendelig Mængde Jngenting, mere end nogen Mand i hele Benedig. Hans fornuftige Tanker er to Hvedeforn, skjulte i to Stjæpper Avner; man kan søge en hel Dag, inden man finder dem, og naar man har faaet fat paa dem, saa er de ikke den Umage værd, man har havt med at søge dem.

Antonio.

Naa, sig mig nu, hvad er det for en Dame, til hvem I lovet har en lønlig Valfart, og som I vilde tale om idag?

Bassanio.

Det er Jer velbekjendt, Antonio, hvormeget jeg har tilsat af min Formu, fordi jeg leved paa en større Fod, end mine svage Midler kunde taale. Jeg klynker ikke nu, fordi jeg standses i denne stolte Fart; min Sorg er kun, hvordan jeg reder mig med Ære fra den Gjæld, hvori et lidt for ødselt Levnet har hildet mig. Til Jer, Antonio, min Gjæld er størst i Penge som i Venstak, og Eders Venstak tør jeg tillidsfuldt betroe de Planer, jeg har fattet til at blive frit og fri for al min Gjæld.

Antonio.

Jeg beder, sig mig det, min Ven Bassanio, og, hvis det kan, som selv I altid kunde, bestaae for Ærens Dine, saa vær vis paa,

min Pung, jeg selv og Alt, hvad jeg kun evner,
staaer frit til Raadighed for Eders Onse.

Basanio.

O mine Drengear, saasnart jeg havde
forstuet en Pil, saa stød jeg Magen til den,
af samme Maal, den samme Ve, men passed
bedre paa den, for at finde, hvor
den første laa, og ved at vove begge
vandt jeg dem begge tidt; -- jeg nævner her
den Børneleg, fordi det, som skal følge,
er ren Ustyldighed. Min Gjæld til Jer
er stor, og, hvad jeg skylder Jer, er tabt
i Ungdomsovermod; men har I lyst
at skyde end en Pil den samme Ve,
som I har stuet den første, saa er jeg
forvisset om, at, mens jeg giver Agt
paa Sigtet, skal jeg enten finde begge,
eller ialtsald bringe Jer tilbage,
hvad sidst I voved, og taknemlig blive
i Eders Gjæld for, hvad I voved først.

Antonio.

I kender mig og spilder ikkun Tiden,
naar I med Omsvøb beiler til mit Venstreb;
idet I tvivler om, at jeg vil gjøre
mit Yderste, gjør I mig større Uret,
end om I ødsled bort Alt, hvad jeg eier.
Og derfor sig mig blot, hvad jeg skal gjøre,
saavidt som selv I veed, min Evne strækker,
og jeg er strax beredt dertil; nu tal.

Basanio.

I Belmont er en Dame, rig ved Arv
og stien; og, hvad der end er skønnere,

paa høie Dyder rig, og hendes Dine
 har stundom sendt mig skjøne, stumme Bud;
 hun hedder Portia, ei mindre værd
 end Catos Datter, Brutus' Portia.
 Og hendes Værd er ikke skjult for Verden;
 thi alle fire Vinde blæse did
 fra hver en Strand berømte Veilere,
 og hendes Solffinsloffer hænge ned
 om hendes Tinding som det gyldne Skind,
 og Belmont, hendes Borg, er Kolchos' Strand,
 hvor mangel Jason kommer for at beile;
 O, min Antonio, havde jeg kun Midler
 til der at tage Plads blandt Veilerne,
 saa varslers mig mit Sind et saadant Held,
 at uden Tvivl det vilde lyffes mig.

Antonio.

Du veed, at al min Rigdom er paa Søen;
 jeg har ei Penge nu, ei heller Varer,
 til strax at skaffe rede Mønt; gaa ud;
 prøv, hvad mit Navn formaaer her i Venedig;
 dets Kraft skal spændes til det Yderste
 for at udstyre dig til Belmontsreisen.
 Gaa strax og spørg dig for, hvor Penge faaes;
 det vil jeg med, og ganske vist jeg troer,
 for min Skyld faae vi dem og paa mit Ord.

(de gaae.)

Anden Scene.

Et Bærelse i Portias Hus paa Belmont.

(Portia og Nerissa komme ind.)

Portia.

Jeg forsikker dig, Nerissa, min lille Person er træt af
 denne store Verden.

Merisfa.

Det vilde I blive, bedste Frøken, hvis I havde Medgang i ligesaa overflødigt Maal, som I har Medgang. I Shovvel, efter hvad jeg kan see, er de Folk, der har ondt af sig selv for Meget, ligesaa syge som de, der vansmægte med Jngenting; og derfor er det ikke saa ringe en Lykke at være paa Middelveien; I Overskød faaer snarest graa Haar, men tilpas lever længst.

Portia.

Gode Tankesprog og godt sagte.

Merisfa.

De vilde være endnu bedre, hvis de blev godt overholdte.

Portia.

Hvis det var ligesaa let at gjøre, hvad der er godt, som det at vide, hvad der er godt at gjøre, saa blev Kapeller til Kirker og Stodderes Hytter til Fyrstepaladser. Det er en god Præst, som følger sine egne Lærdomme; jeg kan lettere lære en Snes, hvad der er godt at gjøre, end selv være en af Snesen og følge min egen Lære. (Hjernen kan opfinde Love for Blodet; men et hødt Temperament springer over en kold Forstrift; Springshyren Daarskab sætter som en Hare over Krøblingen, det gode Raads Færgergarn.) Men disse Betragtninger hjælpe mig ikke til at vælge en Mand. — O, det Ord vælge! Jeg kan jo hverken vælge, hvem jeg vil eller forkaste, hvem jeg ikke kan lide; saaledes er en levende Datters Villie tuet af en død Faders Villie; — er det ikke haardt, Merisfa, at jeg hverken kan vælge Noget eller forkaste Noget?

Merisfa.

Eders Fader har altid været dydig, og fromme Folk har gode Indskydelser paa deres Yderste. Derfor er jeg vis paa, at i det Lotterie, han har fundet paa med de tre Skrin af Guld, Sølv og Bly, hvori den, der vælger efter hans

Mening, vælger Jer, vil Ingen vælge rigtigt uden den, som I rigtig vil komme til at elste. Men hvor varme er Eders Følelser for nogen af de fyrstelige Beilere, som allerede ere komne?

Portia.

Vær saa god at regne dem op, og eftersom du nævner dem, vil jeg beskrive dem; efter min Beskrivelse kan du da slutte dig til mine Følelser.

Merisfa.

Der er nu for det første den Prinds fra Neapel.

Portia.

Det er en Plag; han taler aldrig om andet end om sin Hest, og betragter det som en stor Tilvæxt til sine gode Egenskaber, at han kan stoe den selv; jeg er meget bange for, at hans naadige Fru Moder har forseet sig paa en Beslagsmed.

Merisfa.

Saa er der Palsgreven.

Portia.

Han gjør ikke andet end surmuler, ligesom han vilde sige: „Vil I ikke have mig, saa kan I lade være!“ Han hører paa lystige Historier uden et Smil. Jeg er bange, han bliver til den grædende Filosof, naar han bliver gammel, siden han er saa fuld af kluntet Alvorlighed i sin Ungdom. Jeg vilde heller giftes med et Dødningshoved med en Knoffel i Munden, end med nogen af disse To. Gud fri mig fra begge de To.

Merisfa.

Hvad siger I om den franske Herre, Monsieur Le Bon?

Portia.

Vor Herre har slagt ham; saa faaer han vel gjælde for et Menneſte. Jeg veed jo nok, det er syndigt at spotte; men han! — Han har en Hest, der overgaaer Neapolitanerens;

Han har en flem Vane til at surmule, der overgaaer Pfals-
grevens; han er Alting og Ingenting; naar en Drossel fløi-
ter, giver han sig strax til at hoppe; han vil sægte med sin
egen Skygge; hvis jeg blev gift med ham, fik jeg tyve Mænd.
Vilde han forsmaae mig, saa skulde det være ham tilgivet; for
om han saa bliver gal af Kjærlighed til mig, saa kan jeg
aldrig gjøre ham Gjengjæld.

Nerissa.

Hvad siger I til Faulconbridge, den unge Baron fra
England?

Portia.

Ham siger jeg Ingenting til, veed du nok; for han
forstaaer ikke mig, og jeg ikke ham. Han kan hverken Latin,
Fransk eller Italiensk, og du kan frit gaae til Ting og gjøre
din Ed paa, at jeg kan knap for fire Skilling Engelsk. Han
er et net Mandssolseportræt; men af! hvem kan tale med en
stum Figur? Hvor sært han er klædt! jeg troer, han har kjøbt
sin Vams i Italien, sine Pluderhoser i Frankrig, sin Hue i
Tydskland og sine Manerer allevegne.

Nerissa.

Hvad mener I om den stotste Herre, hans Nabo?

Portia.

At han er en god og kjærlig Nabo; for han laante et
Dresigen af Englænderen og svor paa, at han vilde betale ham,
naar han kunde; jeg troer, at Fransmanden gif i Morgen
for ham og skrev under som Selvstyldner.

Nerissa.

Hvorledes synes I om den unge Tydster, Hertugen af
Sagens Brodersøn?

Portia.

Meget ilde om Morgenens, naar han er ædru, og over-
maade ilde om Eftermiddagen, naar han er drucken; naar

han er bedst, er han lidt værre end et Menneſte, og naar han er værſt, er han lidt bedre end et Dyr. Om der ſaa hænder det Bærſte, der kan hænde, haaber jeg dog, at jeg ſkal have Held til at ſlippe for ham.

Meriſſa.

Hvis han nu tilbød ſig at vælge og ſaa valgte det rette Strin, ſaa maatte I jo vægre Jer ved at opfylde Eders Faders Beſtemmelse, hvis I vægrede Jer ved at tage ham.

Portia.

Derfor beder jeg dig, af Frygt for det Bærſte, ſæt et ſtort Bæger Rhinſvin paa det urette Strin; for, om Djævelen var indeni og den Friſtelse udenpaa, veed jeg, han vilde vælge det. Jeg vil gjøre, hvad det ſkal være, Meriſſa, heller end gifte mig med en Svamp.

Meriſſa.

I behøver ikke at være bange, min Frøken, for at ſaae nogen af diſſe Herrer. De har meddelt mig deres Beſlutning, ſom virkelig er at reiſe hjem og ikke mere foruſeilige Jer med deres Beilen, med mindre I kan vindes paa en anden Maade end den, Eders Fader har forordnet, hvor det kommer an paa diſſe tre Strin.

Portia.

Om jeg lever, til jeg bliver ſaa gammel ſom Sibylle, vil jeg døe lige ſaa god Tomsfru ſom Diana, med mindre jeg vindes paa den Maade, min Faders Teſtament beſtemmer. Det glæder mig, at dette Sæt Friere er ſaa fornuftigt; for der er ikke en iblandt, uden at jeg inderligønſter, han var vel borte, og jeg beder Himlen ſtjænke dem en lykkelig Reiſe.

Meriſſa.

Huſter I ikke, Frøken, fra Eders Faders Tid, en Venetianer, ſom baade var en dannet og tapper Kavalier, der kom hertil iſølge med Markgreven af Montferrat?

Portia.

Jo, jo; det var Bassanio; — saaledes, troer jeg, han hed.

Nerissa.

Rigtig, min Frøken; af alle de Mænd mine ensfoldige Dine nogensinde har seet paa, var han den, der snarest forstjente en smuk Kone.

Portia.

Jeg huser ham godt, og jeg huser ogsaa, at han forstjente din Roes. — Naa, hvad er der?

(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren.

De fire Fremmede søge Eders Naade for at tage Afsted, og der er kommen Forbud fra en Femte, Prindsen af Marrokko, som melder, at hans Herre, Prindsen, kommer her om Aften.

Portia.

Runde jeg byde den Femte Velkommen lige saa hjerte-
ligt, som jeg byder de andre Fire Farvel, saa vilde jeg være
glad ved hans Ankomst. Har han en Engels Sind og en
Djævels Skind, saa vilde han dog være mig kjærere til Skrif-
temaal end til Giftermaal. Kom, Nerissa. — Gaa du isor-
veien, min Ven. — Mens vi lukke Porten efter en Veiler,
d banker en anden paa Døren.

(de gaae.)

Tredie Scene.

En offentlig Plads i Venedig.

(Bassanio og Shylock komme ind.)

Shylock.

Tretusinde Dukater, — godt.

Bassanio.

Ja, og paa tre Maaneder.

Shyloek.

Paa tre Maaneder, — godt.

Bassanio.

Hvorfor, som sagt, Antonio indestaaer.

Shyloek.

Antonio indestaaer, — godt.

Bassanio.

Kan I hjælpe mig? vil I vise mig den Billighed?
Maa jeg høre Eders Svar?

Shyloek.

Tretusinde Dukater, paa tre Maaneder, og Antonio indestaaer.

Bassanio.

Hvad svarer I derpaa?

Shyloek.

Antonio er god.

Bassanio.

Har I hørt Nogen sige ham Andet paa?

Shyloek.

O, nei, nei, nei, nei! — naar jeg siger, han er god, mener jeg, — forstaaer I, — at han er solid; men hans Formue staaer dog paa Spil; han har en Gallion paa Farten til Tripolis, en anden til Indien; jeg hører desuden paa Rialto, at han har en tredie paa Wei til Mexico, en fjerde til England, — og flere Spekulationer har han igang baade hist og her. Men Skibe er kun Planter, Sømænd er kun Menneffer; der er Landrotter og Vandrotter, Landtyve og Vandtyve, jeg mener Sørovere, og saa er der Fare fra Vand og fra Bind og fra Klipper. Alligevel er den Mand solid; — tre tusinde Dukater; — jeg troer, jeg kan tage imod hans Borgen.

Bassanio.

Det kan I være sikker paa.

Shyloek.

Jeg vil være sikker paa, at jeg kan, og for at være
sikker, vil jeg betænke mig. Kan jeg faae Antonio itale?

Bassanio.

Hvis I behager at spise til Middag med os.

Shyloek.

So vist, for at lugte Flesk; for at spise af den Bolig,
som Ederes Prophet fra Nazareth manede Djævelen ind i. —

Jeg vil kjøbe med Jer, sælge med Jer, tale med Jer og gaae
med Jer og saa videre; men jeg vil ikke spise med Jer, drikke
med Jer og bede med Jer. — Hvem er det, der kommer?

Bassanio.

Det er Herr Antonio.

(Antonio kommer ind.)

Shyloek. (affides.)

See, hvor han staaer og smidster som en Tolder!

Jeg hader ham, fordi han er en Christen,
men meer fordi i lav Enfoldighed

han laaner Penge gratis ud og sætter
os Rentefoden ned her i Venedig.

Hvis jeg faaer rigtigt Tag omkring hans Høfte,
skal mit gamle Nag til ham vel mættes.

Han hader os, Jehovas Folk; han spotter,

hvor Rjebmænd mest forsamle sig, med mig,
min Handel og min velfortjente Binding,

og kalder den for Ager. Gid min Stamme
maa visne, dersom jeg tilgiver ham!

Bassanio.

Nu, Shyloek, hører I?

Shylock.

Jeg regner efter,

hvormeget jeg for Tiden har i Ræse,
 og efter hvad jeg huster saa omtrent,
 kan jeg ei reise strax den hele Sum,
 tretusinde Dufater. — Ligemeg; —
 Tubal, en rig Hebræer af min Stamme,
 vil skaffe, — hi! — hvormange Maaneder
 var Eders Dnsse? — (til Antonio.)

Ei, Fred være med Jer,
 velbaarne Herre; det var netop Jer,
 vi talte om nu nys.

Antonio.

Shylock, endstjøndt
 jeg hverken tager eller giver Laan
 paa Renter, vil jeg nu dog for at hjælpe
 en Ven i Nøden, bryde denne Bane. —

(til Bassanio.)

Beed han Bæst, hvormeget I behøver?

Shylock.

Ja vist, ja vist, tretusinde Dufater.

Antonio.

Og paa tre Maaneder.

Shylock.

Det glemte jeg;

tre Maaneder, ja vist; det har I sagt mig.

Vel, I staaer inde; — lad mig see, — — men hør,
 I sagde, tykkes mig, I tager iffe
 og giver iffe heller Laan paa Rente?

Antonio.

Det gjør jeg aldrig.

Shylock.

Dengang Jacob vogted

ifsin Morbroer Labans Faar; — den Jacob var
 iffra Fader Abraham, — saaledes havde
 hans vise Moder virket til hans Lærv, —
 den tredie Arving; ja han var den tredie.

Antonio.

Hvad har han her at gjøre? tog han Renter?

Shylock.

Nei, ingen Renter, ikke hvad man kalder
 rent ud for Renter; mærk, hvad Jacob gjorde.

Da han var kommen overens med Laban,
 at alle Lam med Pletter eller Striber

blev Jacobs Løn, og da nu Faarene

i Efterhøsten løb med Bædderne,

hvilken Forplantningsværket var i Gang

imellem den udbeskædte Flok, da tog

den snilde Hyrde Rjæppe, strællede dem,

og just som Parringsværket foregik,

og stillede han dem for de lystne Faar;

og da de nu blev drægtige, saa kaldt der

i Læmmetiden lutter brogede Lam,

og de var Jacobs. Dette var hans Binding,

og Gud velsigned ham; thi Binding er

Belsignelse, naar den er ikke stjaalen.

Antonio.

Det var et Lykkespil, han tjente for;

men Ting, det ikke stod til ham at fremme,

som Himlens Haand har styret selv og ledet.

Mon den Fortælling skal forsvare Renter?

eller Eders Guld og Sølv da Faar og Bædre?

Shylock.

Det veed jeg ikke; men det yngler godt. —
Men hør, min Herre. —

Antonio.

Hører I, Bassanio,

hvor Djævlén bruger Skriften til sin Fordel.
Den onde Sjæl, der tør beraabe sig
paa helligt Bidnesbyrd, er lig en Skurt
med Smil om Mund, et Uble smukt at see til,
men raadent indeni. Hvor smuk en Skal
dog Løgnen har.

Shylock.

Tretusinde Dukater, —

det er en fjøn, rund Sum. Tre Maanedes
fra tolv, saa lad mig see, hvad Renten bliver.

Antonio.

Naa, Shylock, skal vi blive Jer forbunden?

Shylock.

Min Herr Antonio, tidt og mangan Gang
har paa Rialto I forhaanet mig
for mine Penge og for mine Renter.

Jeg har det med taalsmodigt Skuldertræk;
thi taale, det er jo vor Stammes Mærke.

I kalder mig en Bantro og en Blodhund
og spytter paa min jødiske Talar,

blot for jeg drager Fordel af mit Eget. —

Nu da; nu synes det, I trænger til mig;

velan, I kommer til mig, og I siger:

„Shylock, lad mig faae Penge“, siger I,

I, som har spyttet paa mit Skjæg, har sparket
mig, som I sparkes bort en fremmed Røter
fra Eders Tærffel. I begjærer Penge. —

Hvad skal jeg svare? skal jeg ikke svare:
 „Har Hunde Penge? mon en Røter da
 kan laane Jer tretusinde Dukater?“ —
 Maaſtee jeg ſkulde bukke dybt og ſige
 i Slavetone, mens jeg neppe voved
 at trække Beiret, ydmygt hviſtende:
 „Høiædle Herre, I har spyttet paa mig
 i Onsdags, ſparket mig forgangen Dag;
 men anden Gang I kaldte mig en Hund;
 for diſe Høfligheder vil jeg nu
 til Gjengjæld laane Jer ſaa ſtor en Sum.“

Antonio.

Jeg kunde kalde dig derfor igjen,
 og ſpytte paa dig, ſparke dig igjen.
 Hvis du vil laane diſe Penge ud,
 ſaa laan dem ikke ſom til dine Venner; —
 Atthi naar tog Venſkab nogensinde Høſt
 fra ſine Venner af det golde Malm? —
 men laan dem heller ud ſom til din Fjende,
 Atthi, hvis han ei betaler, kan du dog
 med bedre Mine drive Bøden ind.

Shyløf.

Mei ſee dog, hvor I ſtormer ſtrag! jeg vilde
 være Venner med Jer, vinde Jer,
 forglemme hver en Tort, I gjorde mig,
 forſyne Jer med, hvad I trængte til,
 og ikke tage Skilling eller Hvid
 i Rente; men I vil ei høre mig.
 Mit Tilbud er dog godt.

Antonio.

Sa, det var Godhed!

Shyloä.

Den Godhed vil jeg vise; — gaa med mig
til en Notarius; udsted mig der
et simpelt Gjælds-brev, og for Løiers Skuld,
hvis ikke J betaler mig den Dag,
det Sted, den Sum, de Summer, som er nævnte
i Brevet, saa lad Bøden sættes til
et Skaalpunds Vægt af Eders sjære Kjøb,
som jeg kan sjære ud og vælge selv,
af hvilken Del af Eders Krop jeg lyster.

Antonio.

Top! den Forfærdning vil jeg undertegne
og sige, Jøden viser megen Godhed.

Bassanio.

J skal ei undertegne slige Vilkaar
for mig; jeg bliver heller i min Trang.

Antonio.

Vær ikke bange; den forfalder ikke;
om høist to Maaneder, en Maaned før
den er udløben, venter jeg jo hjem
tre Gange trefold, hvad den lyder paa.

Shyloä.

O, Fader Abraham, hvad disse Christne
dog er for Folk, hvis egen haarde Færd
har lært dem Mistillid til Andres Tanker!
Jeg beder, sig mig dog, hvis han forsømte
sin Frist, hvad kunde jeg dog vinde ved
at drive Bøden ind? Et Skaalpund Mandskjøb,
udstaaet af en Mand, er mindre værd
og mindre Nytte til end Kjøb af Faar,
af Oger eller Gjeber. — Jeg har sagt,
jeg viser denne Bennetjeneste

afkun for at faae hans Benſtab; hvis han vil
 modtage den, — nu godt! hvis ei, — Farvel!
 og løn ei med Fornærmelser mit Benſtab!

Antonio.

Jo, Shylock, jeg vil give den Forſkrivning.

Shylock.

Saa mød mig hos Notarius om lidt;
 ſtaſtal med ham den lyſtige Forſkrivning;
 jeg gaaer og tæller op Dukaterne,
 ſeer til mit Hus, ſom er betroet til
 den Døgenigts uſikre Varetægt,
 og jeg er hos Jer om et Dieblif.

(gaaer.)

Antonio.

Ja, ſtynd dig, brave Jøde! — Den Hebræer
 vil Chriſtnes ſnart; han bliver god og mild.

Baſſanio.

Jeg frygter ſagre Ord og Rækteſpil.

Antonio.

Naa, vi har Ingenting at frygte der;
 en Maaned før er mine Skibe her.

(de gaae.)

Anden Act.

Første Scene.

Belmont. Et Bærelse i Portias Hus.

(Trompetklang. Brindsen af Marokko med Følge, Portia og Nerissa med Følge komme ind.)

Brindsen.

Forsmaa mig ikke for min Farves Skyld,
den dunkle Dragt, jeg fik af Solens Brand,
som jeg er Nabo til og nær i Slægt.
Stil frem den skønneste blandt Mænd fra Nord,
hvor Phoebus' Ild knap tør Istappen op;
lad os for Eders Skyld en Nare aabne,
og see, hvis Blod, hans eller mit, er rødest.
Jeg siger Jer, min Frøken, dette Nafn
har stræmmet tappre Mænd og ved min Elskov
jeg sværger, at min Hjemstavns bedste Piger
har ogsaa elsket det; jeg ønsked ikke
at bytte denne Farve bort, undtagen
for Eders Gunst at vinde, sagre Dronning!

Portia.

Jeg kan ei ledes i mit Balg alene
af Pigeviets lunefulde Lyst;
dertil har Lykkespillet om min Skjæbne
berøvet mig den Ret at vælge frit;
men var jeg ved min Faders Bud ei bunden
og tvungen til at følge den som Hustru,
der vinder mig paa den bestemte Vis,
saa stod I, vidtherømte Prinds, saa høit
i Gunst hos mig, som Nogen af de Gjæster,
jeg end har seet.

Prindsen.

Hav Tak endog for dette;

Saa beder jeg, før mig til Strinene,
 at prøve der mit Held. Ved denne Sabel, —
 der fælded Sofi og en persisk Prinds,
 der vandt for Sultan Soliman tre Seire, —
 jeg vilde tvinge ned til Jord det Blik,
 der stirred stærpest, dæmpe Modet i
 det dristigste af alle Verdens Hjerter,
 rive Bjørnens Unger fra dens Over
 og tirre Løven, naar den hungrig brøler,
 for Jer at vinde, Frosten; men, desværre,
 naar Herkules og Richas faste Lærning,
 om hvem der er den stærkeste, kan Lykken
 give den svage Haand det bedste Kast;
 Aliden kan beseires af sin Smaadrenge,
 og saa kan jeg, ført af den blinde Lykke,
 gaae glip af, hvad en mindre Værdig naaer,
 og døe af Sorg.

Portia.

Hvad Lykken stjænter Jer,

det maa I nøies med, slet ikke prøve,
 paa Valget, eller sværge, før I vælger,
 at, hvis I vælger feil, saa vil I aldrig
 om Egetestab til nogen Kvinde tale.
 Derfor betænk Jer vel!

Prindsen.

Det vil jeg ikke.

Nu bring mig da til Valget.

Portia.

Først til Templet;

i i Eftermiddag skal I friste Lykken.

Prindsen.

Vær gunstig, Skjæbne; Lyffens Overmaal
mig venter, — eller Sorgens bittere Skaal!

(de gaae.)

Anden Scene.

Venedig. En Gade.

(Lancelot, Gobbo kommer ind.)

Lancelot.

Saa sandelig, min Samvittighed vil tillade mig at løbe bort fra denne Jøde, min Husbond. Fristeren er ved min Albu og frister mig og siger til mig: „Gobbo, Lancelot Gobbo, gode Lancelot,” eller „gode Gobbo” eller „gode Lancelot Gobbo, brug dine Ben, tag Fart, løb din Wei.” — Min Samvittighed siger: „Nei, tag dig ivare, ærlige Lancelot, tag dig ivare, ærlige Gobbo,” eller, som jeg sagde før, „ærlige Lancelot Gobbo, løb ikke, hold dig for god til at smøre Haser.” — Naada, den modige Frister byder mig pakke ind; „Marsch!” siger Fristeren; „afsted, for Guds Skyld,” siger Fristeren; „skyd Hjertet op i Livet og løb din Wei.” — Naa, min Samvittighed falder mit Hjerte om Halsen og taler meget viselig: „Min ærlige Ben, Lancelot, du er jo en ærlig Mands Søn,” rettere sagt en ærlig Kones Søn, for, sandt at sige, min Fader var ikke helt fri; han havde en lille Smag, saadan en lille Tanke; — naada, min Samvittighed siger: „Ikke af Stedet!” — — „Afsted!” siger Fristeren. „Ikke af Stedet!” siger Samvittigheden. — „Samvittighed,” siger jeg, „dit Raad er godt.” — „Frister,” siger jeg, „dit Raad er godt.” — Lyder jeg nu min Samvittighed, saa bliver jeg hos Jøden min Herre, som, Gud forlade mig, er en Slags Dævel; og løber jeg bort fra Jøden, saa lyder jeg Fristeren, som med Forlov at sige, er Dævelen selv. Vist er det, at Jøden

er den livagtige Satan selv, og paa min Samvittighed! min Samvittighed er en Slags ond Samvittighed, at den byder mig til at raade mig at blive hos Jøden. Fristerens Raad er mere venstabeligt; jeg løber min Bei, Frister; mine Venner ere til din Tjeneste; jeg løber min Bei.

(Den gamle Gobbo kommer ind med en Kurb.)

Gobbo.

Mosjø, unge Fyr der; vær saa god at sige mig, hvor er Beien til Mosjø Jødens?

Lancelot. (affides.)

Himmel! det er min egen kjædelige Fader, som er meer end starblind, hel stotblind, og han kjender mig ikke. — Jeg vil anstille en Prøve med ham.

Gobbo.

Mosjø, unge Kavaler der, vær saa god at sige mig, hvor er Beien til Mosjø Jødens?

Lancelot.

Drei af til Høire ved det næste Hjørne; men ved det allernærmeste Hjørne skal I dreie af tilvenstre; men ved det allerførste Hjørne, I kommer til, maa I endelig hverken dreie til høire eller tilvenstre, men drei ligefrem tilsiden af Jødens Hus.

Gobbo.

Herre Gud! det bliver en slem Bei at finde. Kan I sige mig, om En, der hedder Lancelot, der boer hos ham, boer hos ham eller ikke?

Lancelot.

Taler I om den unge Mosjø Lancelot? — (affides.) Pas paa, nu skal jeg gjøre Blæst! — Taler I om den unge Mosjø Lancelot?

Gobbo.

Ingen Mosjø, Herre, men en fattig Mands Søn.

Hans Fader, om jeg selv skal sige det, er en stiftelig, overmaade fattig Mand og, Gud skee Tak, ved god Helsen!

Lancelot.

Ja, lad nu hans Fader være hvem han vil, vi taler om den unge Mosjøs Lancelot.

Gobbo.

Heres Velbaarenheds Ven og Lancelot, Herre.

Lancelot.

Ergo beder jeg Her, gamle Mand, ergo anmoder jeg Her, taler I om den unge Mosjøs Lancelot?

Gobbo.

Om Lancelot med Eders Velbaarenheds Tilladelse.

Lancelot.

Ergo Mosjøs Lancelot; tal ikke om Mosjøs Lancelot, Fader; for den unge Herre er ifølge Stjæbnen og Parcerne og deslige løierlig Snak og de tre Søstre, og deslige lærde Sager, virkelig hedengangen eller, som man siger, rent ud sagt, himlet.

Gobbo.

Oh, Gud forbyde det! den Dreng var ret min Alderdoms Stav, ret min Støtte.

Lancelot.

Seer jeg ud som en Knippel eller en Stolpe eller en Stav eller en Støtte? — Kender I mig, Fader?

Gobbo.

Al, Gud naade mig, jeg kender Her ikke, unge Herre! Men jeg beder Her, sig mig, er min Dreng, — Gud glæde hans Sjæl! — levende eller død?

Lancelot.

Kender I mig ikke, Fader?

Gobbo.

Al, Herre, jeg er starblind, jeg kender Her ikke.

Lancelot.

Naa, sandelig, om I ogsaa havde to gode Dine, saa kunde I endda tage feil ad mig; det er en klog Fader, der kender sit eget Barn. Hør nu, Gamle, jeg skal fortælle Jer Nyt om Eders Søn. Giv mig Eders Belsignelse! Sandhed kommer altid for Dagen; Mord kan ikke dølges længe; et Menneſtes Barn kan nok; men tilſidſt vil Sandheden frem.

Gobbo.

Jeg beder, ſtaa op, Herre, jeg er vis paa, I er ikke min Dreng, Lancelot.

Lancelot.

Jeg beder, lad os nu ikke narres meer om det, men giv mig Eders Belsignelse. Jeg er Lancelot, før Eders Dreng, nu Eders Søn, altid Eders Barn.

Gobbo.

Jeg kan aldrig troe, at I er min Søn.

Lancelot.

Jeg veed ikke, hvad jeg ſkal troe derom; men jeg er Lancelot, Jødens Tjener, og jeg er vis paa, at Margrethe, Eders Kone, er min Moder.

Gobbo.

Ja, Margrethe, det er rigtignok hendes Navn, og det vil jeg ſværge paa, at er du Lancelot, ſaa er du mit eget Kjød og Blod. Ih, du store Gud! hvad for et Skjæg du har ſaaet! du har ſaaet mere Haar paa din Hage, end Blis, mit Enſpænderøg, har i ſin Hale.

Lancelot.

Saa ſkulde jeg troe, det er gaaet tilagters med Blisſes Hale; for det veed jeg, at han havde meer Haar i ſin Hale, end jeg har paa Hagen, da jeg ſaae ham ſidſt.

Gobbo.

Herre Gud! hvor du har forandret dig! hvordan kom-

mer du og din Herre ud af det? Jeg har bragt en Foræring med til ham. Hvordan kommer I ud af det?

Lancelot.

Godt, godt; men jeg for min Del, eftersom jeg just har flaaet mig til Ro med, at jeg vil løbe min Bei, saa har jeg ingen Ro, førend jeg faaer løbet et Stykke. Min Herre er en rigtig Jøde. Giv ham en Foræring! En Strikke flulde I give ham. Jeg er sultet ihjel i hans Tjeneste, I kan tælle hver Finger jeg har, med mine Ribben. Fader, jeg er glad ved, at I er kommen. Giv mig Eders Foræring til Bassanio; han giver rigtig deilige nye Liberier; hvis jeg ikke kommer i Tjeneste hos ham, saa vil jeg løbe saa langt, som Vorherre har skabt Bei. — Nei, det var da et Held! der kommer Manden. Færd med ham, Fader! for jeg vil være en Jøde, om jeg tjener Jøden længer.

(Bassanio kommer med Leonardo og et Par Andre.)

Bassanio.

Det kan I gjerne gjøre; men skynd Jer, saa at Aftensmaaltidet kan være færdigt til Klokken fem senest. Sørg for, at disse Breve blive afleverede; lad Liberierne sætte i Arbejde og bed Gratiano at komme strax hjem til mig.

Lancelot.

Slag med ham; Fader!

Gobbo.

Gud velsigne Eders Velbaarenhed!

Bassanio.

Mange Tak! Vil du mig Noget?

Gobbo.

Her er min Søn, Herre, en stakkels Dreng, —

Lancelot.

Nei, ingen stakkels Dreng, Herre, men den rige Jødes Tjener; jeg vilde, som min Fader nærmere skal specificere —

Gobbo.

Han har, saa at sige, en stor Declination til at tjene —
Lancelot.

Tingen er den, fort og godt, at jeg tjener hos Jøden,
og det er mit Onste, som min Fader vil specificere —

Gobbo.

Hans Herre og han forliges, med Eders Velbaarenheds
gunstige Tilladelse, som Hund og Kat.

Lancelot.

Kort sagt, den rene Sandhed er, at formedelst Jøden
har gjort mig Uret, saa finder jeg Anledning, som min Fa-
der, der, som jeg haaber, er en gammel Mand, skal nærmere
fructificere Jer —

Gobbo.

Her har jeg en Ret Duer, som jeg vilde forcere Eders
Velbaarenhed, og min Begjæring er —

Lancelot.

Kort og godt, Begjæringen gaaer ud paa at malplacere
mig, som Eders Velbaarenhed vil erfare af denne gamle
Mand, og naar jeg selv skal sige det, omendstjændt han er en
gammel Mand, saa er han dog min Fader, stakkels Mand.

Bassanio.

Tal En ad Gangen; hvad er din Begjæring?

Lancelot.

At tjene Jer, Herre.

Gobbo.

Det er netop det Graverende ved Sagen, Herre.

Bassanio.

Jeg kjender dig; din Bøn er opfyldt; Shylock,
din Herre, har idag talt med mig om dig;
han har forfremmet dig, hvis det er Fremgang

at stifte fra den rige Jødes Brød
til Tjener hos en fattig Adelsmand.

Lancelot.

Det gamle Ordsprog er meget godt belst imellem min
Herre, Shylot, og Jer, Herre: I har „Guds Naade“, Herre,
og han har „nok“.

Basanio.

Du taler vel. — Gaa, Fader, med din Søn;
tag du nu Afsted med din gamle Herre,
søg saa min Bolig op; (til Følget.)

see til, han saaer

et Liberi meer pyntet end de Andres.

Lancelot.

Rom, Fader. — Nei, jeg kan ingen Tjeneste faae,
jeg! — jeg har ingen Tunge i Munden! — Naa, (seer i
sin Haand) hvis nogen Mand i Italien har en bedre Haand-
flade til at lægge paa en Evangeliebog for Ketten, saa, —
Jo, jeg saaer Lykken med mig. — See bare, her er en lille
Smule Kvindfolk! O, femten Koner er Ingenting! elleve En-
ker, og ni Gomsruer er kun en ringe Dosis for een Mand!
og at slippe tre Gange fra at drukne; og at være i Livs-
fare paa Ranten af en Sengedyne; — nei, det er nok ikke
held, det! Naa, hvis Lykken er et Fruentimmer, saa er hun
en stikkelig Løs til den Pris. — Rom, Fader; jeg vil tage
Afsted med Jøden i en Haandevending.

(Lancelot og Gobbo gaae.)

Basanio.

Saa, tænk paa det, min gode Leonardo;
naar det er kjøbt og ordentlig besørget,
kom strax igjen; iaften gjør jeg Gilde
for mine bedste Venner; stynd dig, gaa.

Leonardo.

Jeg skal besørge det paa bedste Maade.

(Gratiano kommer ind.)

Gratiano.

Hvor er din Herre?

Leonardo.

Der gaaer han, Herre.

(gaaer.)

Gratiano.

Herr Bassanio!

Bassanio.

Gratiano!

Gratiano.

Jeg har en Bøn til Jer.

Bassanio.

Den er allerede bevilget.

Gratiano.

J maa ikke sige mig Nei; jeg maa tage med Jer til

Belmont.

Bassanio.

Saa maa J vel. Men hør nu Gratiano,

J er for vild, for djærv, for rast i Munden;

ddet klæder Jer godt nok og gjælder ikke

vi vore Venners Dine for en Feil;

men, hvor man ikke kender Jer, der seer det

illidt nærvist ud. Bestræb Jer for at dæmpe

med nogle kolde Draaber Sindighed

Jert altfor raske Væsen, at jeg ikke

for Eders Wildstabs Skyld skal blive mistkjendt

der, hvor vi komme hen, og alt mit Haab

forspildes.

Gratiano.

Hør mig, Herr Bassanio!
 Hvis ei jeg bliver ærbar i mit Væsen,
 besteden i min Tale, bander kun
 en Gang imellem, gaaer med Bønnebogen
 i Kommen, seer andægtig ud, ja trækker
 min Hat saaledes over Dinene,
 imens tilbords man læser, sukker dybt
 og siger Amen, — ja hvis ei jeg følger
 al Artighedens Lov saa godt, som Nogen,
 der har sin Bedstemoder til Behag
 bestlittet sig paa Hellighedens Skin,
 saa tro mig aldrig meer.

Bassanio.

Godt, vi skal see,

hvordan I teer Jer.

Gratiano.

Ja, men for iasten
 jeg tager Forbehold. Jeg vil ei svare
 for, hvad vi gjør iasten.

Bassanio.

Det var Synd!

jeg ønsked heller, at I klædte Jer
 i Eders Lunes kjæreste Costume;
 thi vore Venner ville more sig.
 Men nu farvel; jeg har Forretninger.

Gratiano.

Og jeg skal til Lorenzo og de Andre;
 men vi vil møde Jer ved Episetid.

(de gaar.)

Tredie Scene.

Ethylofs Hus.

(Jessica og Lancelot komme ind.)

Jessica.

Det gjør mig ondt, at du vil bort fra Fader;
 Vort Hus er Helved; du, en lystig Djævel,
 Ogtog det lidt af Kjedsomhedens Smag;
 Minen nu farvel; der har du en Dukat;
 Gøg, Lancelot, ved Aftensbordet seer du
 Lorenzo, som din nye Herres Gæst; —
 Gæder, giv ham dette Brev, men hemmeligt;
 Gøg nu farvel, jeg vilde saare nødigt,
 Min Fader skulde see mig tale med dig.

Lancelot.

Farvel! — mine Taarer tale istedenfor min Mund. —
 Allerbeiligste Hedning! — yndigste Jøvinde! hvis ikke en
 Christen bærer sig ad som en Stjelm og løber af med dig,
 Saa tager jeg meget feil. Men farvel! disse tosfede Draaber
 Rer nærved at drukne mit mandige Mod; farvel!

(gaaer.)

Jessica.

Farvel, du gode Lancelot! — Al ja!
 Hvor det dog er en hæsliig Synd af mig
 At blues ved min Faders Barn at være!
 Men stjondt jeg er en Datter af hans Blod,
 Rer jeg det ikke af hans Sind. — Lorenzo!
 Hold du blot Ord, saa saarer jeg Fred og Ro;
 Jeg bliver Christen og din Mage tro.

(gaaer.)

Hjerde Srene.

Gaden.

(Gratiano, Lorenzo, Salarino og Salanio komme ind.)

Lorenzo.

Bed Aftengildet liste vi os bort,
forklæde os hos mig og er saa der
igjen paa snap en Time.

Gratiano.

Vi har ikke
gjort vore Tilberedelser.

Salarino.

Vi har
end ikke leiet Fakkelsbærere.

Salanio.

Det duer ikke, naar det ikke ordnes
med Smag; saa var det bedre, vi lod være.

Lorenzo.

Kloffen er fire nu; to Timer har vi
til vor Udrustning;

(Lancelot kommer ind med et Brev.)

Lancelot, hvad er der?

Lancelot.

Hvis I vil behage at brække dette her, saa vil det nok
give Jer Bæst.

Lorenzo.

Den Haandskrift kjender jeg, en deilig Haandskrift,
og mere hvid end det Papir, den skrev paa,
er Haanden selv, den deilige, der skrev.

Gratiano.

Et Elstovsbrev.

Lancelot.

Med Forlov, Herre.

Lorenzo.

Hvor skal du hen?

Lancelot.

Ei, Herre, jeg skal hen at bede min gamle Herre, Jø-
hannen, at spise tilaften hos min nye Herre, den Christne.

Lorenzo.

Wi! — der! (giver ham Penge.) og sig den skønne Jessica,
hvis jeg skal ei svigte; — sig det hemmeligt;
og gaa nu. —

(Lancelot gaaer.)

J gode Herrer, vil I saa
forberede Jer til denne Mafferade?
Jeg er forsynet med en Fakkeltænder.

Salarino.

Saa vist, jeg gjør mig færdig strax.

Salanio.

Jeg med.

Lorenzo.

Saa lad os mødes om en Time
i Gratianos Hus.

Salarino.

Det vil vi gjøre.

(Salarino og Salanio gaae.)

Gratiano.

Var Brevet ikke fra skøn Jessica?

Lorenzo.

Jeg maa betro dig Alt; hun siger mig,
hvoreledes jeg skal føre hende bort
fra hendes Faders Hus, hvormeget Guld
og Edelfstene hun vil tage med sig,
og at hun har en Pagedragt beredt.
Hvis hendes Fader, Jøden, bliver salig,

jaa er det for hans søde Datters Skyld,
 og aldrig tør vel Vanhæbd lægge Stød
 for hendes Fod, undtagen under Paaskud,
 at hun er Datter af en vantro Jøde.
 Kom nu og gaa med mig; læs det paa Veien;
 min Fakkelsbærer er ffjon Jessica.

(de gaae.)

Femte Scene.

Shylocks Hus.

(Shylock og Lancelot komme ind.)

Shylock.

Godt, du skal see, skal skjønde selv Forstjællen
 imellem gamle Shylock og Bassanio. —
 Hør, Jessica! — Der skal du ikke fraadse,
 som du har gjort hos mig. — Hør, Jessica! —
 og sove, snorke, slide Klæder af dig. —
 Hør, Jessica!

Lancelot.

Hør, Jessica!

Shylock.

Hvem bad

dig kalde? jeg har ikke bedt dig kalde.

Lancelot.

Herren pleiede altid at sige til mig, at jeg kunde ingen
 Ting gjøre, uden at det blev befalet mig.

(Jessica kommer ind.)

Jessica.

J kaldte paa mig? hvad befaler J?

Shylock.

Jeg skal til Aftengilde, Jessica;
 der har du Nøglerne; — dog hvorfor gaaer jeg?

Af Vensteb har man ikke budet mig;
 de smigre mig; men jeg vil gaa af Hæd
 og fraadse paa den ødsle Christnes Regning. —
 Gaa du paa Huset, Jessica, min Pige; —
 jeg gaaer saa nødt; der er noget Ondt,
 der brygges sammen mod min Fred og Ro;
 for jeg har drømt inat om Pengeposer.

Lancelot.

Jeg beder Jer, gaa, Herre; min unge Herre venter
 for Mecontentement af Eders Nærværelse.

Shyld.

Og jeg af hans.

Lancelot.

Og de har et Complot for, — jeg siger ikke, at I
 faaer en Mafferade at see; men gjør I det, saa var det da
 ikke for Intet min Næse sprang op at bløde anden Paastebdag,
 som traf ind i det Aar paa Asteonsdag for fire Aar siden
 om Eftermiddagen.

Shyld.

Hvad? Mafferade? hør du, Jessica,
 luk Dørene, og naar du hører Trommen
 og den krumhalsede Pibes stygge Hvin,
 saa kryb ei op i Vinduet, stik dit Hoved
 ei ud til aaben Gade for at see
 paa christne Narres oversmurete Hjæs;
 men luk mit Huses Dren, mine Vinduer;
 lad Lyden af de flove Narrestreger
 ei trænge sig ind i mit ædru Hus. —
 Ved Jacobs Stav, jeg har kun liden Lyst til
 at gaae til Gjæstebud iasten; men
 jeg vil dog gaae. — Gaa foran; sig, jeg kommer.

Lancelot.

Jeg skal gaae foran, Herre. — (affides til Jessica.)
Frøken, see kun alligevel ud ad Vinduet.

Snart er der en Christen nær,
som Føddindens Blik er værd. (gaaer.)

Shylof.

Hvad siger han, den Gjak af Hagars Slægt?

Jessica.

„Farvel, min Frøken,“ sagde han, ei Andet.

Shylof.

Den Nar kan være god nok, men en Slughals,
sen som en Snegl til Gavn, og han kan sove
om Dagen som et Murmeldyr. Vandbier
er der ei Plads til i min Kube. Derfor
jeg stiller mig ved ham og sender ham
til En, som han skal hjælpe til at øde
sin laante Pung. — Naa Jessica, gaa ind;
maastee jeg kommer strax igjen; gjør nu,
som jeg har sagt. Luk Døren vel ilaas.

„Den, som kan passe paa, skal mere faae;“
det Ord hver god Husholder gjemme maa.

(gaaer.)

Jessica.

Farvel! og hvis min Lykke svigter ei,
har du en Datter tabt, en Fader jeg.

(gaaer.)

Šjette Šrene.

Gade.

(Gratiano og Salanio komme ind maskerede.)

Gratiano.

Her er jo Buegangen, hvor Lorenzo
bad os at vente.

Salanio.

Det er over Tiden.

Gratiano.

Besynnderligt, at han forsømmer Timen!

En Elsker pleier at gaae foran Tiden.

Salanio.

O, Venus' Duer flyve tifold hurtigt
for at besegle nye Elskovspagter,
mod hvad de pleie, naar det gjælder om
at holde sporen Tro.

Gratiano.

Det er med Alting.

Hvem staaer fra Bordet med den samme Madlyst,

hvormed han satte sig? hvor er den Hest,

der traver hvert et mødigt Fjed tilbage

med samme friske Mod og Ild, hvormed

den gif dem første Gang? Alting i Verden

begjæres jo meer ivrigt, end det nydes.

See, Skibet, som en ødsel Ungersvend,

gaaer vimpelsmykket ud fra Hjemmets Bugt,

af Skjogen, Binden, kjælet for og savnet,

og vender hjem som den fortabte Søn

med revne Seil og bølgeslagne Planker,

tomt, plyndret, ødelagt af Skjogen, Binden.

(Lorenzo kommer ind.)

Salanio.

Nu ikke meer om det; der er Lorenzo.

Lorenzo.

Undstyld min lange Tøven, kjære Venner!

ei jeg, men mine Sykler ere Styld i,

at I maa vente. Gaaer I Lyst engang

at stjæle Jer en Hustru, skal jeg vente

paa Jer den samme Tid. — Kom nu, her boer
min Svigerfader, Jøden. — Er her Noget?

(Jessica kommer til Vinduet i Drengeskæder.)

Jessica.

Hvem der? sig det for Sikkerhedens Skyld,
skjøndt jeg tør sværge paa, jeg kjender Røsten.

Lorenzo.

Lorenzo, og din Elskede.

Jessica.

Lorenzo,

ja sandelig; min Elskede, tilvisse!

hvem elsker jeg saa høit? og hvem kan vide,
undtagen du, at jeg er din, Lorenzo?

Lorenzo.

Din Sjæl og Himlen vidner, at du er det.

Jessica.

Tag dette Skrin; det er Umagen værd;
det glæder mig, at det er Nat, at du
kan ikke see mig; thi jeg stammer mig
ved min Forvandling! o, men Kjærlighed
er blind, og Elskende kan ikke see
de smaa Daarstaber, som de selv begaae;
thi, hvis de kunde, vilde Amor selv
jo rødme ved at see mig omfåbt her
til Dreng.

Lorenzo.

Kom med og vær min Fællelsbærer.

Jessica.

Hvad? holde Lyset for min egen Stam?
den er jo selv kun altfor bar og lys;
du giver mig det Hverv at lyse, Ven,
imens jeg skulde være skjult.

Lorenzo.

Det er du

just i den nydelige Drengedragt;
men kom nu snart; thi Nattens tætte Mørke
vil tage Flugten, og man venter os
ved Aftengildet hos Basjanio.

Jessica.

Jeg laaser Døren og forgylder mig
med fler Dufater først; saa er jeg hos dig.

(gaaer fra Vinduet.)

Gratiano.

Det søde Barn er intet Jødebarn!

Lorenzo.

Bed Gud, jeg elsker hende ret af Hjerte;
thi hun er klog, hvis jeg kan dømme ret,
og hun er skøn, hvis ei mit Blik bedaares,
og hun er tro, som hun har nu bevist;
og derfor, som hun er, klog, skøn og tro,
skal hun i mit trofaste Hjerte boe.

(Jessica kommer ind.)

Hvad? er du der? — I Herrer, nu afsted!
paa Mafferaden maa vi være med.

(gaaer med Jessica og Salanio.)

(Antonio kommer ind.)

Antonio.

Hvem der?

Gratiano.

Antonio?

Antonio.

Men, Gratiano,
hvor er dog hele Resten henne? Kloffen
er ni, og vore Benner vente paa Jer. —

Faften ingen Mafferade; Vinden
er fprungten om; Bassanio vil ombord;
vel tyde Bud har jeg sendt efter Jer.

Gratiano.

Herligt! jeg onfter just af Hjertens Grund,
at vi var under Seil i denne Stund.

(de gaae.)

Syguende Scene.

Belmont.

(Portia og Prindsen af Marokko komme ind med Følge.)

Portia.

Træk Teppet fra, og lad den ædle Prinds
nu see de trende Skrin. — Gjør nu Fært Valg.

Prindsen.

Den første er af Guld med denne Indskrift:

„Den som mig vælger, faaer, hvad mangel Mand begjærer.“

Den anden Sølv; den giver dette Løfte:

„Den, som mig vælger, faaer Alt det, som han fortjener.“

Den tredje dunkelt Bly; den varsler plump:

„Den, som mig vælger, Alt maa give hen og vove.“ —

Hvor skal jeg vide, om jeg traf det Rette?

Portia.

Mit Billede glemmes i det ene Skrin;

Isald I vælger det, saa er jeg Eders.

Prindsen.

Saa styre da en Gud mit Valg! — Lad see! —

Indskrifterne vil jeg paa ny betragte.

Hvad har det Skrin af Bly at sige mig?

„Den, som mig vælger, Alt maa give hen og vove.“

give? — for hvad? for Bly? — vove for Bly? —

Det Skrin afstrækker. — Den, som vover Alt,

han gjør det dog i Haab om herlig Binding.
 Et gyldent Sind vil ei nedlade sig
 til uselt Muld. Nei jeg vil Intet vove —
 og jeg vil Intet give hen for Bly. —
 Hvad siger Sølvet med sit Jomfrustjær?
 „Den, som mig vælger, faaer Alt det, som han fortjener.“
 Alt det, som han fortjener? Stands, Marokko,
 og vei dit Værd med en retfærdig Haand.
 Hvis du vurderes efter egen Dom,
 fortjener du jo Nok; men dette Nok
 naaer dog maaskee ei op til denne Skjønne.
 Og dog, en Tvivl om min Fortjeneste,
 det var kun at nedsætte feigt mig selv.
 Hvad jeg fortjener! — Ei, det er den Skjønne,
 som jeg fortjener ved min Byrd, min Rigdom,
 min fine Dannelse, mit ædle Væsen
 og fremfor Alt min varme Kjærlighed.
 Hvad om jeg standsed her og gif ei længer? —
 Lad end engang mig see den Skrift i Guld.
 „Den, som mig vælger, faaer, hvad manges Mand begjærer.“
 Nei, det er hende! Hvermand attraaer hende!
 fra Verdens fire Hjørner komme de
 for at tilbede denne Helligdom,
 det Helgenbillede af Rjød og Blod.
 Hyrcaniens Ørner og Arabiens
 uhyre Heber er som Alfarveie
 for Prindsfer, der vil see stjern Portia;
 Storhavet, som med trodsigt Hoved spytter
 mod Himlens Ansigt, sætter ingen Bom for
 de Driftige; — som om det var en Bæk,
 de komme for at see stjern Portia. —
 Et af de trende gemmer hendes Billede.

Kan Bly da gemme hende? blot at tænke
 saa lav en Tanke hører Helved til;
 det er for grovt til blot at indeslutte
 i Gravens Mørke hendes Dødninglin.

Skal jeg da troe, hun fattet er i Sølv,
 ti Gange mindre værd end prøvet Guld?
 En syndig Tanke! Nei, saa dyr en Perle
 blev aldrig sat i ringere end Guld.

I England gives der en Mynt, som bærer
 et Billed af en Engel, trykt i Guldet; —
 dog det er præget udenpaa; her ligger
 en Engel indeni den gyldne Seng.

Her er mit Valg. — Nu lad mig Nøglen faae:
 Lad saa min Lykke blive, som den maa!

Portia.

Her er den, Prinds, og er mit Billed der,
 saa er jeg Eders.

(aabner Guldskrinet.)

Prindsen.

Helved! hvad er her?

Et Dødninghoved, i hvis Dienhule
 der er en skreven Seddel. — Lad mig læse.

„Ei Guld er Alt, hvad glimre kan,
 det Ord er gammelt i vort Land.

Mit Ydre loffed mangan Mand
 for tæt til Undergangens Rand.

Guld værner ei mod Ormetand.

Gik Klogskab med dit Mod i Spand, —
 ung Blod, men gammel i Forstand, —
 saa fik du bedre Svar forsand.

Farvel. Din Beilen blev til Band.“ —

Min Møie vandt kun liden Pris;
 Farvel da, Ild, Belskommen, Is. —
 Portia, Levvel; for tung er Afstedstunden
 til mange Ord; tavst gaaer en Overvunden.

(gaaer.)

Portia.

Let sluppet! — drag nu Leppet for og gaa; —
 Gid hver hans Ege vælge ligesaa!

(de gaae.)

Ottende Scene.

Gade i Venedig.

(Salarino og Salanio komme ind.)

2 Jeg har jo seet Bassanio seile bort;
 ti med ham er Gratiano reist; Lorenzo
 a var ganske sikkert ikke med paa Skibet.

Salanio.

2 Den Jødehund freg Hertugen af Søerne
 og fik ham med for at ransage Skibet.

Salarino.

2 Han kom for sent; de var alt under Seil;
 ti men Hertugen fik dog at vide der,
 ti man havde seet i en Gondol tilsammen
 2 Lorenzo med sin sønne Jessica;
 2 Antonio forsikred ham desuden,
 o at de var ikke paa Bassanios Skib.

Salanio.

2 Jeg har end aldrig hørt saa vildt et Banvid,
 i saa sælsomt, overdrevet og forvirret,
 i som da den Jødehund freg høit paa Gaden:
 „Min Datter! — O, Dukaterne! — Min Datter!
 i rømt med en Christen! — mine christne Penge!
 2 Dukater! Lov! Retsfærdighed! min Datter! —

en Pung Dufater, — to, — forseglede! —
 med dobbelte Dufater, som min Datter
 har stjaalet fra mig! — og Klenodier!
 to Stene, kostelige, dyre Stene!
 dem stjæl min Datter! Lov og Ret! find Pigen!
 hun har dem paa sig, Stene og Dufater!"

Salarino.

Og efter ham skreg alle Byens Drenge:
 „Hans Stene, hans Dufater og hans Datter!"

Salanio.

Kan vor Antonio blot i rette Tid
 betale; ellers maa han bøde for det.

Salarino.

Ha, det var vel, I huffed det; en Franskmænd,
 jeg talte med igaar, fortalte mig,
 at i det snævre Farvand, som gjør Stjel
 imellem England og de Franstes Land,
 er der et Fartøi strandet herfra Staden
 med kostbar Ladning; som han sagde det,
 jeg tænkte paa Antonio og ønsked
 i Stilhed, at det ei var et af hans.

Salanio.

En bedre Vædning træder ei paa Jorden.
 Jeg saae Bassanios og Antonios Afsted.
 Bassanio loved ham at skynde sig
 at komme hjem; han svared: „Gjør det ikke,
 forhast Jer ei, Bassanio, for min Skyld;
 men vent, til Tiden ret faaer modnet Alt;
 Forstrivningen, som jeg har givet Jøden,
 lad den ei Eders Elstovsdrøm forstyrre.
 Vær glad; vend først og fremmest Eders Tanker
 til Beilen og til saadan Elstovshypning,

— som passer bedst for Eders Stilling der!" —
 og da, med Diet fuldt af Taarer, rakte
 med bortvendt Ansigt han sin Haand tilbage
 og tryffede, forunderlig bevæget
 Bassanios Haand; saaledes stilttes de.

Salanio.

Jeg troer, han elsker Livet kun for hans Skyld.
 Kom, lad os søge ham; maaskee vi kunde
 adsprede ved lidt munter Skjemt det Mismod,
 hvori han søber sig.

Salarino.

Ja, lad os det.

(de gaae.)

Viende Scene.

Belmont.

(Merissa kommer ind med en Tjener.)

Merissa.

Saa, skynd dig, skynd dig nu; træk Leppet fra;
 Prindsen af Aragonien har svoret
 sin Ed, og kommer strax herhen til Valget.

(Trompetklang. Prindsen af Aragonien og Portia komme ind med
 Følge.)

Portia.

Min ædle Prinds, der staae de trende Strin;
 isald I vælger det, der gjemmer mig,
 saa skal vor Vielse fuldbyrdes strax;
 men hvis I tager feil, min ædle Herre,
 maa strax og uden Ord I drage bort.

Prindsen.

Tre Ting er jeg ved Ed forpligtet til:
 først, at jeg aldrig røbe tør for Nogen,

hvad for et Skrin jeg valgte; dernæst, hvis
jeg tager feil, vil aldrig i mit Liv
jeg beile til en Piges Haand; tilsidst,
hvis Lykken ikke staaer mig bi ved Valget,
forlader jeg Her strax og drager bort.

Portia.

Paa disse Vilkaar sværger hver, der kommer
til Lykkespillet om mit ringe Seg.

Prindsen.

Dertil er jeg beredt. Nu Lykke, hjælp
mit Hjertes Haab! — Guld, Sølv og ringe Bly. —
„Den, som mig vælger, Alt maa give hen og vove.“
Du maa see bedre ud, før jeg skal give
og vove. — Nu det gylde Skrin. Lad see!
„Den, som mig vælger, faaer, hvad mangan Mand begjærer.“
Hvad mangan Mand begjærer! Dette „Mangen“
kan tydes om den dumme Hob, der vælger
kun efter Skinnet, og som kun begriber,
hvad et forblindet Die lærer den,
der trænger aldrig ind, men bygger paa
den ydre Mur i Storm og Regn som Svalen.
Jeg vælger ei, hvad mangan Mand begjærer;
jeg vil ei gaae ilag med Hverdagsaander
og vil ei regne mig til Pøbelhoben. —
Nu da til dig, du Solver Skattegemme;
sig mig endnu engang, hvad er din Paasfrift?
„Den, som mig vælger, faaer Alt det, som han fortjener.“
Vel talt; thi hvem tør give sig isærd med
at daare Lykken og erhverve Hæder,
hvis ei Fortjenesten har stemplet ham?
Lad Ingen tage sig en Vre til,
han ei fortjener! O, blev Guds og Rang

og Embed ei ved lumpne Midler vundet!
 blev Grens Glands kun kjøbt ved sin Besidders
 Fortjeneste! hvormangen satte da
 sin Hat ei paa, som blotter nu sit Hoved?
 hvormangen blev ei tvungen til at lyde,
 som byder nu? hvormeget Trællepaf
 blev ei fra Grens rene Rjerne sigtet?
 hvormegen Gre blev der ikke sanket
 fra Tidens Grus og Avner for at straale
 i frist, fornyet Glands? — Dog til mit Valg.
 „Den, som mig vælger, faaer Alt det, som han fortjener.“
 Fortjenesten jeg vælger. Giv mig Nøglen;
 og lad mig lukke strax for Lykken op.

Portia.

For langt et Omsvøb for, hvad der I finder!

Prindsen.

Hvad nu? et Narrefjæs, der plirer ad mig
 og rækker mig en Seddel? Jeg vil læse.

Hvor lidet du dog ligner Portia!

hvorlidt mit Haab og min Fortjeneste! —

„Den, som mig vælger, faaer Alt det, som han fortjener.“

Fortjener jeg da kun et Narrehoved!

er det mit Værd? har jeg saa lidt fortjent?

Portia.

Alt domme og fornærme, det er to Ting,

og helt modsatte Ting.

Prindsen.

Hvad staaer der her?

„Sølv prøves i fyvsoldig Ild,

og den skal kaldes fyvsold snild,

som aldrig i sit Valg soer vild.

Hvo løber efter Styggespil

kun Skyggehæld ham falder til.

I Verden saae jeg mangan Nar,
der, som jeg selv, Solvflæder bar.

I hvem du saa til Rone taer
dog mig du med i Sengen har.

Gaa nu din Bei; du fik dit Svar!" —

Jo længer her jeg tøve vil,
des større Nar jeg bliver til.

Jeg kom med Narrehoved paa,
og nu med to jeg hjem skal gaae.

Farvel, min Skjønne; med min Tort
jeg svor at gaae taalmodig bort.

(gaaer.)

Portia.

Den Myg blev brændt i Lyset. — O de Narre;
al deres Overlæg slaaer netop til
af lutter Kløgt at tabe deres Spil.

Merisja.

Det gamle Ord er ingen Kjøtterlære:

„Hænges og giftes maa en Skjæbne være.“

Portia.

Merisja, kom, træk Leppet for igjen.

(En Tjener.)

Tjeneren.

Hvor er min Frøken?

Portia.

Her, hvad vil min Herre?

Tjeneren.

En ung Venetianer, Eders Naade,
er stegen af ved Porten; han er sendt
for at bebude Jer sin Herres Ankomst,
fra hvem han bringer omme Hilsener,

foruden sagre Ord og Artigheder
de kosteligste Gaver. Aldrig har
endnu jeg seet saa smukt et Elfskovsbud,
og aldrig kom saa liflig en April
med Varsel om den sagre Sommers Komme,
som dette Forbud kommer for sin Herre.

Portia.

Jeg beder, ti; jeg frygter halvveis for,
du snart fortæller, han er af din Slægt;
dit Søndagsvid du øder paa hans Pris.
Merissa, kom, jeg iler for at see
det Elfskovsbud, som kan saa net sig tee.

Merissa.

Basanio? — Gud Amor, lad det stee!

(de gaae.)

Tredie Act.

Første Scene.

En Gade i Venedig.

(Salanio og Salarino komme ind.)

Salanio.

Naa, hvad Nyt paa Rialto?

Salarino.

Ja, der bliver ved at gaae det Rygte, at et af Anto-
nios Skibe med rig Ladning er strandet i Strædet, God-
wins, troer jeg det kaldes, en meget farlig og uhyggelig Grund,
hvor man siger, at Skroget af mangen en stolt Seiler ligger

begravet, om ellers Mutter Fama er en rettskaffen Kone, hvis Ord staaer til Troende.

Salanio.

Jeg vilde ønske, hun var saa løgnagtig i den Sag som nogen Sladdersøster, der tygger Ingefær og vil bilde sine Naboer ind, at hun græder for sin tredie Mands Død. Men sandt er det, — uden Omsvøb og uden at slaae Bugter paa Samtalens jevne Landevei, — at den gode Antonio, den brave Antonio, — o, gid jeg havde et Tillægsord, der var godt nok til gjøre hans Navn Selvfab! —

Salarino.

Kom dog til Enden engang!

Salanio.

Ja, hvad mener du? — Enden er, at han har mistet et Skib.

Salarino.

Gid det maatte være Enden paa hans Tab!

Salanio.

Lad mig sige Amen, førend Djævelen slaaer en Streg over din Bøn; for der kommer han i en Jødes Vignelse.

(Shylock kommer ind.)

Naa, Shylock, hvad Nyt iblandt Kjøbmandene?

Shylock.

J veed Bested, Ingen bedre, Ingen bedre end J, om min Datters Flugt.

Salarino.

Det er sandt nok; jeg for min Del kjenner den Stræder, der gjorde Vingerne, som hun fløj bort med.

Salanio.

Og Shylock, for sin Del, vidste, at Fuglen var flyvefærdig, og saa er det jo altid deres Natur at forlade Neden.

Shylock.

Hun bliver fordømt for det.

Salarino.

Ja, hvis Djævelen skal være hendes Dommer.

Shylock.

Alt mit eget Kjød og Blod skal gjøre sig oprørst!

Salanio.

Hy, dit gamle Kadaver! oprørst i den Alder!

Shylock.

Jeg siger, min Datter er mit Kjød og Blod.

Salarino.

Der er større Forskjel paa Eders Kjød og hendes Kjød end imellem Stenful og Elfenben, større Forskjel paa Eders Blod og hendes Blod end paa Rødvind og Rhindevind. — Men sig os, har I hørt, om Antonio har lidt noget Tab tilføes eller ikke?

Shylock.

Der har jeg en slem Historie til; en Bankerotspiller, en Odeland, der neppe tør lade sit Ansigt see paa Rialto, — en Tigger, der altid kom saa stabselig paa Børsen! — Lad ham tage sig iagt for sin Forfærdning! Han kaldte mig altid en Nagertarl; — lad ham tage sig iagt for sin Forfærdning! han laante gjerne Penge ud af kristelig Artighed; — lad ham tage sig iagt for sin Forfærdning!

Salarino.

Naa, jeg veed da, I tager ikke hans Kjød, om han ogsaa lader Begæren forfalde. Hvad skulde I bruge det til?

Shylock.

Til Mading for Fisk; kan det ikke være til Føde for Andet, saa kan det være til Føde for min Hævn. Han har gjort mig Tort; han har stjålet mig ved en halv Million, har leet over mine Tab, spottet over min Vinding, forhaanet mit

Folk, krydset min Handel, kjølet mine Benner, ophidsset mine Fjender! Og hvad Grund har han dertil? Jeg er en Jøde. Har en Jøde ikke Dine? har en Jøde ingen Hænder, Lemmer, Ledemod, Sandsjer, Fornemmelser, Ridenstaber? Næres han ikke af samme Jøde, saares han ikke af samme Vaaben, er han ikke udsat for de samme Sygdomme, helbreedes han ikke ved de samme Lægemidler, varmes og kjøles han ikke af samme Sommer og Vinter som en Christen? Bløde vi ikke, naar I stikker os? lee vi ikke, naar I kildre os? døe vi ikke, naar I forgifter os? — og naar I gjøre os Fortred, skal vi da ikke hævne os? Er vi Eders Ege i alt Andet, saa vil vi ogsaa ligne Jer i det. — Naar en Jøde fornærmer en Christen, hvad er saa hans Ydmhyghed? Hævn. — Naar en Christen gjør en Jøde Fortred, hvad skulde saa hans Taalmodighed være efter de Christnes Exempel? Hævn! — Den Dndskab, som I har lært mig, vil jeg udøve, og det skulde gaae ilde til, om jeg ikke skal overgaae mine Læremestre:

(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren.

Edle Herrer, min Herre Antonio er hjemme og ønsker at tale med Jer begge.

Salarino.

Vi har været omkring allevegne for at lede efter ham.

(Tubal kommer.)

Salanio.

Der kommer en til af Stammen; Trediemand til det Par findes ikke, hvis ikke Fanden selv bliver til Jøde.

(Salanio, Salarino og Tjeneren gaae.)

Shylock.

Hvad nu, Tubal? hvad Nyt fra Genua? har du fundet min Datter?

Tubal.

Jeg er kommen tit paa Steder, hvor jeg hørte Tale om hende; men finde hende kan jeg ikke.

Shylock.

Saa, saa, saa, saa! en Diamant gaaet sloiten, som koster mig to tusinde Dukater i Frankfurt! Forbandelsen har aldrig rammet vort Folk før nu! jeg har aldrig følt den, før nu! — Totusinde Dukater for den, og andre kostbare, kostbare Stene! — Jeg vilde ønske, min Datter laa død for mine Fodder, og Edelstenene var i hendes Dren! jeg vilde ønske, hun laa paa Rigbaaren for mine Fodder og Dukaterne i hendes Kiste! — Intet Spor paa dem? — Ja, saa! — og jeg veed ikke, hvormeget der er givet ud til at søge efter dem. — O, Tab paa Tab! Tyven væk med saameget, og saameget for at faae fat paa Tyven; og ingen Dpreisning, ingen Hævn! — og der er ingen Ulykke paaferde, uden den, der falder paa mit Hoved, ingen Suk uden dem, jeg drager, ingen Taarer uden dem, jeg sælder!

Tubal.

Jo, andre Folk har ogsaa Uheld; Antonio har, efter hvad jeg hørte i Genua, —

Shylock.

Hvad? hvad? hvad? Uheld? Uheld?

Tubal.

Mistet en Gallion, der kom fra Tripolis.

Shylock.

Gud være lovet! Gud være lovet! er det sandt? er det sandt?

Tubal.

Jeg har talt med et Par af Matroserne, der blev reddede fra Skibbrudet.

Shylock.

Jeg takker dig, gode Tubal! Gode Nyheder! gode Nyheder! Ha! Ha! — hvor? i Genua?

Tubal.

I Genua, hørte jeg, havde Eders Datter forødt firfindstøve Dukater paa een Aften.

Shylock.

Du stikker en Dolt i mig! — jeg seer aldrig mit Guld mere! Firfindstøve Dukater paa et Bræt! firfindstøve Dukater!

Tubal.

Der kom flere af Antonios Kreditorer ifølge med mig til Venedig, som sværge paa, at han kan ikke andet end spille Bankerot.

Shylock.

Det glæder mig! jeg skal pine ham! jeg skal martre ham! det glæder mig!

Tubal.

En af dem viste mig en Ring, som han havde faaet af Eders Datter for en Abekat.

Shylock.

Saa gid hun da —! Du piner mig, Tubal; det var min Turtis; jeg fik den af Lea, da jeg var Ungkarl; jeg vilde ikke have givet den bort for en hel Urstov fuld af Abekatte!

Tubal.

Men med Antonio er det ganske vist ude.

Shylock.

Ja, det er sandt; det er meget sandt! gaa, Tubal, skaf mig en Retsbetjent, bestil ham fjorten Dage forud. Jeg vil have Hjertet af ham, hvis han lader Forstrivningen forfalde; for, naar han er borte af Venedig, kan jeg drive min Handel, som jeg vil. Gaa, gaa, Tubal, og mød mig ved

vor Synagoge. Gaa, min gode Tubal. Bed vor Synagoge, Tubal!

(de gaae.)

Anden Scene.

Belmont. Et Bærelse hos Portia.

(Portia, Bassanio, Gratiano, Nerissa og Følge komme ind; Udsættene ere udstillede.)

Portia.

Vent lidt; tøv dog en Dag kun eller to,
før I forsøger. Hvis I vælger feil,
saa mister jeg Jert Selvtab; tøv en Stund;
der er en Røst, der siger mig, — men det er
ei Elstov, — at jeg nødig mister Jer,
og Hadet pleier ikke, veed I selv,
at give Raad af den Bestaaffenhed;
men, for at I skal ikke misforstaae mig, —
og dog, en Pige har ei altid Ord
for sine Tanker, — helst jeg holdt Jer her
en Maaned eller to, før I skal prøve
Jert Held for mig. — Jeg kunde lære Jer
at vælge ret; men saa brød jeg min Ed;
det vil jeg ei; I kan gaae glip af mig;
men gjør I det, saa frister I mig til
et syndigt Onske, at jeg var mensooren.
O, Skam saa Eders Dine! de har tryllet
og tvedelt mig; den ene Halvdel af mig
er Eders og den anden Eders — nei,
jeg vilde sige min; men er den min,
saa er den Eders, og I faaer det Hele.
O, disse flemme Lider sætte Skranke
imellem Giermænd og deres Ret,

saa jeg, skøndt Eders, dog er ikke Eders. —
Men seer det, saa lad Lykken gaae til Helved
og ikke jeg; — jeg taler altfor længe;
men det er for at tynge Tidens Gang,
forlænge den og trække den i Langdrag,
for Eders Balg at sinke.

Bassanio.

Lad mig vælge;

thi, som jeg er, er jeg paa Pinebænten.

Portia.

Paa Pinebænten? saa bekjend da flux
alt det Forræderi, Jer Elskov følger.

Bassanio.

Kun Tvivlens stemme Høiforræderi,
der gjør mig ængstlig for min Elskovs Lykke;
saa godt kan Ild og Sneer boe venligt sammen,
som Svig kan enes med min Kjærlighed.

Portia.

I taler, frygter jeg, paa Pinebænten,
hvor Folk nødtvungne sige hvadsomhelst.

Bassanio.

Lov mig mit Liv, og jeg bekjender Sandhed.

Portia.

Nu vel, bekjend og lev!

Bassanio.

Bekjend og elsk!

det Summen er af min Bekjendelse;
O, søde Pinebænt, hvor Bødlen selv
vil lære mig det Svar, der frelser mig.
Men nu til Lykken og de trende Strin.

Portia.

Saa gaa da! jeg er gjemt i eet af dem;

hvis I mig elsker, finder I mig vist. —
 Nerissa og I Andre, træd tilside. —
 Musik skal tone, mens han gjør sit Balg;
 hvis han da taber, ender han som Svanen,
 der døer i Velsklang, og for at fuldende
 min Lignelse, mit Die være Strømmen,
 hans vaade Dødsfeng. — Men han kan jo vinde.
 Hvad er Musiken da? da er Musiken
 som Jubelklangen, naar et trofast Folt
 hylder sin nylig kronede Monark, —
 de søde Toner lig, som sig ved Daggrø
 idrømme snige til en Brudgoms Dre
 og kalde ham til Brudsfærd. — Nu gaaer han
 med ikke mindre Heltehed, men
 langt større Kjærlighed, end Herkules,
 da han befriede det Jomfruooffer,
 den Skat, som Troia jamrende betalte
 til Havuhyret. Jeg staaer her som Offer;
 de Andre hist er de dardanste Kvinder,
 der med forgrædte Dine komme frem
 at see, hvorledes hans Bedrift vil lyffes. —
 Gaa, Herkules.) Dit Liv er ogsaa mit.
 O langt, langt mere hjertelæmt jeg staaer
 og seer din Kamp, end du i Dysten gaaer.

(En Sang, medens Bassanio betænker sig paa Balget.)

Første Stemme.

Sig hvor sødes Elstovs Lyst?

i vort Hoved, i vort Bryst?

hvor er den foftræt trygt og tyft?

Anden Stemme.

Elstov er i Diet fød,

med Blikke foftræt, og sin Død

saaer den paa sin Ammes Skjød. —
 Saa jordes den med Klokkelang;
 nu begynd: Ding Dang, Ding Dang.

Chor.

Ding Dang, Ding Dang.

Bassanio.

— Saa er det ydre Væsen mindst sig selv;
 Det ydre Smykke daarer altid Verden.
 I Rettergang, hvor er en Sag saa smudsig,
 som ikke, naar med sagre Ord den smykkes,
 tilslører al sin Nedrigheid? — I Troen
 hvor er der saa fordømmelig en Løgn,
 som et ærbørdigt Ansyn jo kan laane
 et Skin af Helligheid og støtte den
 med Skriftens Ord og hylle til dens Daarstab
 med skjønne Prydelser? — Der gives ei
 en Last saa plump, at den jo tager paa sig
 et ydre Præg af Dyd. Hvormangen Kryster,
 hvis Hjerte er som Trappetrin af Sand
 saa trolost, bærer ikke Skjæg paa Hagen
 som Herkules og som den brede Mars,
 mens dog hans Lever, naar hans Indre prøves,
 er hvid som Mælk, og Tapperhedens Udvæxt
 er kun paataget for at kysse med.

See nu paa Skjønheid; du skal finde den
 kjøbt efter Bægt; og, — o Naturens Under! —
 den, som fik mest deraf at bære, bliver
 mest let og flygtig; disse gyldne Lokker,
 der kruse sig og bugte sig som Slanger
 og overgivent tumble sig med Binden
 paa denne laante Skjønheid, — ofte kjendes

de som en Arv kun fra et andet Hoved;
i Graven er den Skæl, hvorpaa de voxed.
Saaledes er det ydre Smykke kun
en troløs Strandbred ved et farligt Hav,
en prægtig Klædning paa en Negerstjønshed,
fortsagt et Sandheds Skin, som Tidens List
bruger til Snare for de Vifeste, —
og derfor vil jeg ikke vælge dig,
du blanke Guld, du haarde Midasføde,
ei heller dig, du blege Hvermandstræl,
der løber mellem Mand og Mand, men dig,
du magre Bly, der truer meer end lover;
din Enfold er meer end Beltalenhed;
dig vælger jeg; nu være Lykken med!

Portia.

Hvor hver en anden Følelse maa svinde!
Dovlraadighed, Fortovlelsen den blinde,
Angsten, Skinsygen med dens Rattebliske.
Min Elstov, stille! overvæld mig ikke!
lad sagtelig din Glæde regne ned;
for stor og rig er mig din Salighed;
dens Overmaal jeg frygter.

(aabner Blyskrinet.)

Bassanio.

Hvad er dette?

Stjøn Portias Billed? hvilken Halvgud kom
saa nær Naturen? rører Diet sig?
hvad eller synes det kun levende,
mens det paa mine Diestene vugges?
See, disse Læber aabne sig, adstille
af hendes søde Vande; ved saa stjøn
en Stranke maa saa stjønne Venner stilles.

See, her har Maleren i Haaaret været
 med Edderkoppens Kunst et gyldent Net
 at fange Hjerter i saa let som Myg
 i Spindevæven. O, men hendes Dine! —
 hvor kunde han dog see at male dem?
 mig tykkes, naar han havde malt det ene,
 det maatte have stjaalet begge hans
 og selv berøbet sig sin Mage. — Dog,
 saa meget som min Nos forringer karrig
 det Skyggebilleds Værd, saameget halter
 det Skyggebilled bag sit Væsen. — Her
 er Sedlen med min Lyffes Sum og Indhold.

(læser.)

„J, som ei efter Stinnet gaar,
 gid samme Held Jer times maa.
 Og du, hvem Lyffens Gunst faldt paa,
 udstræk ei længer din Altraa.
 Har du nu grebet Lyffen her,
 og er din Lyffe nu dig kjær,
 saa vend dig til din Hustru der;
 og med et Kys din Net begjær.“ —
 Et venligt Ord! — Tilgiv, paa dette Bud
 jeg giver og jeg tager, skønne Brud! —

(kysser hende.)

Som En, der kjæmped i en Bæddestrid
 og sætter nu til Folkets Gunst sin Lid, —
 naar rundt omkring han hører Jubelraab,
 saa staaer han svimmel mellem Frygt og Haab,
 om ham den Jubel gjælder eller ei, —
 saaledes, Udigste, staaer ogsaa jeg,
 i Tvivl, om det var Sandhed, som jeg saae,
 til J har selv sat Vissheds Segl derpaa.

Portia.

Seer mig, Herr Bassanio, her staaer jeg
 som den, jeg er; skøndt for min egen Skyld
 jeg ikke vil ærgjerrigt ønske mig
 langt bedre, ønsked jeg for Eders Skyld
 mig dog tregange tyvefold forbedret,
 tusindfold smukkere, tusind Gange
 saa rig; jeg vilde, for at stattes høit
 af Jer, i Dyder, Skjønhed, Rigdom være
 helt uden Lige; men min hele Sum
 er netop Noget, som, kort sagt, kun er
 en ung, ukyndig, uersaren Pige,
 der har det Held, at hun er ei for gammel
 til end at lære, og det større Held,
 at hun er ei saa dum, hun kan jo lære;
 det største Held er dog, at hendes Aand
 sig kjærligt giver hen i Eders Magt
 som til sin Husbond, Overherre, Konge.
 Jeg selv og Alt, hvad mit er, gaaer nu over
 i Eders Magt; fornylig var jeg Gier
 af dette skjønne Guds, mit Husbolts Frue,
 min egen Dronning; nu, i denne Stund
 er dette Guds, mit Husbolt og jeg selv
 i Eders Haand; jeg giver Jer det Hele
 med denne Ring; men hvis I stiller Jer
 ved den, bortskænker eller taber den,
 det varsler Eders Elfskops Undergang
 og giver mig en Ret til Klage mod Jer.

Bassanio.

Min Frosen, I berøver mig hvert Ord;
 kun Blodet taler nu i mine Aarer;

der er en Lummel i mit hele Væsen
 som, naar en elstet Fyrste nys har talt,
 en Summen høres blandt den glade Mængde,
 hvor Alting blandes sammen til et Raos
 af Ingenting undtagen lutter Glæde,
 snart lydelig, snart tavst. Men naar det steer,
 at denne Ring fra denne Finger skilles,
 da skilles ogsaa Livet, og da kan
 I sige trygt: Bassanio er død.

Nerissa.

Mit ædle Herstab, nu er Tiden kommen
 for os, der stod og saae vort Onste opfyldt,
 at raabe Held! ja Held vort ædle Herstab!

Gratiano.

Min Herr Bassanio, min ædle Frøken,
 jeg ønsker Jer alt Held, som I kan ønske, —
 jeg veed, I ønsker mit ei bort fra mig, —
 og naar det nu behager Eders Naader
 at holde Brudesaar, saa beder jeg,
 at jeg maa blive viet med det samme.

Bassanio.

Med Glæde, dersom du kan faae en Kone.

Gratiano.

Tak, Herre, det har I alt skaffet mig.
 Mit Die er saa raff som Eders, Herre;
 I saae paa Frøkenen, jeg saae paa Ternen;
 I elskede, jeg elskede; thi Nølen
 er hverken min Sag eller Eders, Herre.
 Paa Skrinet der beroede Eders Held;
 saa gjorde mit, som det nu træffer sig;
 imens jeg beilede i mit Ansigts Svend

og spør, indtil min Gane helt var tør
 af Elskovseder, naaede jeg tilsidst, —
 og hvis ellers Noget naaes tilsidst ved Løfter, —
 et Løfte om den Skjønnes Kjærlighed,
 og hvis Eders Lykke vandt Jer hendes Føden.

Portia.

Er dette sandt, Nerissa?

Nerissa.

Sa, min Føden,

og hvis det har Eders Bifald.

Bassanio.

Gratiano,

er det alvorlig ment?

Gratiano.

Tilvisse, Herre.

Bassanio.

Der Brudsfærd forskjønnes skal med Eders.

Gratiano.

Vi vil vædde med dem om tusinde Dukater, hvem der
 naaer den første Dreng.

Men, hvem er der? Lorenzo med sin Hedning?

Min gamle Ven, Salerio, fra Venedig?

(Lorenzo, Jessica og Salerio komme ind.)

Bassanio.

Lorenzo og Salerio! Velkommen!

Min fald min unge Myndighed har Ret til

at byde Jer velkommen her. — Min Portia,

Min allad, jeg byder mine kjære Landsmænd

Velkommen her.

Portia.

Jeg gjør det med, min Husbond,
og de skal være hjertelig velkomne.

Lorenzo.

Jeg takker Eders Naade. — Jeg, min Herre,
var ikke findet her at søge Jer;
men da jeg traf Salerio paa Veien,
bad han mig om, — han agted ingen Bægring, —
at følge ham herhen.

Salerio.

Det gjorde jeg
og havde Grund dertil, min ædle Herre;
han anbefales Jer af Herr Antonio.

(giver Bassanio et Brev.)

Bassanio.

Fortæl mig, før jeg aabner dette Brev,
hvordan min kjære Ven besinder sig.

Salerio.

Ei ilde, hvis det ikke er i Sindet,
ei heller vel, undtagen i sit Sind;
hans Brev vil aabenbare Jer hans Tilstand.

Gratiano.

Nerissa, tag dig af den Fremmede,
byd hende dog Velkommen. — Eders Haand,
Salerio! hvor gaaer det i Venedig?
hvor gaaer det med den kongelige Kjøbmand,
med vor Antonio? jeg veed, bort Held
vil glæde ham; som Jason har vi vundet
det gyldne Skind.

Salerio.

O, gid I havde vundet
det Skind, som han har mistet.

Portia.

Dette Brev

maa indeholde noget Skræffeligt;
 det stjæler Farven fra Bassanios Kind;
 en elstet Ven er død; thi intet Andet
 i Verden kunde jo saa voldsomt ryste
 et stærkt og mandigt Sind. Hvad? endnu værre? —
 Bassanio, jeg er jo din Halvdel nu,
 og ærligt skal du dele halvt med mig
 Alt, hvad det Brev har bragt dig.

Bassanio.

Søde Portia,

her staaer kun et Par Ord, saa sørgelige,
 som nogensinde plettede Papiret.
 Min Elskede, da først jeg tilstod dig
 min Kjerlighed, fortalte jeg dig ærligt,
 at al min Rigdom randt i mine Arer:
 jeg var en Adelsmand; — jeg talte Sandhed;
 og dog, endstjøndt jeg regned mig for Intet,
 saa skal du see, hvormeget jeg har pralet.
 Dengang jeg sagde dig, jeg eied Intet,
 da burde jeg jo sagt: jeg eier mindre
 end Intet; thi, oprigtig talt, jeg har
 mig selv forstrevet til en fuldtro Ven
 og har forstrevet, for at hjælpe mig,
 ham til hans værste Fjende. See, min Portia,
 her er hans Brev; Papiret er hans Legem;
 hvert Ord er som et aabent Saar, hvoraf
 hans Hjerteblod udstrømmer; — men, Salerio,
 er det da sandt? er alle hans Forsøg
 mislykkede? har ikke eet bragt Held?
 Fra Tripolis, fra Mexico, fra England,

fra Barbariet, Indien, Lissabon?
 har intet Skib undgaaet Dødsensstøbet
 paa Skjæret, Kjøbmænds Rædsel?

Salerio.

Ikke eet.

Desuden, troer jeg næsten, om han kunde
 betale Jøden nu med rede Penge,
 han tog dem ikke. Jeg har aldrig kjendt
 et Bæsen, der var stabt som Menneſte,
 saa gribs paa Næstens Undergang. Hertugen
 bestormer han fra Morgen og til Aften;
 han kalder det et Brud paa Statens Frihed,
 hvis ham hans Ret fornægtes. Tyve Kjøbmænd,
 Hertugen selv, de første Senatorer
 har Alle søgt at overtale ham;
 men Ingen faaer ham fra hans sidste Paaſtand
 om hans Forſkrivning og om Forſaldsbøden.

Jessica.

Imedens jeg var hos ham, hørte jeg
 han ſvor til Tubal og til Chus, hans Landsmænd,
 at langt han foretrak Antonios Kjøb
 for tyvefold Beløbet af den Sum,
 han ſtylder, og det veed jeg, ædle Herre,
 hvis Lov og Myndighed ei hindre det,
 ſaa gaaer det ilde med Antonio.

Portia.

Er denne Ven Jer kjær, ſom er i Nød?

Bassanio.

Min bedste Ven, den Edelſte paa Jorden,
 den ømmefte, utrætteligſte Sjæl,
 hvor han kan hjælpe, og en Mand, ſom har

meer af den gamle Romeræres Glands
end Nogen, som Italiens Lust indaander.

Portia.

Hvor stor er Summen, som han skylder Jøden?

Bassanio.

Tretusinde Dukater for min Regning.

Portia.

Hvad? ikke meer? betal ham strax sextusind
og slet hans Gjælds-brev ud; betal to Gange
sextusind og gjør denne Sum tredobbelt,
før paa en Ven, som den, du har bestrevet,
et Haar skal krummes for Bassanios Skyld.
Før mig til Kirken først og kald mig Hustru,
og saa flux til Venedig, til din Ven;
thi aldrig skal du hvile ved min Side
med en urolig Sjæl. Du skal faae Guld
til tyvefold den usle Gjæld at dække;
naar det er steet, bring hid din fuldtro Ven;
jeg og Nerissa vil imidlertid
som Jomfruer og Enker leve. Kom;
thi paa din Bryllupsdag skal du afsted.
Vær glad; tag vel mod dine Venner her;
dyrt er du kjøbt, desmer er du mig kjær —
Men lad mig høre Brevet fra din Ven.

Bassanio. (læser.)

„Kjære Bassanio, alle mine Skibe ere forulykkede; mine
Kreditorer blive haarde; min Formue er ødelagt; min For-
skrivning til Jøden er forfalden, og da jeg umuligt kan beholde
Livet, hvis jeg skal betale ham, er alt Mellemværende mellem
Jer og mig afgjort, hvis jeg blot kunde see Jer i min Død.
Gjør ikke destomindre, som I behager; hvis Eders Venstreb

ikke overtaler Jer til at komme, saa lad mit Brev ikke gjøre det."

Portia.

O, skynd dig dog, min Ven, reis uførtøvet.

Bassanio.

Jeg iler, da du giver selv dit Minde;
men førend jeg igjen er her hos dig,
skal ingen Seng mig sinke nogensinde,
og ingen Hvile stille dig og mig.

(de gaae.)

Tredie Scene.

En Gade i Venedig.

(Shylock, Salanio, Antonio og Fangevogteren komme ind.)

Shylock.

Pas paa ham, Sluttes! — ingen Snak om Meddynt! —
Det er den Daare, der gav Laan for Intet; —
pas paa ham Sluttes!

Antonio.

Hør dog, gode Shylock!

Shylock.

Jeg kræver min Forstrivning; tal kun ikke
et Ord mod min Forstrivning; jeg har svoret
en Ed, at jeg vil staae paa min Forstrivning.
Hund har du kaldt mig, før du havde Grund;
men er jeg Hund, saa vogt dig for min Tand.
Hertugen skal forstaafe mig min Ret.
Jeg undres, du forsømmelige Sluttes,
du er saa tosfet at gaae ud med ham
paa hans Begjæring.

Antonio.

Hør et Ord, jeg beder!

Shylock.

Forfkrivningen forlanger jeg; jeg vil
 ei høre dine Ord; Forfkrivningen
 er det, jeg vil, og derfor tal ei mere;
 jeg lader mig ei gjøre til en blød,
 vaadøiet Nar, der ryster paa sit Hoved
 og bliver rørt og sulker og gier efter
 for Christne Talsmænd. Følg mig ikke; jeg
 er fjed af Snak; jeg kræver min Forfkrivning.

(gaaer.)

Salanio.

Det er den mest ubøielige Hund,
 der nogenfinde var blandt Menneffer.

Antonio.

Lad ham kun være; jeg vil ikke længer
 forfølge ham med frugtesløse Bønner.
 Han staaer mig efter Livet; Grunden veed jeg:
 jeg frelst Mange fra hans Forsaldsbøder,
 der klaged deres Nød for mig itide,
 og derfor hader han mig.

Salanio.

Jeg er vis paa,
 Hertugen lader ikke Bøden gjælde.

Antonio.

Hertugen kan ei standse Rettens Gang
 for alt det Samkvems Skyld, som Fremmede
 har med Venedig; thi hvis Retten nægtes,
 saa roffes Troen paa Retfærdigheden;
 thi Stadens Handel og dens Rigdom samles
 fra alle Folkefærd. Kom, lad os gaae;
 min Sorg og mine Tab har svækket mig,
 saa jeg har knap et Skaalpund Kjød tilbage

til min blodgribske Kreditor imorgen.
 Kom, Slutter! — Maatte kun Bassanio komme
 og see sin Gjæld betalt, saa er jeg rolig!

(de gaar.)

Fjerde Scene.

Belmont.

(Portia, Nerissa, Lorenzo, Jessica og Balthazar komme ind.)

Lorenzo.

Min Frue, — skjøndt I hører selv derpaa, —
 I har en ædel, ægte Følelse
 for Venstabs Guddomsmagt; det kjendes klart,
 idet I bærer saa taalmodigt Savnet
 af Eders Husbond. O, men hvis I kjendte
 den Mand, som I har vist en saadan Ære,
 hvor gjæv en Adelsmand det er, I hjælper,
 hvor tro en Ven af Eders ædle Husbond,
 saa blev I mere stolt af Eders Gjerning,
 end vanlig Godhed kunde gjøre Jer.

Portia.

At gjøre Godt har aldrig angret mig
 og skal ei heller nu; thi mellem Venner,
 der omgaaes og henleve Tiden sammen,
 hvis Sjæle samme Venstabsbaand forbinder,
 maa der nødvendigvis jo være Lighed
 i ydre Væsen, Mand og Tænkemaade,
 og derfor troer jeg, at Antonio,
 der er min Husbonds Hjertensven, maa være
 min Husbond lig. Men er det saa, hvorkliden
 er da ei den Beføstning, jeg har anvendt
 for at løskjøbe ham fra djævelst Grumhed.
 Dog dette ligner alt formeget Selbroes;

derfor ei mere ; nu til noget Andet. —
 Lorenzo, jeg betroer i Eders Hænder
 Bestyrelsen og Magten her i Huset,
 indtil min Husbond kommer hjem ; jeg selv
 har gjort i Løn til Himmelen det Løfte
 at leve kun i Bøn og from Betragtning,
 i Selskab med Maria her alene,
 til hendes Mands og til min Husbonds Hjemkomst.
 Der er et Kloster tvende Mil herfra ;
 der agte vi at boe ; jeg beder Jer,
 at I vil ikke afflaae dette Hverv,
 som nu mit Venskab og Nødvendigheden
 paalægger Jer.

Lorenzo.

Af Hjertet gjerne, Frue,
 jeg lyder hvert af Eders milde Bud.

Portia.

Enhver af mine Folk veed alt min Villie
 og vil betragte Jer og Jessica,
 som det var Herr Bassanio og mig selv.
 Og nu Levvel, indtil vi sees igjen.

Lorenzo.

Gid Held og Glæde følge Jer, min Frue !

Jessica.

Al Hjertens Glæde ønskes Eders Naade.

Portia.

Jeg takker, og jeg ønsker Jer det samme.
 Farvel, min Jessica !

(Lorenzo og Jessica gaar.)

Nu, Balthazar !

du har bestandig vist dig brav og tro,
 saa vær det ogsaa nu. Tag dette Brev

og il, alt hvad et Menneſſe formaaer,
til Padua; Doktor Bellario,
min Frænde, ſkal du give det ihænde;
de ſkrivelſer og Klæder, han dig giver,
bring dem med al den Haſt, der tænkes kan,
til Færgſtedet, hvor man ſætter over
ſædvanlig til Venedig. Spild ei Tiden
med Død, men gaa; jeg er der ſørend du.

Balthazar.

Jeg iler, Eders Naade, hvad jeg kan.

(gaaer.)

Portia.

Hør nu Nerisſa, jeg har Noget for,
ſom du kan ikke gjætte; vore Mænd
ſaae vi at ſee, før de har tænkt derpaa.

Nerisſa.

Og ſaae de os at ſee?

Portia.

Ja viſt, Nerisſa,

men i en ſaadan Dragt, at de ſkal troe,
vi har det, ſom os fattes; jeg tør vædde
hvor høit du vil, at naar vi begge to
er klædt ſom Ungersvænde, bliver jeg
den nydeligſte Gut af os, der bærer
min Daggert kjæffeſt, taler med en Røſt,
der er i Overgang fra Dreng til Mand,
og gjør to Smaatrip til eet mandigt Skridt
og ſnapper ſom en ung foroven Friſtſtyr
om Slagsmaal og fortæller nette Løgne,
hvorledes ædle Damer beilede til
min Kjærlighed, og da jeg gav dem Nei,
ſaa tæredes de hen og maatte døe; —

dem alle kunde jeg dog ikke hjælpe; —
 og saa fortryder det mig, og jeg ønsker,
 at jeg dog ikke havde voldt dem Døden;
 en Snes Smaaløgne laver jeg af den Slags,
 saa Folk skal sværge paa, jeg slap fra Skolen
 istsor. Tro mig, jeg har mit Hoved fuldt
 af tusind slige kaade Lapsfester,
 som jeg vil øve.

Merisja.

Skal vi gaae for Mandfolk?

Portia.

Fy; hvad er det for Spørgsmaal dog, du gjør?
 tænkt, om en kaad Ordfløver hørte dig!
 Men kom; jeg skal fortælle dig det Hele,
 saasnart vi sidder i min Vogn; den venter
 ved Haveporten. Kom og lad os ile;
 idag skal vi jo reise tyve Mile.

Femte Scene.

Samme Steds. Have.

(Lancelot og Jessica komme ind.)

Lancelot.

Ja, det er vist nok; for, seer I, Faderens Synder skal
 hjem søges paa Børnene; derfor er jeg bange for Jer, det kan
 I stole paa. Jeg har altid været oprigtig imod Jer, og der-
 for siger jeg Jer nu mine Connexioner om Tingene; derfor
 vær I kun rolig for det; for jeg troer ganske vist, at I er
 fordømt. Der er kun eet Haab, der kan hjælpe Jer, og det
 er da ogsaa kun saadan et Slags uægte Haab.

Jessica.

Men sig mig dog endelig, hvad er det for et Haab?

Lancelot.

Ja, for Pokker! I kan da paa en Maade have det Haab, at Eders Fader ikke er Fader til Jer, at I ikke er Jødens Datter.

Jessica.

Det vilde jo rigtignok være en Slags uægte Haab; saa vil jo min Moders Synder blive hjemsegte paa mig.

Lancelot.

Ja det er ogsaa sandt; jeg er bange for, at I er fordømt baade for Faders og Moders Skyld, saa naar jeg slipper fra Scylla, Eders Fader, falder jeg i Charybdis, Eders Moder. Ja, saa er I fordømt paa begge Maader.

Jessica.

Jeg vil blive frelst ved min Mand; han har gjort mig til Christen.

Lancelot.

Da var det saamænd ikke noget at rose ham for; vi var Christne nok iforveien, netop saa mange, som der nogen lunde kunde leve sammen. Dette Christenmageri driver Præsten paa Svin iveiret; naar vi Alle blive Flekkeædere, saa kan vi snart ikke faae en Skive stegt Flest for Penge.

(Lorenzo kommer ind.)

Jessica.

Jeg skal fortælle min Mand, hvad du siger, Lancelot; see der kommer han.

Lorenzo.

Jeg bliver snart stinsyg paa dig, Lancelot, naar du saaledes trækker omkring med min Kone i Krogene.

Jessica.

Nei, du behøver ikke at være bange for os, Lorenzo; Lancelot og jeg er Uvenner; han siger mig rent ud, at der er ingen Maade for mig i Himlen, fordi jeg er en Jøde.

Datter, og han siger, at du er ikke noget godt Medlem af Samsundet, fordi du driver Glestepriisen iveiret ved at omvende Jøder til Christendommen.

Lorenzo.

Det kan jeg bedre forsvare for Samsundet, end du kan svare for den trinde Negerpige; den Sorte er jo paa gode Veie ved dig, Lancelot.

Lancelot.

Det er underligt, at I vil svarte den Sorte, Herre; men, hvis hun er af den Sort, saa er hun mere sort, end jeg tog hende an for.

Lorenzo.

Hvor dog enhver Nar kan lege med Ord! Jeg tænker, at den bedste Sort Bittighed vil snart blive den at tie stille, og Snalsomhed vil ikke være en Anbefaling for Andre end Papegøierne. — Gaa nu ind, Knøs; bed dem at gjøre sig færdige til Middag.

Lancelot.

Det er de, Herre; de har alle Mæver.

Lorenzo.

Herre Gud! hvad du er for en Bittighedsjæger; bed dem da, at gjøre Middagsmaden færdig.

Lancelot.

Det er den ogsaa, Herre; det gjælder bare, at dække Bordet.

Lorenzo.

Vil du da dække det?

Lancelot.

Jeg, Herre? nei, jeg veed nok, hvad der passer sig; det er Dugen, der skal dække det.

Lorenzo.

Endnu mere Ordsløveri! vil du vise hele din Bittigheds

Rigdom i et Dieblif. Forstaa dog en ligefrem Mands ligefremme Mening; lad dem dække Bordet, rette Maden an, og vi vil komme ind at spise.

Lancelot.

Bordet skal blive rettet an, Herre; Maden skal blive dækket, Herre, og om I vil komme ind og spise, det maa heroe paa Eders Luner og Indfald.

(gaaer.)

Lorenzo.

O hellige Fornuft, hvor han dog sladrer! den Nar har i Hukommelsen indplantet en Hær af Vittigheder, og jeg kjender hel mange Narre, mere høit paa Straa, udrustede som han, der for et Ordspil opoffre Sagen selv. — Nu, Jessica, hvorledes har du det? sig mig, du Søde, hvad synes dig om Herr Bassanio's Hustru?

Jessica.

Langt meer end jeg kan sige! Herr Bassanio bør føre nu et fromt og dydigt Livet; thi da han har en saa velsignet Hustru, har han jo Himlens Glæder her paa Jorden, og hvis det ikke huer ham paa Jorden, saa bør han aldrig finde Vei til Himlen. O, hvis i Himmelen to Guder vædted, om to af Jordens Kvinder, og den ene var Portia, saa behøvede den anden en Tilgift; thi vor stakkels Verden har ei hendes Lige.

Lorenzo.

Og en saadan Husbond har du netop i mig, som hun er Hustru.

Jessica.

spørg dog, hvad min Mening er om den Ting.

Lorenzo.

anden Gang; nu vil vi gaae tilbords.

Jessica.

lad mig rose dig, mens jeg har Madlyst.

Lorenzo.

nei, gjem det til Tidsfordriv ved Bordet;

du saa siger, vil jeg med det Andet

jætte.

Jessica.

Gødt. Dit Studsmaal skal du faae.

(de gaar.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Senatet i Venedig.

Hertugen, Senatorerne, Antonio, Bassanio, Gratiano, Salanio,
Salarino o. fl.)

Hertugen.

er Antonio her?

Antonio.

Ja, Eders Naade.

Hertugen.

Det gjør mig ondt for Jer; I har at møde

en Bederpart, der er saa haard som Sten,

en ubarmhertigt, raat Umenneske,

hans Hjerte rummer ei et Gran af Medynk.

Antonio.

Jeg veed, at Eders Høihed har bestræbt Jer
for at formilde Gødens haarde Fremfærd;
men da han er forhærdet, og der gives
ei noget lovligt Middel til at frelse
mig fra hans Had, saa sætter jeg min Taalmod
imod hans Raseri, og jeg er rustet
til at udholde med et roligt Sind
hans værste Hævn og Dndskab.

Dogen.

Send et Bud;

kald Gøden ind for Retten.

Salanio.

Eders Høihed,
han staaer ved Døren, og der kommer han.

(Shylock kommer ind.)

Hertugen.

Gjør Plads, og lad ham komme for vort Ansyn. —
Shylock, Alverden troer, jeg troer det selv,
at du kun driver dette Grumheds Spil,
indtil den sidste Handlingsstund; da troer man,
at du vil med Barmhertighed og Anger
forbavse os langt meer, end Alle nu
forbavses over din forstillede Grumhed;
og mens du fræver nu din Forsalbsbøde, —
et Pund af denne stakkels Kjøbmands Kjøb, —
vil du ei blot frasælde denne Bøde,
men rørt af menneftelig Bnk og Mildhed
Halvdelen skjænke ham af Hovedsummen,
idet du seer medynksomt paa de Tab,
som nylig vælted paa hans Skuldre ned,
og som vel kunde trykke ned til Jorden

den kongelige Kjøbmand og opvække Medlidenhed selv i et Bryst af Malm, i Hjerter af den haarde Flint, hos Tyrker og hos Tartarer, som var aldrig vante til at udøve fjærlig Mildhed. — Jøde, vi Alle vente nu et venligt Svar.

Shylock.

Min Hensigt har jeg meddelt Eders Høihed, og jeg har svoret ved vor hellige Sabbath, at jeg vil have den forsalbne Bøde; ifald I nægter det, lad Følgen komme over Benedigs Ret og Lov og Frihed. I spørger mig, hvorfor jeg heller vælger et Stykke Kjød end at faae udbetalt tretusinde Dukater. Derpaa giver jeg intet Svar. — Det er nu saa min Lyst; er dette Svar ei nok? — Om nu mit Hus er plaget af en Rotte, og jeg lyster at give ud tiusinde Dukater for at faae dræbt den? — Er det Svar ei nok? Der findes Folk, der ikke kan fordrage en Gris, der gaber; Nogle gaae fra Sandsen, saasnart de seer en Kat, og der er Andre, som, naar de høre Sækkepiben snøve, kan ikke holde tæt. Thi Sindets Drift behersker Videnskaben og bestemmer dens Retning efter egen Lyst og Ulyst. Begjærer I et Svar? Det er umuligt, at give nogen skjellig Grund, hvorfor den ei fordrage kan en Gris, der gaber, og den ei en uskyldig, nyttig Kat, og den ei Sækkepiben uden strax

nødvendigvis at gjøre sig tilskamme
 og selv besværet at besvære Andre.
 Saaledes kan jeg ikke give Grund, —
 og vil ei heller, — til at jeg forfølger,
 mig selv til Tab, min Sag imod Antonio,
 undtagen den: jeg har et indgroet Had,
 en særlig Affky for ham. Hvil Svar?

Bassanio.

Du Følesløse! det er intet Svar,
 der kan undskyldte denne Grumheds Strøm.

Shylock.

Mit Svar behøver ei at takkes dig.

Bassanio.

Og dræber da Enhver, hvad han ei elsker?

Shylock.

Hvem hader, hvad han ikke gjerne dræbte?

Bassanio.

Hver Krænkelser er dog ei strax et Had.

Shylock.

Vil du to Gange stikkes af en Snog?

Antonio.

Huft dog, at den, I trættes med, er Jøden.
 I kan saa gjerne staae paa Havets Bred
 og byde før sin Tid Høivandet synke;
 saa godt kan I med Ulven gaae i Rette,
 for den lod Faaret bræge for sit Lam;
 saa godt kan I forbyde Bjergets Graner
 at ryste deres høie Top og fuse,
 naar Himlens Stormvind ruffer deres Grene,
 saa let kan I det Haardeste forsøge,
 som mildne det, der haardest er i Verden,
 hans Jødehjerte. Derfor beder jeg,

gjør ingen flere Tilbud, ingen flere Forsøg; men lad saa kort og godt som muligt mig faae min Dom og Jøden faae sin Billie.

Bassanio.

Jeg byder dig sextusinde Dukat
istedenfor de tre.

Shylock.

Om hver Dukat
af de sextusinde var delt i sex,
og hvert et Stykke var en hel Dukat,
jeg tog den ei; jeg tog kun min Forstrivning.

Hertugen.

Hvor kan du haabe Naade, naar Du selv
flet ingen viser?

Shylock.

Hvilken Dom har jeg
at frygte, naar jeg ingen Uret gjør?
I har iblandt Jer mange kjøbt Trælle;
dem bruger I, som Æsler, Hunde, Muldyr,
til usel Trælledont, for I har kjøbt dem;
skal jeg nu sige til Jer: „Giv dem fri;
gift dem med Eders Døttre? hvorfor sveder
de under Byrder? lad dem faae et Leie
saa blødt som Eders, og lad deres Gane
af samme Retter kildres?“ — I vil svare:
„Det er vor Eiendom.“ — Jeg svarer Jer
det samme: det Pund Kjød, jeg kræver af ham,
er dyrefjæbt, er mit, jeg fordrer det.
I skal I nægter det, voi Eders Love!
saa har Benedigs Ret jo tabt sin Kraft;
en Dom forlanger jeg. Svar! faaer jeg den?

Hertugen.

Min Myndighed kan hæve Rettergangen,
hvis ei Bellario kommer her idag,
den lærde Doktor, som jeg har kaldt hid
til Bølgift.

Salanio.

Eders Høihed, udenfor
staaer der et Bud, der kom fra Padua
med Brev fra Doktoren.

Hertugen.

Bring os det Brev;
lad Budet komme ind.

Bassanio.

Antonio,

vær uforsagt! tab ikke Modet, Ven!
Jøden skal faae mit Kjød, Blod, Ben og Alt,
før du en Draabe Blod for mig skal miste.

Antonio.

Jeg er en smittet Væder mellem Hjorden,
bedst stiftet til at døe. Den svage Frugt
maa falde først til Jorden; lad mig falde!
Du kan ei gjøre bedre nu, Bassanio,
end leve selv og skrive mig min Gravskrift.

(Nerissa kommer ind, klædt som Skriver.)

Hertugen.

Er I fra Padua, fra Bellario?

Nerissa.

Bellario hilser ydmygt Eders Høihed.

(leverer et Brev.)

Bassanio.

Hvad skal den Kniv, du hvæsser der saa grundigt?

Shylock.

Udsfjære Bøden af min Skyldner der.

Gratiano.

Din Sjæl og ei din Saal, du onde Jøde,
kan gjøre Kniven skarp; thi intet Staal,
ei Bødlens Dye selv er halv saa hvas
som Hadet i din Sjæl. Kan ingen Bøn
da trænge til dit Hjertes Dyb?

Shylock.

Nei ingen,

som du er klogtig nok til at fremføre.

Gratiano.

Saa vær fordømt, du følesløse Hund!
Skam faa Retfærdigheden, at du lever!
du faaer mig til at vakle i min Tro,
og dele Mening med Pythagoras,
at stundom i en menneftelig Krop
en Dyresjæl foer ind. Din Rjoteraand
var Bolig for en Ulv; da den blev hængt
for Manddrab, fløi dens fule Sjæl fra Galgen
og foer i dig, imens du hviled i
din vantro Moders Liv; thi al din Attraa
er Ulvens lig, forfulten, gribst og blodig.

Shylock.

Kan du ei stjælde Seglet fra mit Gjælds-brev,
saa gjør dit Raab kun dine Lunger Skade.
Din Klogt maa stikkes, Knøs; hvis ei, forfalder
den uden Redning. — Loven kræver jeg.

Hertugen.

Bellaris anbefaler i sit Brev
til Retten her en ung, men høilærd Doktor;
hvor er han?

Merisfa.

Han er tæt herved og venter
paa Eders Svar, om Afgang ham tilstedes.

Hertugen.

Af ganste Hjerte. — Gaa, et Par af Jer,
og før ham ind med styldig Høflighed.
Imidlertid skal Retten høre Brevet.

(En Skriver læser.)

„Eders Høihed skal vide, at jeg ved Modtagelsen af
Eders Brev var meget syg; men i det Dieblis da Eders Bud
kom, havde jeg et venstabeligt Besøg af en ung Doktor fra
Rom, ved Navn Balthasar; jeg gjorde ham bekendt med den
Sag, der er for Retten mellem Jøden og Kjøbmanden Anto-
nio; vi gjennemgik mange Bøger sammen; han er underrettet
om min Mening, som han efter min indstændige Anmodning
overbringer, forbedret ved hans egen Lærdom, der er saa stor,
at jeg ikke noksom kan rose den, og vil derved adlyde Eders
Høiheds Begjæring i mit Sted. Jeg beder Jer, lad ikke,
hvad han savner i Alder, være ham tilhinder, saa at han der-
for skulde savne en hædrende Opmærksomhed; thi jeg har al-
drig kjendt saa ungt et Legeme med saa gammelt et Hoved.
Jeg overlader ham til Eders naadige Modtagelse; den Dyg-
tighed, han godtgjør, vil bedre tjene til hans Anbefaling.“

(Portia kommer ind, klædt som Doktor i Lorkyndighed.)

Hertugen.

J jeg høre, hvad Bellario har skrevet,
og der er Doktoren, formoder jeg, —
Ræk mig Jer Haand! Jeg kommer fra Bellario?

Portia.

Ja, Eders Høihed.

Hertugen.

Vær velkommen; sæt Jer.

Er I bekendt med denne Tvistighed,
som Retten her i denne Stund skal prøve?

Portia.

Jeg er tilstrækkelig bekendt med Sagen.

Hvem er Kjøbmanden her, og hvem er Jøden?

Hertugen.

Træd frem, Antonio og gamle Shylock.

Portia.

Er Shylock Eders Navn?

Shylock.

Mit Navn er Shylock.

Portia.

Det er en jælsom Sag, I forebringer,
men i lovmæssig Form; Venedigs Lov
kan ikke nægte Jer at fremme Sagen.

(Til Antonio.)

I er hjemfalden til ham, ikke sandt?

Antonio.

Det siger han.

Portia.

Bedgaaer I Gjældsbeviset?

Antonio.

Ja!

Portia.

Saa maa Jøden vise sig barmhjertig.

Shylock.

Og hvorfor maa jeg? hvad skal tvinge mig?

Portia.

Barmhjertighedens Væsen er ei Tvang;
den drypper som den milde Regn fra Himlen
paa Jorden ned; tofold er den velsignet,
velsigner den, der faaer, og den, der giver.

Hos Magten er den mægtigst, og den smykker
 Monarken paa hans Throne meer end Kronen.
 Hans Kongespir betyder jordist Magt,
 et Høihedens og Grefrygtens Mærke,
 hvor Frygt og Bæven boer for Kongens Bælde;
 men Naaden, den er over Sceptrets Magt;
 i Kongers Hjerte sidder den paa Thronen;
 den er Guds eget Kjendetegn. og Mærke,
 og jordist Bælde ligner mest Guds egen,
 naar Naaden mildner Retten. Derfor, Jøde,
 endstjændt du kræver Ret, kom det ihu:
 hvis Retten sit sin Gang, blev Ingen frelst
 af os. Barmhjertighed begjære vi;
 og denne Bøn kan lære os at øve
 Barmhjertighedens Værk. / Jeg siger dette
 for at formilde Rettens strænge Fordring;
 staaer du paa den, maa denne strænge Domstol
 nødvendigt dømme mod den Kjøbmand der.

Shylock.

Min Gjerning falde paa mit eget Hoved;
 jeg kræver Lov og Ret, min Forsaldsbøde.

Portia.

Har han ei Raad til at betale Summen?

Bassanio.

Jeg vil betale for ham her i Retten,
 ja dobbelt denne Sum; er det ei nok,
 tilbyder jeg tifold den samme Sum
 og sætter Hoved, Hjerte, Haand i Pant.
 Er det ei heller nok, saa sees det klart,
 at Dndskab vinder Seier mod det Gode.
 O, bvi kun engang Loven under Magten!

gjør ved en liden Uret megen Ret
og tving den grumme Djævels onde Villie!

Portia.

Det tør ei stee; der er ei i Venedig
en Magt, som ændre kan en fastsat Lov;
det vilde drage Følger efter sig,
og mangen en Forvirring vilde trænge
sig ind i dennes Spor; det kan ei stee.

Shyloë.

En Daniel tildoms! en Daniel! —
jeg ærer dig, o, vise, unge Dommer!

Portia.

Jeg beder, lad mig see Forfærdningen.

Shyloë.

Her, høiærværdige Herr Doktor, her!

Portia.

Shyloë, tredobbelt byder man dig Summen.

Shyloë.

En Ed, en Ed! jeg har en Ed i Himlen;
skal jeg da læsse Mened paa min Sjæl?
ei for Venedig!

Portia.

Gjælden er forfalden,
og efter det har Jøden lovligt Krav
paa et Pund Kjøb af denne Kjøbmands Legem
at stjære næst ved Hjertet ud. — Forbarm dig!
tag Summen trefold; sønderriv Bevistet.

Shyloë.

Naar først det er betalt, som Ordet lyder. —
J viser, at J er en værdig Dommer;
J kjender Loven; J fortolker den
med Grundighed. Nu kræver jeg ved Loven,

hvis Støtte I fortjener vel at kaldes,
 fæld Dommen; thi jeg sværger ved min Sjæl,
 der findes ingen Mand, hvis Ord har Kraft til
 at rokke mig; jeg fordrer min Forstrivning.

Antonio.

Jeg beder nu af Hjertens Grund, at Retten
 vil fælde Dommen.

Portia.

Vel; den lyder saa:
 dit Bryst maa du berede for hans Kniv.

Shylock.

O ædle Dommer! vakre unge Mand!

Portia.

Thi efter Lovens Aand og rette Mening
 er Pantet nu hjemfaldet og forbrudt,
 som dette Gjælds-brev tydeligt udviser.

Shylock.

Ja, det er sandt! — En viis, retfærdig Dommer!
 hvor langt i Aar forud for, hvad du synes!

Portia. (til Antonio.)

Saa blot dit Bryst.

Shylock.

Ja vist, hans Bryst! saa lyder
 Beviset; — ikke sandt, høiædle Dommer?
 „næstved hans Hjerte“, det er netop Ordet.

Portia.

Ja! er her Bægtskaal til at veie Kjødet?

Shylock.

Den har jeg her.

Portia.

Sørg for en Feltstjær, Shylock,

for Eders Regning, at hans Saar kan blive forbundet; ellers bløder han tilføde.

Shylock.

Er det saaledes nævnet i Beviset?

Portia.

Det staaer der ikke just; men hvad gjør det?
det var dog godt at gjøre det af Medynk.

Shylock.

Seg seer det ikke; det staaer ikke skrevet.

Portia.

Nu, Kjøbmand, har du Noget end at sige?

Antonio.

Kun lidet; jeg er vel beredt og rustet.

Basanio, Eders Haand. Farvel! sørg ikke

for det, der rammer mig for Eders Skyld;

thi Skæbnen viser sig jo mere mild

i denne Sag end ellers; det er gjerne

dens Skik at lade den Ulykkelige

sin Rigdom overleve for at see

med hule Dine og med furet Pande

en Alderdom i Trang; fra denne Jammers

langsomme Bod bortrykker den mig nu. —

Bring Eders ædle Hustru nu min Hilsen;

fortæl hende, hvordan Antonio døde,

hvor høit jeg elstet Jer; tal godt om mig

i Graven; og naar hun har hørt det Hele,

lad hende dømme selv, om ei Basanio

engang har været elstet. Sørg ei over,

at I skal miste Eders Ven; han sørger

ei over, at han nu betaler Gjælden

for Jer; — thi hvis kun Jøden stærrer dybt nok,

betaler jeg den strax af ganste Hjerter.

Basanio.

Antonio, jeg er viet til en Hustru,
der er mig fuldt saa kjær som Livet selv;
men Livet selv, min Hustru, hele Verden,
Altting jeg vilde miste, Altting offre
til denne Djævel for at frelse dig.

Portia.

Kun liden Lat fik I af Eders Hustru,
hvis hun stod her og hørte dette Tilbud.

Gratiano.

Jeg har en Hustru, som jeg elsker høit;
men gid hun var i Himlen, hvis hun kunde
bevæge nogen Magt til at formilde
den Jødehund!

Merisja.

Godt, at I gør det Tilbud
bag hendes Ryg; thi ellers kunde let
det Onske bringe Husets Fred i Fare.

Shylocl. (affides.)

Det er de Christne Egtemænd! jeg har
en Datter; gid hun heller havde ægtet
en Søn af Barrabas end slig en Christen!

(høit.)

vi spille Tid; jeg beder, fæld nu Dommen.

Portia.

Et Pund af denne Kjøbmands Kjøb er dit;
det kjender Retten, og det tilstaaer Loven.

Shylocl.

Retvise Dommer!

Portia.

Det tilstedes dig

at stjære dette Kjød ud af hans Bryst;
det tilstaaer Loven, og det kjender Retten.

Shyloek.

Hvilerde Dommer! — Hør en Dom! — Kom nu!

Portia.

Løv lidt; — der er en Ting endnu: Gjælds brevet
tilstaaer dig ei den mindste Draabe Blod;
her staaer udtrykkeligt: „et Skaalpund Kjød“;
saa tag da Pantet; tag dit Skaalpund Kjød; —
men dersom du, idet du stjærer det,
udgyder blot een Draabe Christenblod,
saa er din Jord og alt dit Guds hjemfaldet
ifølge Loven til Benedigs Stat.

Gratiano.

En retvis Dom! — Mærk, Jøde! — lærde Dommer!

Shyloek.

Er dette Loven?

Portia.

Du skal see den selv;
du kræver jo din Ret, og stol kun paa,
at du skal faae din Ret, meer end du kræver.

Shyloek.

Saa giv mig, hvad I bød; betal mig Summen
trefold, og lad den Christne gaae.

Bassanio.

See her,

her har jeg Pengene.

Portia.

Saa sagte! Jøden
skal faae, hvad Ret er; — sagte! — intet Hastværk! —
han faaer ei Andet end sin Forsalgsbøde.

Gratiano.

O Jøde! hvilken retvis, høilærd Dommer!

Portia.

Bered dig til at stjære Kjødet ud;
spild intet Blod og stjær ei meer, ei mindre
end netop eet Pund Kjød; thi om du tager
meer eller mindre end et Pund, om end
det tynger eller letter kun i Vægten
Tyvendedelen af et ringe Gran,
ja dersom Vægten vipper kun et Haarsbred, —
saa er du Dødsens, og dit Guds forbrudt.

Gratiano.

En anden Daniel! en Daniel, Jøde!
Nu, Hedning, fik jeg Tag i dig engang!

Portia.

Hvi tøver Jøden? tag din Forsaldsbøde.

Shylock.

Giv mig min Kapital og lad mig gaae.

Bassanio.

Jeg har den færdig til dig; see her er den.

Portia.

Han afflog den her offentligt for Retten;
nu saaer han kun sin Ret og sin Forstrivning.

Shylock.

Saaer jeg da heller ikke Hovedsummen?

Portia.

Du saaer slet Intet uden Forsaldsbøden,
som du kan tage paa dit Ansvar, Jøde.

Shylock.

Gid Djæveln give ham godt Held dertil!
jeg vil ei gaae i Rette meer.

Portia.

Lov, Tode;

vor Lov har end et andet Hold paa dig.
 Det er forordnet i Venedigs Love,
 at hvis en Fremmed findes skyldig i
 ad krumme Veie eller ligefrem
 at tragte nogen Borger efter Livet,
 da kan den Mand, han efterstræbte, kræve
 Halvdelen af hans Gods; den anden Halvdel
 tilfalder Rigets Skat; om Livet skjænkes
 den Skyldige, beroer alene paa
 Hertugens Naade selv mod alle Stemmer.
 Du rammes, paastaar jeg, af denne Lov;
 thi det er klart af hele Sagens Gang,
 at baade middelbart og ligefrem
 du har lagt Naad mod den Sagsøgtes Liv
 og er hjemfalden til den Dom, jeg nævnte.
 Derfor paa Kne! bed Hertugen om Naade.

Gratiano.

Bed om Forlov til selv at hæng dig;
 og dog, dit Gods er jo forbrudt til Staten;
 du eier ikke, hvad en Strikke koster;
 saa faaer du blive hængt for Statens Regning.

Hertugen.

For at du ret kan see Forfjellen paa
 vor Aand, saa vil jeg skjænke dig dit Liv,
 for du begjærer det; din halve Formu
 gaaer til Antonio, den anden Halvdel
 tilfalder Staten; dog kan du maaffee
 ved ydmyg Anger slippe med en Bøde.

Portia.

For Statens Del, ei for Antonios.

Shylock.

Nei, tag kun Liv og Alt, stænk ikke det;
 I tager Huset, naar I tager Støtten,
 der holder paa mit Hus; I tager Livet,
 idet I tager det, hvoraaf jeg lever.

Portia.

Hvad Naade kan I vise ham, Antonio?

Gratiano.

En Strikke gratis; ikke meer for Guds Skyld!

Antonio.

Behager Eders Høihed og Senatet
 at stænke ham hans halve Gods for Bøden,
 er jeg tilfreds med, at han overlader
 den anden halve Del til Brug for mig
 imod, at den tilfalder ved hans Død
 den Adelsmand, der har bortført hans Datter.
 To Vilkaar end: det første, at til Gjengjæld
 for denne Naade strax han bliver Christen,
 det andet, at han stænker her i Retten
 ved Gavebrev Alt, hvad han efterlader,
 sin Svigersøn Lorenzo og sin Datter.

Hertugen.

Det skal han; eller jeg tilbagekalder
 den Naade, som jeg nylig her forkyndte.

Portia.

Shylock, er du tilfreds? hvad siger du?

Shylock.

Jeg er tilfreds.

Portia.

Skriv Gavebrevet, Skriver.

Shylock.

Jeg beder Jer, lad mig nu gaae min Vej;

jeg er ei vel; send Gavebrevet til mig;
saa vil jeg underskrive.

Hertugen.

Gaa, men gjør det.

Gratiano.

Du faaer to Faddere, naar du skal døbes;
hvis jeg var Dommer, fik du ti dertil,
der fulgte dig til Galgen, ei til Daaben.

(Shylock gaaer.)

Hertugen.

Jeg beder, Herre, spis til Middag hos mig.

Portia.

Jeg beder underdanigst, hav mig undskyldt.

Jeg skal iaften bort til Padua,

og jeg maa give mig paa Veien strax.

Hertugen.

Det gjør mig ondt, at Tiden hindrer Jer.

Antonio, sig denne Herre Tak;

det tykkes mig, I er ham høist forbunden.

(gaaer med sit Følge.)

Bassanio.

Min ædle Herre, mig og denne Ben
har I ved Eders Visdom frelst idag
fra bitter Nød; til Tak vil vi med Glæde
betale Jer den Sum, der skyldtes Tøden,
tretusinde Dukater, for den Umag,
I godhedsfuldt har havt.

Antonio.

Og ydermere

vil vi fremdeles være Jer forbundne
til Venstabs og til Tjeneste bestandig.

Portia.

Den, som er veltilfreds, er vel betalt;
jeg er tilfreds med, at jeg frelste Jer,
og dermed agter jeg mig velbetalt;
mit Sind har aldrig været mere nærigt.
Jeg beder, kjend mig, naar vi atter mødes;
jeg ønsker Jer alt Godt, og nu Farvel.

Bassanio.

Min kjære Herre, jeg maa nøde Jer;
tag en Grindring af os blot som Skat,
og ei som Løn. To Ting maa I tilstaae mig:
tilgive mig og ikke sige Nei.

Portia.

I nøder stærkt; jeg maa vel søie Jer.
Saa giv mig Eders Handsker til Grindring,
og denne Ring modtager jeg af Venstabs; —
træk ikke Haanden bort; jeg tager ikke
mod noget Andet; Eders Venstabs vil
ei nægte mig den Gave.

Bassanio.

Denne Ring, —

min bedste Herre, — at det er en Smaating;
jeg maatte blues ved at give den.

Portia.

Men jeg vil ikke tage noget Andet;
nu synes mig, at jeg har Lyst til den.

Bassanio.

Det gjælder her om meer end dens Værdi;
den kosteligste Ring, Venedig eier,
den vil jeg lyse efter offentlig
og give Jer; men denne her, — jeg beder,
undskyld mig.

Portia.

Nu, jeg seer, at I er gavmild
med Tilbud; I har lært mig først at tigge;
nu, troer jeg, I vil lære mig, hvorledes
man svarer Tiggere.

Bassanio.

Min kjære Herre,
min Hustru gav mig denne Ring; jeg svor,
dengang hun sat den paa min Finger, aldrig
at sælge den, bortskænke, tabe den.

Portia.

Det Paastud sparer mangan Mand en Gave;
er Eders Hustru ei en daarlig Kvinde,
og veed, hvor vel jeg har fortjent den Ring,
saa vil hun vist ei være vred for evigt,
fordi jeg fik den. Vel; Fred være med Jer!

(gaaer med Nerissa.)

Antonio.

Min Ven, Bassanio, lad ham faae den Ring;
lad hans Fortjenester og lad mit Vensteb
opveie dette Bud af Eders Hustru.

Bassanio.

Gaa, Gratiano, skynd dig, saa ham fat
og giv ham Ringen; bring ham, hvis du kan,
hjem til Antonio; nu skynd dig, gaa! —

(Gratiano gaaer.)

Rom, I og jeg vil strax gaae hjem til Jer;
imorgentidlig vil vi flyve begge
afsted til Belmont. Rom, Antonio.

(de gaae.)

Anden Scene.

(Portia og Nerissa komme ind.)

Portia.

Spørg Jøden op og giv ham Gavebrevet
til Underskrift; vi vil afsted i aften
og komme hjem en Dag før vore Mænd;
velkomment bliver dette vist Lorenzo.

(Gratiano kommer ind.)

Gratiano.

Min kjære Herre, det var vel, jeg traf Jer;
Bassanio har betænkt sig nu; han sender
Jer denne Ring og ønsker Ederes Selskab
til Middag.

Portia.

Det er ikke muligt. Ringen
modtager jeg med Tak; det beder jeg,
at I vil sige ham, og hav den Godhed
at føre Skriveren til Shylocks Hus.

Gratiano.

Det skal jeg gjøre.

Nerissa.

Herre, hør et Ord.

(affrides til Portia.)

Jeg prøver at faae Ringen fra min Mand,
som han har svoret evigt at bevare.

Portia.

Det kan du vist. Saa bliver der en Sværgen,
at de har givet Ringene til Mandfolk;
men vi kan dristigt oversværgede dem.
Nu skynd dig, gaa; du veed jo, hvor jeg venter.

Nerissa.

Rom, Herre, vil I vise Veie til Huset?

(de gaae.)

Femte Act.

Første Scene.

Belmont. Have ved Portias Hus.

(Lorenzo og Jessica komme ind.)

Lorenzo.

Alt stinner Maanen; i en Nat som denne,
 mens Luftningen saa sagte kysseb Træet,
 at knap det sused, — i en saadan Nat
 steg Troilus vift op paa Trojas Mur
 og sukked ud sin Sjæl mod Grækerleiren,
 der gjemte Cressida.

Jessica.

En saadan Nat

gik Thisbe bange trippende paa Duggen
 og vined Lovens Skygge før den selv
 og løb forfærdet bort.

Lorenzo.

En saadan Nat

stod Dido med en Vidiekvist i Haanden
 paa vilden Strand og vinkede sin Elsker
 tilbage til Carthagos Kyst.

Jessica.

Det var

en saadan Nat, da sankede Medea
 de Trolldomsurter, — der forynge
 den gamle Aeson.

Lorenzo.

I en saadan Nat

sneg Jessica sig fra den rige Jøde

og løb med en Landstryger fra Venedig
herhid til Belmont.

Jessica.

Og en saadan Nat
for ung Lorenzo hende Kjærlighed
og stjal med Trostabseder hendes Hjerte,
og aldrig een var sand.

Lorenzo.

En saadan Nat
bagtalte just fjøn Jessica sin Elsker
ret som en lille Trolde, og han tilgav det.

Jessica.

Jeg skulde sagtens „overnatte“ dig,
hvis Ingen kom; men tys, jeg hører der
Trin af en Mand.

(Stefano kommer ind.)

Lorenzo.

Hvem kommer dog saa ilfsomt
i Nattens Stilhed der?

Stefano.

En Ven.

Lorenzo.

En Ven?

Hvad for en Ven? sig Eder's Navn, min Ven.

Stefano.

Stefano er mit Navn; jeg bringer Bud,
at hendes Naade kommer hid til Belmont,
for Dagen gryer; hun drager nu omkring
ved hellige Kors, og knæler der med Bøn
om Held i Egtteskab.

Lorenzo.

Hvem følger hende?

Stefano.

En hellig Eremit og hendes Pige.

Men sig mig, er min Herre kommen hjem?

Lorenzo.

Nei; og vi har slet intet hørt fra ham. —

Men kom, min Jessica, lad os gaae ind

og gjøre festlig Tilberedelse

til sømmeligt at hilse Huset's Frue.

(Lancelot kommer ind.)

Lancelot.

Holla, Holla, Heida, hei, Holla, Holla!

Lorenzo.

Hvem raaber?

Lancelot.

Holla! har I seet Herr Lorenzo og Fru Lorenzo? Holla,
Holla!

Lorenzo.

Hold dog op med dit Holla, Menneſte; her.

Lancelot.

Holla! hvor? hvor?

Lorenzo.

Her.

Lancelot.

Sig ham, at der er kommen en Postillon fra min
Herre med Hornet fuldt af gode Nyheder; min Herre vil være
her, før det bliver Morgen.

(gaaer.)

Lorenzo.

Rom Barn, lad os gaae ind og vente dem.

Dog, hvorfor det? — hvorfor skal vi gaae ind?

min Ven, Stefano, gjør bekendt i Huset,

at hendes Naade ſtrag vil være her,

og send Musiken ud her i det Frie.

(Stefano gaar.)

Hvor sødt Maanstinnet slumrer hist paa Banken;
 her vil vi sidde, mens Musikens Toner
 sig sniger i vort Dre. Nat og Stilhed
 samstemmer godt med søde Toners Klang.
 Jessica, sæt dig; see, hvor Himlens Lillie
 er tæt besat med blanke, gyldne Skiver!
 du seer ei der den allermindste Klode,
 den synger i sin Flugt jo som en Engel
 i Kor med unge smilende Keruber.
 I de udødelige Sjæle boer
 den samme Harmoni; dog mens den hylles
 plumpt ind i den forkrænkkelige Støvdragt,
 kan vi ei høre den. — Saa kom da nu
 og væk Diana med en Hymne; fyld
 med søde Toner Eders Frues Dre;
 løf hende hjem med Velskang.

(Musik.)

Jessica.

Jeg er aldrig
 ret munter, naar jeg hører smuk Musik.

Lorenzo.

Det kommer af, at Sjælen lytter til.
 See kun en vild og overgIVEN Hjord,
 en Flok af unge, utilredne Plage,
 der springer kaad og vrinstes høit med Gny,
 som det er deres hede Blods Natur;
 men høre de Trompetens Skrald, hvad eller
 Musikens Toner naaer til deres Dren,
 saa skal du see, hvor alle brat de standse,
 de vilde Blikke blive bly og fromme

ved søde Toners Magt. Derfor har Sjallden
fortalt, at Orpheus loffed Stene, Træer
og Floder efter sig; thi der er Intet
saa trevent, haardt og vildt, at jo Musiken
kan for en Stund forvandle dets Natur.
Den Mand, som ikke har Musik i Sjælen,
som røres ei af stjerne Toners Samklang,
er stemt til Svig, Forræderi og Ran;
som Ratten er hans And saa tung og dørst,
og al hans Attraa er som Afgrundsvælget;
tro aldrig slig en Mand. — Hør nu Musiken.

(Portia og Nerissa komme ind i Afstand.)

Portia.

Det Lys, vi skimte, brænder i min Sal.
Hvor langt det lille Lys sin Straale kaster!
saaledes skinner i en syndig Verden
den gode Gjerning.

Nerissa.

Medens Maanen skinned,
var Lyset ikke til at see.

Portia.

Saaledes

fordunkler jo den større Glands den mindre.
En Vicekonge straalere klart som Kongen,
til Kongen kommer selv; da taber sig
hans Herlighed, ret som en lille Bæk
i Verdenshavet. — Hør! der er Musik!

(Musik.)

Nerissa.

Det er jo Eders egne Spillemand.

Portia.

Jeg seer, Alt er kun godt paa rette Sted;
det lyder mere lifligt end om Dagen.

Nerissa.

Stilheden, Frue, giver denne Velklang.

Portia.

Ja, Kragen synger jo saa godt som Lærken,
naar ingen af dem begge høres agtsomt;
jeg troer, hvis Nattergalen sang om Dagen,
naar hver en Gaas høirostet tæller, gjaldt den
vel knap for bedre Sanger end en Graaspurv.
O, hvor dog Meget faaer sit rette Værd
og rette Pris kun af den rette Tid! —
Tys! Maanen slumrer hos Endymion
og vil ei vækkes.

(Musiken tier.)

Lorenzo.

Det er Portias Røst,
hvis ei jeg feiler.

Portia.

Han har kjendt mig, som
den Blinde Gjægen, paa den stygge Røst.

Lorenzo.

Velkommen hjem igjen, min ædle Frue.

Portia.

Vi har holdt Bøn for vore Mænd og haabe,
at deres Vel derved skal mægtigt fremmes.
Er de alt vendte hjem?

Lorenzo.

End ikke, Frue;
men der er kommet Bud forud, der melder,
at de vil komme snart.

Portia.

Nerissa, gaa;
sig Tjenerne Bæst, at Ingen lader

sig mærke med, at vi har været borte. —
Lorenzo, Jessica, I heller ikke.

(Trompetklang.)

Lorenzo.

Der kommer Eders Husbond; hør Trompeten;
vi er ei Sladderhanke, Eders Naade;
vær uden Frygt.

Portia.

Det forekommer mig,
at denne Nat er kun det syge Dagslys;
den er lidt mere bleg; det er en Dag,
som Dagen er, naar Solen staaer bag Skyer.

(Bassanio, Antonio, Gratiano og Følge kommer ind.)

Bassanio.

Nu har vi Dag med Antipoderne,
naar du gaaer ud, mens Solen fjerner sig.

Portia.

Der fik du mig let færdig til en Sol;
men du maa ikke gøre mig letfærdig;
letfærdig Kvinde gør tungsin dig Mand;
gib ei Bassanio blive det for min Skyld.
Gud give det! — Velkommen hjem, min Husbond!

Bassanio.

Tak, kjære Hustru; — byd min Ven Velkommen; —
det er Antonio; det er den Mand,
som jeg er saa uendelig forbunden.

Portia.

I alle Maader er du ham forbunden,
da han saa haardt for dig har været bunden.

Antonio.

Dog ikke meer, end at jeg slap derfra.

Portia.

J er velkommen, Herre, her i Huset;
men det maa vise sig i meer end Ord,
og derfor sparer jeg paa høfligt Mundsveir.

(Gratiano og Nerisja tale affides sammen.)

Gratiano.

Bed Maanens klare Pys, du gjør mig Uret!
jeg gav den viskelig til Skriveren;
og gid han maatte times Stam og Tort,
naar du vil tage dig den Sag saa nær!

Portia.

En Tvist? saa tidligt? og hvad gjælder den?

Gratiano.

Alt, kun en Strimmel Guld, en stakkels Ring,
som hun har givet mig. Dens Indskrift var
et Knivsmedrim, som de, der staaer at læse
paa hvert et Knivsblad: „Gjem mig, glem mig ikke.“

Nerisja.

Hvad snapper du om Rim og om Værdi?
du svor mig til, dengang jeg gav dig den,
du vilde bære den indtil din Dødstund;
den skulde ligge hos dig i din Grav;
du burde agtet, om end ikke mig,
saa dog din dyre Ed og vogted den. —
En Skriver! — jo, den Skriver, som du gav den,
faaer aldrig Haar paa Hagen, veed jeg nok.

Gratiano.

Jo, hvis han lever, til han bliver Mand.

Nerisja.

Saa, hvis en Pige bliver til en Mand.

Gratiano.

Bed denne Haand, jeg gav den til en Knos,

et Drengbarn, en lille, stumpet Pøg,
 og paa Høide som du selv, en Skrivedreng,
 en Sladderhank, der kræved den som Løn;
 jeg nænned ei at sige nei dertil.

Portia.

Oprigtig talt, det var ei Ret at stilles
 saa let ved Eders Hustrus første Gave,
 som med en Ed blev sat paa Eders Finger
 og nittet fast til Eders Kjød med Trostfab.
 Jeg gav min Mand en Ring og lod ham sværge,
 han aldrig vilde slippe den; — her staaer han;
 det tør jeg sværge paa for ham, han vilde
 ei slippe den, ei tage den af Fingren
 for al den Rigdom, som Alverden eier.
 Nei, sandelig, Gratiano, Eders Hustru
 har faaet altfor bitter Grund til Sorg;
 hvis det var mig, jeg gif fra Vid og Sands.

Basanio. (affides.)

See saa! nu var det bedst, jeg hugged af
 min venstre Haand og spor, jeg misted Ringen,
 idet jeg værged for den.

Gratiano.

Herr Basanio

gav Dommeren sin Ring, som bad derom
 og vel fortjente den; hans Skrivedreng,
 som havde nogen Umag med at skrive,
 bad mig om min, og hverken Herren eller
 hans Tjener vilde tage noget Andet
 end Ringene.

Portia.

Min Husbond, hvilken Ring
 gav du? dog ikke den, du fik af mig?

Bassanio.

Hvis til en Feil jeg kunde soie Løgn,
saa nægted jeg det; men, du seer, min Finger
har ikke Ringen paa sig; den er borte.

Portia.

Saa tomt for Trostak er dit falske Hjerte;
ved Himmelen, jeg deler ei dit Leie,
før end jeg seer min Ring!

Nerissa.

Dg jeg ei dit,
før jeg seer min igjen!

Bassanio.

Min Portia,

ifald du vidste, hvem jeg gav din Ring,
og vidste, for hvis Skyld jeg gav din Ring,
og fattede du, for hvad jeg gav din Ring,
og hvor jeg nødig skiltes ved din Ring,
da man kun vilde tage denne Ring, —
saa blev din strænge Brede vist formildet.

Portia.

Dg kjendte du den Kraft, der boer i Ringen,
og halvt kun hendes Værd, som gav dig Ringen,
og Vrens Bud, som bød dig vogte Ringen,
da havde du vist aldrig sluppet Ringen.

Hvem kunde være saa urimelig,
ifald det havde kun behaget dig
med nogen Sver at forsvare den,
at uden Blu han vilde gjøre Fordring
paa det, der gjaaldt dig som en Helligdom?

Nerissa lærer mig, hvad jeg skal troe:
en Kvinde fik min Ring; det vil jeg døe paa.

Bassanio.

Nei, ved min Sjæl, min Hustru! ved min Ære,
 nei ingen Kvinde, men en retslærd Doktor;
 tretusinde Dukater afflog han,
 men bad om Ringen, som jeg nægted ham
 og lod ham gaae sin Bei hel misfornøiet,
 og det var ham, der frelst Livet for
 min bedste Ven. Hvad skulde jeg da sige?
 jeg maatte sende Ringen efter ham;
 Undseelsen og Høfligheden tvang mig;
 min Ære taalte ikke sli­g en Plet
 af Utafnemlighed. Tilgiv mig, Kjære!
 thi see, ved disse hellige Nattens Lys,
 jeg troer, at hvis du havde været der,
 du havde selv jo bedet mig om Ringen
 og givet den til denne gode Doktor.

Portia.

Lad ei den Doktor komme nær mit Hus;
 thi da han fik det Smykke, som jeg elsked,
 og som du svor at vogte paa for min Skyld,
 saa vil jeg være gærmild som du selv,
 og Intet nægte ham af Alt, hvad mit er,
 mit Legem ei og ei min Ægtefæng;
 og jeg skal sikkert gjøre hans Bekjendtskab;
 sov aldrig ude; vogt mig som en Argus!
 gør du ei det, og bliver jeg alene,
 saa, ved min Ære, som endnu er min,
 skal denne Doktor hvile paa mit Leie.

Nerissa.

Og Skrивeren paa mit; derfor pas paa,
 naar du mig overlader til mig selv.

Gratiano.

Godt, godt! men træffer jeg den gode Ven,
saa kapper jeg den unge Stribers Pen.

Antonio.

Til denne Strid er jeg desværre Marsag.

Portia.

Vær rolig: I er ligesuldt velkommen.

Basanio.

Tilgiv mig, Portia, min tvungne Feil,
og her i alle disse Benneres Paasyn
jeg sværger, — ja, ved dine skjønne Dine,
hvori jeg seer mig selv — —

Portia.

O, hør dog blot!

Han seer sig selv i mine Dine dobbelt
eengang i hvert. — Sværg ved den Dobbeltthed;
den Ed kan man dog troe.

Basanio.

Nei, hør mig dog!

Tilgiv mig, og jeg sværger ved min Sjæl,
jeg bryder aldrig meer en Ed til dig.

Antonio.

Mit Legem satte jeg i Pant for ham,
og uden den, som fik hans Fæstensring,
det havde været tabt; nu tør jeg sætte
igjen min Sjæl til Pant, at Eders Husbond
vil aldrig bryde bitterligt sin Tro.

Portia.

Saa vær da Borgen for ham. Giv ham denne,
som han maa gjemme bedre end den anden.

Antonio.

Basanio, sværg at gjemme denne Ring.

Bassanio.

Ha! det er den, jeg gav til Doktoren!

Portia.

Og jeg fik den af ham. Tilgiv, Bassanio,
for denne Ring laa Doktoren hos mig.

Nerissa.

Og tilgiv mig, min kjære Gratiano;
den Doktors lille Stump af Skrivedreng
laa i min Arm inat for denne Ring.

Gratiano.

Naa! det seer ud som Veisforbedringer
om Sommeren, naar Veiene ere gode. —
Er vi Hanreier, før vi har fortjent det?

Portia.

Tal ei saa grovt. — I staae forbavsede?
her er et Brev; læs det, naar du faaer Stunder,
det er fra Padua fra Bellario;
der vil du see, at Portia var Doktor,
og min Nerissa Skrивeren. Lorenzo
veed, at jeg reiste bort strax efter dig
og kom først nu igjen. End har jeg ikke
betrædt vort Hus. — Antonio, velkommen!
jeg har for Eder bedre Nytt igjemme,
end I vel troer; bryd hurtigt dette Brev;
der seer I, tre af Eders Gallioner
rigt ladede, løb nylig ind i Havnen.
Jeg siger ikke, hvilket sælsomt Træf
gav mig det Brev ihænde.

Antonio.

Jeg er stum.

Bassanio.

Du Doktoren, og jeg har ikke kjendt dig?

Gratiano.

Du Skriveren, der gjør mig til en Hanrei?

Nerissa.

Ja, men den Skriver, som dog aldrig gjør det,
hvis ei han lever, til han bliver Mand.

Bassanio.

Mit Leie skal du dese, smukke Doktor,
og hvil, naar jeg er borte, hos min Hustru.

Antonio.

Min Frue, I har skjænket mig mit Liv;
jeg læser her for vist, at mine Skibe
er komne trygt i Havn.

Portia.

Og nu, Lorenzo,
min Skriver har et Trøstens Bud til Jer.

Nerissa.

Og han skal faae det uden Skriverpenge;
her bringer jeg til Jer og Jessica
et Gavebrev fra hendes Fader, Jøden,
paa Alt, hvad han ved Døden efterlader.

Lorenzo.

I skjønne Damer lade Manna regne
til dem, der hungre.

Portia.

Det er næsten Morgen,
og dog har I vist ikke nær hørt nok
om Alt, hvad der er steet. Lad os gaae ind;
der kan I tage os i nyt Forhør
og vi vil troligt give Svar paa Alt.

Gratiano.

Ja vel! det første, som Nerissa skal

besvare og besværges, er, om hun
vil vente til det bliver Nat paany
eller gaae nu tilsengs ved Morgengry;
men var det Dag, saa onsted jeg den omme,
for blot med Skrивeren tilsengs at komme.
Naa! aldrig i mit Liv paa nogen Ting
jeg vogte vil, som paa Nerisfas Ring.

(Alle gaae.)

Anmærkninger.

Af „Kjøbmanden i Venedig“ findes der en kyndig og omhyggelig Oversættelse af E. Boye, (under Rahbeks Navn,) som jeg oftere har raadført mig med og paa enkelte Steder benyttet.

S. 172. „Min rige Doria“. — Navnet paa hans Skib; Originalen har Andrew, som aabenbart er en Hentydning til Dogen Andreas Doria.

— 175. „I Eftermiddag slutter jeg min Præken“. — Hentydning til de puritanske Præsters lange Prædikener.

— 180. „Han taler aldrig om andet end sin Hest“. — Neapolitanerne lagde i den Tid stor Vind paa Hesteavl.

— 181. „Jeg troer, Fransmanden gif i Morgen for ham“ o. s. v. — I deres Krig med England fik Skotterne hyppigt Bistand eller Opmuntring fra Frankrig.

— 184. „Rialto“. — **Ponte Rialto**, den brede og kostbare Marmorbro over **Canale Grande** i Venedig; her var Forsamlingsstedet for Kjøbmændene.

— 192. „hvis Blod, hans eller mit er rødest“. — Blodets kraftige røde Farve skulde være Tegns paa Mod og Manddom.

— 193. Sofi. — Slægtnavn hos Fyrsterne i det nyperisiske Rige. Prindsen af Marokko vil formodentlig antyde, at han har været en af Sultan Soliman d. 2s Felt herrer, der førte Krig mod Persien.

— 204. „Fakkelbærere“. — Om den Skik at gaae i Mafseoptog med Fakler til Gjæstebud s. Anm. til Romeo og Julie.

— 226. „For en Ubekat“. — Aber og Papegøier hørte paa den Tid med til Damernes Luxus.

- S. 226. „Min Turkis“. — Denne Sten tilskrev man flere vidunderlige Egenstaber; s. Ex. at dens Farve blev blægere, naar dens Eier var syg, at den forebyggede Riv i Egtestab o. s. v.
- 229. „Det Jomfruoffer“. — For at befrie Troja fra Odelæggelserne af det Havuhyre, den brede Neptun havde sendt, maatte Laomedon hengive sin Datter Hestione som dets Offer. Da hun stod lænket til Klippen og ventede sin Død, kom Herakles til, dræbte Uhyret og befriede hende.
- 231. „Du haarde Midasføde“. — Midas havde bedet Bacchus om den Gave at forvandle Alt, hvad han rørte ved, til Guld; Opsvælselsen af hans Bøn havde nær kostet ham Livet, da ogsaa hans Føde blev til Guld.
- 251. „En Gris, der gaber“. — Her tænkes paa en helsegt Gris med Uble i Munden, saaledes som de pleiede at sættes paa Bordet.
- 267. „To Faddere — hvis jeg var Dommer, fik du ti dertil“ o. s. v. Her tænkes enten paa de tolv Rævinger, der skulde dømme ham til Døden, eller maaskee paa de tolv Victoror, der skal have været brugte i Venedig, (ligesom forud i Rom) som Retsbetjente ved offentlige Henrettelser.
- 271. „Aeson“. — Da Jason havde ført Medea hjem fra Kolchis, gav hun paa hans Bøn hans gamle Fader Aeson sin Ungdom tilbage ved sin Trolddomskunst.
- 278. „Et Knivsmedrim, som de, der staaer at læse paa hvert et Knivsblad“. — Knivsmedene pleiede at ætse Indskrifter i Vers paa deres Knivsblade.

238. „Wald-Lärche“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 sehr, nach einer Zeit, die sie
 239. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 240. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 241. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 242. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 243. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 244. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 245. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 246. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 247. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 248. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 249. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind
 250. „Eich-Weiden“ — Baum, 200 Fuß hoch, mit
 stämmiger Krone; die Blätter sind

Indhold af ottende Del.

	Side
Cymbeline	1.
Kjebmanden i Venedig	169.

Journal of George T. H.

1854

.....

.....

